B.A. – IInd Year

SEM – IV

Previous Year Question Papers

Academic Year: (2015-16 to 2017-18)

S. M. G. KANYA MAHAVIDYALAYA
LIBRARY
SANGLI

Please Note: This set has been prepared based on the papers received to us from the Examination Cell. It may have missing papers on non-availability of the same.

M.S. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 423

Total No. of Pages : 2

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015

MARATHI (Optional) (Paper - V) (मराठी गद्य)

वाणीकिडे व अनुवाद प्रक्रिया

पाठ्यपुस्तक : 1) वाणीकिडे : निशिकांत गुरव

2) अनुवाद प्रक्रिया

Sub. Code : 62341

Day and Date : Friday, 24 - 04 - 2015

Time : 12.00 noon. to 2.00 p.m.

Total Marks : 50

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा. [5]

अ) आप्पा चावरेच्या ऑफीसमधील महिला टायपिस्टचे नाव काय?

i) मिस मेरी ii) मिस कांता

iii) मिस कुंदा iv) मिस नंदा

ब) 'बदली' कथेतील विद्यार्थ्यांकडून आपल्या शेतीची कामे करून घेणाऱ्या शिक्षकाचे नाव काय?

i) पवार मास्तर ii) नायकवडी मास्तर

iii) चितळे मास्तर iv) गावडे सर

क) 'मरण-इच्छा' कथेतील ब्रिटिशांना फितूर झालेल्या व स्वातंत्र्यानंतर आमदार झालेल्या व्यक्तीचे नाव काय?

i) बाबासाहेब ii) रावसाहेब

iii) आबासाहेब iv) दादासाहेब

ड) बाबूराव ही व्यक्तिरेखा कोणत्या कथेत चित्रित झाली आहे?

i) लोंबकळ ii) मोहोळ

iii) ब्रॅकेट iv) वृध्द

इ) 'प्रसव' कथा प्रामुख्यांने कोणता विषय हाताळते?

i) साहित्यनिर्मितीची प्रक्रिया ii) भ्रष्टाचार

iii) राजकारण iv) व्यापार

P.T.O.

प्र.2) 'वाणीकिडे' या कथा संग्रहातील कथांमधून भेटणाऱ्या माणसांच्या भ्रष्टाचारी, स्वार्थी व क्षुद्र मनोवृती स्पष्ट करा. [15]

किंवा

'वाणीकिडे' या कथासंग्रहाच्या आधारे सुशिक्षित बेकारी व शिक्षणाच्या दुरवस्थेचे स्वरूप विशद करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [20]

अ) स्वार्थी व दुष्ट लोक सर्वसामान्य माणसांचे शोषण कसे करतात हे 'खरेदी' कथेच्या आधारे लिहा.

ब) 'वाणीकिडे' या कथेच्या शीर्षकाचा अन्वयार्थ विशद करा.

क) 'बगळे' कथेतील शंकर सरवटेची मनस्थिती स्पष्ट करा.

प्र.4) जाहिरातीचा अनुवाद करताना कोणती काळजी घ्यावी. [10]

किंवा

खालील इंग्रजी बातमीचे मराठीत भाषांतर करा.

Phaltan - Baramati Railway Line Faces Local Opposition

Nikhil.Deshmukh

@timesgroup.com

Kolhapur : Sugarcane cultivators backed by local politicians are opposing the commencement of Phaltan Baramati railway track, which is crucial for bringing down the load of Pune station. The railway line will provide additional track for transport of goods and will connect western Maharashtra with central. and eastern parts of the country Half of the work has already been completed. However, stringent opposition from the locals has stalled the work.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

M - 427

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015

MARATHI (Paper - VI) (New)

तळ ढवळताना व संपादन प्रक्रिया

Sub. Code : 62342

Day and Date : Saturday, 25 - 04 - 2015

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon. to 2.00 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा : [5]

अ) 'मराठी मुलखाच्या मस्तकावरील सप्त वळणाचा हिरवा भांग' असे कवी कोणत्या पर्वताला म्हणतो ?

i) विध्य ii) सातपुडा

iii) सह्याद्री iv) कळसूबाई

ब) जातीचे तुरुंग बांधण्यास अहोरात्र कोण खपले ?

i) ज्ञानी ii) शहाणे

iii) विद्वान iv) पुढारी

क) कवी लहू कानडे महाबली कोणास म्हणतात ?

i) न्यायासनास ii) सरकारला

iii) आर.टी.आय ला iv) नोकरदारांना

ड) कवीला नर्मदेचे व मेधेची कविता कुणी ऐकविली ?

i) शिक्षकांनी ii) वाहरूने

iii) आजीने iv) आदिवासींनी

इ) 'बये तू सामाजिक न्यायाची माय हो' असे कवी कोणास म्हणतो.

i) जातपंचायतीस ii) विकासास

iii) ग्रामसभेस iv) सरकारला

P.T.O.

प्र.2) 'तळ ढवळताना' या काव्यसंग्रहात कवी लहू कानडे सामाजिक व्यथा वेदनांचे चित्रण कशाप्रकारे करतात? [15]

किंवा

आदिवासी समाजाचे जगणे तळ ढवळताना या काव्यसंग्रहात लहू कानडे यांनी कशाप्रकारे मांडले आहे?

प्र.3) लघुत्तरी प्रश्न (3 पैकी 2) [20]

अ) तळ ढवळताना या कवितेत आलेल्या दलित जाणिवांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

ब) पहाडाबदद्लच्या आठवणी कवी लहू कानडे कशाप्रकारे व्यक्त करतात?

क) ग्रामवास्तवाची परखड मांडणी लहू कानडे यांच्या तळ ढवळताना या काव्यसंग्रहात कशाप्रकारे आली आहे?

प्र.4) खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [10]

अ) तुमच्या महाविद्यालयाच्या वार्षिकांकाचे संपादन करताना कोणकोणत्या बाबी विचारात घ्याल.

ब) संपादनाच्या विविध क्षेत्रांचा परिचय करून द्या.

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

M - 467

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, May - 2015

HINDI (Optional) (Paper - V)

आधुनिक गद्य साहित्य

पाठ्यपुस्तके : 1) 'बिना दीवारों के घर'

2) कल दिल्ली की बारी है।

Sub. Code : 62347

Day and Date : Saturday 02 - 05 - 2015 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

सूचनाएँ : 1) सभी प्रश्न अनिवार्य है।

2) दाई ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं।

प्र. 1) निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए। [5]

अ) 'बिना दीवारों के घर' नाटक की नायिका ..... है।

(मीना/अप्पी/ जीजी/ शोभा)

ब) 'बिना दीवारों के घर' नाटक सन् ..... ई. में प्रकाशित हुआ।

(1966/1965/1964/1967)

क) नेताजी पिछले ..... वर्षों से चुनाव जीतकर राज कर रहे हैं।

(बीस/पच्चीस /तीस/ पैंतीस)

ड) जनार्दन के पिता का नाम ..... है।

(आसाराम/ ब्रजनाथसिंह/बुद्धूराम/ श्रद्धाराम)

इ) 'बिना दीवारों के घर' नाटक ..... अंकों में विभाजित है।

(तीन/चार/पाँच/ छः)

P.T.O.

प्र.2) निम्नलिखित अवतरणों में से किन्हीं तीन का ससंदर्भ स्पष्टीकरण कीजिए। [15]

अ) मन तो उनके अलग हो ही जाते हैं। बीचवाला व्यक्ति चाहे हट जाए, पर सम्बन्धों में जो दरार पड़ जाती है वह कभी नहीं भरती।

ब) कभी मेरी भावनाओं को भी समझने की कोशिश की है? मेरी अपनी भी कुछ आकांक्षाएँ हैं अपने जीवन का कोई स्वप्न है।

क) घर छोडकर ही कोई औरत क्या उस घर को भुल सकती है। जिसे वह अपने हाथों से बनाती है, सँवारती है?

ड) जिसका दिल ईर्ष्या और सन्देह की आग से जल रहा हो वह क्या दोस्ती करेंगा, और क्या दोस्ती निभाएगा।

इ) पर शोभा, इतना जरूर कहुँगी कि आवेश में आकर कोई गलत काम न कर बैठना।

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए। [15]

अ) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के नेताजी का परिचय दीजिए।

ब) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के बज्जरसिंह का चरित्र – चित्रण कीजिए।

क) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के शीर्षक की सार्थकता स्पष्ट कीजिए।

ड) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के जनार्दन की चारित्रिक विशेषताएँ लिखिए।

इ) बज्जरसिंह चिंतन में क्या सोचता हैं।

प्र.4) 'बिना दीवारों के घर' नाटक की कथावस्तु लिखिए। [15]

अथवा

'कल दिल्ली की बारी है' नाटक का उद्देश्य स्पष्ट कीजिए।

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 469

Total No. of Pages : 3

Seat No.	

B. A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, May - 2015
HINDI (Optional) (Paper - VI)
आधुनिक काव्य
पाठ्यपुस्तके – 1) सैरंध्री
2) तुलसीदास
Sub. Code : 62348

Day and Date : Tuesday, 05 - 05 - 2015 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

सूचनाएँ :

1) सभी प्रश्न अनिवार्य है ।

2) दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं ।

प्र.1) निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए । [5]

अ) सैरंध्री खंडकाव्य की कथा ..... से ली गई है ।

(वैदिक साहित्य / उपनिषद / महाभारत / रामायण)

ब) अज्ञातवास में पांडवों ने ..... में आश्रय लिया था ।

(हस्तिनापुर / विराटनगर / वारणाव्रत / इंद्रप्रस्थ)

क) द्रौपदी के सौंदर्य पर ..... मोहित हुआ था ।

(भीम / कीचक / विराट / दुर्योधन)

ड) तुलसीदास शीर्षक रचना में ..... पंक्तियाँ हैं ।

(600 / 100 / 800 / 900)

इ) तुलसीदास ..... में रहते थे ।

(काशी / अयोध्या / चित्रकुट / राजापुर)

P.T.O.

प्र.2) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन अवतरणों की ससंदर्भ व्याख्या कीजिए । [15]

अ) मेरे पति हैं पाँच देव अज्ञात निवासी ,

तन – मन – धन से सदा उन्हीं की हूँ मैं दासी ।

बडे भाग्य से मिले मुझे ऐसे स्वामी हैं ,

धर्म – रूप वे सदा धर्म के अनुगामी हैं ।

ब) बुरे काम का कभी भला , परिणाम न होगा ,

पापी जन के लिए कहीं विश्राम न होगा ।

अविचारी का काल भाल पर ही फिरता है ,

कहीं संभलता नहीं शील से जो गिरता है ।

क) ''सावधान है वीर , न ऐसे वचन कहो तुम ,

मन को रोको और संयमी बने रहो तुम ।

है मेरा भी धर्म , उसे क्या खो सकती हूँ ,

अबला हूँ , मैं किंतु न कुलटा हो सकती हूँ ।''

ड) ''जीत सके मन भी न वीर तुम कैसे फिर हो ?

कहलाते हो धीर और इतने अस्थिर हो ।

हम अबलाएँ तो एक की , होकर रहती है सदा ।

तुम पुरूषों को सौ भी नहीं , होती है तृप्ति – प्रदा ।''

इ) तू जिसकी यों वार वार कर रही बुराई ,

भूल न जा , वह शक्ति–शील है मेरा भाई ।

करता है वह प्यार तुझे तो यह तो तेरा–

गौरव ही है , यही अटल निश्चय है मेरा ।

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए । [15]

अ) निराला ने तुलसीदास के गांव राजापुर का वर्णन कैसे किया है ?

ब) रत्नावली ने तुलसीदास को क्यों फटकारा ?

क) 'तुलसीदास' की चित्रकुट यात्रा का वर्णन कीजिए ।

ड) 'तुलसीदास' कविता का उद्देश्य स्पष्ट कीजिए ।

इ) रत्नावली की फटकार सुनकर तुलसीदास पर क्या प्रभाव पडा ?

प्र.4) 'सैरंध्री' खंडकाव्य के आधार पर सैरंध्री की चारित्रिक विशेषताएँ लिखिए । [15]

अथवा

'तुलसीदास' काव्य की कथा वस्तु का परिचय दीजिए ।

S.M.C. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

M - 434

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015

ENGLISH (Compulsory)

English for Communication (Paper - D)

Sub. Code : 62310

Day and Date : Tuesday, 28 - 04 - 2015 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon. to 2.00 p.m.

Instructions: 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternative. **[5]**

a) The king cobra was attracted towards _____.
   i) the dragon fly ii) the hand of the boy
   iii) the red ring iv) the jack fruit

b) The girl's eyes are compared with the eyes of a _____.
   i) rabbit ii) gazelle
   iii) cow iv) maina

c) Milkha Singh returned to India ashamed of his poor performance of _____.
   i) sidney ii) paris
   iii) new york iv) melbourne

d) The old woman wants from the narrator _____.
   i) fifty paise ii) one rupee
   iii) five rupees iv) fifty rupees

e) Indian civilizational heritage is built on _____.
   i) inner spirit ii) personal spirit
   iii) universal spirit iv) social spirit

Q2) a) Answer ANY TWO of the following questions in 100 to 120 words each : **[10]**
   i) Describe unni's efforts to catch the dragonfly.
   ii) Why did Milkha Singh's doctors and coaches warn him?
   iii) What is the message of spiritual leaders of all religions?

P.T.O.

b) Write short note on ANY ONE of the following in about 100 to 120 words. **[5]**
   i) Unni, the playful boy.
   ii) Milkha Singh and Military regiment.

c) Write short note on ANY ONE of the following in about 100 to 120 words: **[5]**
   i) Krishna kali.
   ii) The theme of 'An Old Woman' by arun Kolatkar.

Q3) Write a review of Marathi/Hindi/English film you have recently seen using the following information. **[10]**

Title of film _____ type of film ____ director ___ producer ___ starcast _____ story _____ music _____ songs _____ sound effects _____ end _____ message ___ critical comments.

Q4) a) Write a summary of the following passage in one-third of its original length. suggest a suitable title. **[7]**

Some decades ago, career choices were not at all a difficult task and students went from one class to another without giving a thought as to what they would do in future and what kind of job they would pursue. Graduation meant the certainty of securing a job. But, today, the situation is not the same and students have to strive hard to get into various courses and colleges and perform excellent in their studies in order to be able to get a job. There are many factors, which student needs to keep in mind while planning a career. One needs to understand why it is so important to plan a career.

Unlike the past, today jobs are specialized and therefore, specialized training needs to be taken. For example, 10 years back, a student who had completed graduation with a first class would get a job in a bank easily ; today, there are students who have done specialization in financial management. A person with specialized knowledge would definitely be preferred over somebody who has just completed graduation.

Now a days, new opportunities are coming up every single day, old job skills are becoming redundant. For example, stenography,computers have overtaken that.

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

Globalization has increased the standards of education and career profiles. Therefore, students have higher standards to adhere to. Studies in foreign lands are more accessible today and preference is almost given to students who are trained according to international standards. Multinational companies are opening in India and are looking for well trained employable individuals.

b) Write a well organized passage on the following topic using the points given below it: [8]

Topic : A morning walk

points : Morning walk —— a pleasant experience —— fresh air —— pure air —— you start early —— see different sights —— cattle grazing —— farmers going to field —— women drawing water from well —— flowers —— their fragrance —— birds flying —— different sounds —— birds singing —— peaceful —— walking good exercise —— you feel cheerful and fresh.

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

M - 471

Total No. of Pages : 2

B. A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, May - 2015

ENGLISH (Paper - V)

Modern English Literature (Play) (Optional) (New)

Sub. Code : 62351

Day and Date : Wednesday, 06 - 05 - 2015 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences choosing the correct alternative given below: **[5]**

a) Dr. Thomas stockmann is _____.

i) an engineer ii) a teacher

iii) a medical officer iv) a painter

b) _____ is the daughter of Dr. stockmann.

i) Petra ii) Katherine

iii) Mrs. stockmann iv) Hovstad

c) Peter, the Burgomaster is _____ of Dr. Thomas stockmann.

i) a cousin ii) an elder brother

iii) a friend iv) the uncle

d) Petra stockmann is called upon to translate an _____.

i) Indian story ii) American story

iii) English story iv) Irish story

e) The play, 'An enemy of the play' was published in _____.

i) 1883 ii) 1881

iii) 1891 iv) 1882

P.T.O.

Q2) Answer the following questions in about 200 to 250 words :

a) "An Enemy of the People" is a social play. Discuss. **[10]**

OR

Draw the character sketch of Dr. Thomas stockmann.

b) Examine the plot - construction of An Enemy of the people. **[10]**

OR

Draw the character sketch Peter stockmann.

Q3) Answer the following questions in about 200 to 250 words : **[10]**

a) Discuss An Enemy of the people as a political play.

OR

b) Draw the character sketch Petra Stockmann.

Eng V

Q4) Write short notes in about 100 to 120 words each on the following (Any Three) : **[15]**

a) Katherine Stockmann.

b) The condition of the baths in the town.

c) The setting of the play.

d) Mr. Aslaksen.

e) The title of the play.

ⓘⓘⓘⓘ

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

M - 464

Total No. of Pages : 4

Seat No.	

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA VIDYALAYA

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015

GEOGRAPHY (Paper - VI)

Agricultural Geography

Sub. Code : 62398

Day and Date : Thursday, 30 - 04 - 2015 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions :
1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**
3) **Neat sketches and diagrams should be drawn wherever necessary.**
4) **Use of map stencils is allowed.**

Q1) Choose the correct alternative for the following questions. **[10]**

a) Agriculture Geography is a sub- branch of which Geography?

i) Human Geography ii) Economic Geography

iii) Physical Geography iv) Practical Geography

b) Temperature and rainfall are the sub - types of which factor?

i) Physical ii) Climate

iii) Soil iv) Vegetation factor

c) In which area of the world highest agricultural land is found?

i) Plain Region ii) Plateau Region

iii) Mountain Region iv) Coastal Region

d) Who put forth the term 'Economic Rent'?

i) Vohn Thunen ii) Jonasson

iii) Weaver iv) Coppock

e) Which agriculture has production of tea, cocoa and rubber?

i) Plantation agriculture ii) Intensive agriculture

iii) Subsistance farming iv) Horticulture farming

P.T.O.

f) Which irrigation technology reduces 30 to70 % water wastage?

i) Drip irrigation ii) Canal irrigation

iii) Sprinkler iv) Lift irrigation

g) Which of the following is an explosive fertilizer.

i) Ammonium ii) Ammonium sulphate

iii) Ammonium chloride iv) Ammonium nitrate

h) Which of the following is an organic fertilizer?

i) Compost ii) Urea

iii) Phosphate iv) Sulphur

i) Which of the following is correct technique of representation of land utilisation?

i) Bar graph ii) Libe graph

iii) Divided circle iv) Isopleth method

j) Which of the following factors are represented in the population pyramid?

i) Industrial production ii) Crop production

iii) Male-Female population iv) Total population

Q2) Write in detail answers of the following questions. [20]

a) State agriculture Geography and explain its nature.

OR

Describe the physical factors influencing agriculture.

b) Explain the Von Thunen's theory of land utilisation.

OR

Describe the organic fertilizer technology.

Q3) Write in brief answers any four of the following: [20]

a) State the dry grain farming.

b) State the Intensive wet farming.

c) Explain drip irrigation system.

d) Describe line graphs.

e) Explain bar graphs.

f) Explain crop combinaton.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे सुबक आकृती व आराखडे काढा.

4) नकाशा स्टेन्सिलवापरण्यास परवानगी आहे.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) खालील प्रश्नासाठी दिलेल्या पर्यायातुन योग्य पर्याय निवडा. [10]

अ) कृषी भूगोल ही भूगोलशास्त्राच्या कोणत्या शाखेची उपशाखा आहे?

i) मानवी भूगोल ii) आर्थिक भूगोल

iii) प्राकृतिक भूगोल iv) प्रात्यक्षिक भूगोल

ब) तापमान आणि पर्जन्य हे कशाचे उपघटक आहेत?

i) नैसर्गिक घटक ii) हवामान घटक

iii) मृदा घटक iv) वनस्पती घटक

क) जगातील सर्वात जास्त कृषी क्षेत्र कोणात्या प्रदेशात आहे?

i) मैदानी प्रदेश ii) पठारी प्रदेश

iii) पर्वतीय प्रदेश iv) किनारी प्रदेश

ड) 'आर्थिक खंड' संकल्पना कोणी मांडली?

i) व्हॉन थ्युनेन ii) जोनासन

iii) व्हिवर iv) कोपॅक

इ) चहा,कोको व रबराचे उत्पादन कोणत्या शेती प्रकरात घेतले जाते?

i) मळ्याची शेती ii) सखोल शेती

iii) उदरनिर्वाहाची शेती iv) फलबाग शेती

फ) कोणत्या जलसिंचन पध्दतीत वाया जाणाऱ्या 30 ते 70% पाण्याची बचत होते?

i) ठिबक सिंचन ii) कालवा सिंचन

iii) तुषार सिंचन iv) उपसा जलसिंचन

य) खालीलपैकी कोणते खत स्फोटक असते?

i) अमोनियम ii) अमोनियम सल्फेट

iii) अमोनियम क्लोराईड iv) अमोनियम नायट्रेट

र) खालीलपैकी कोणते खत सेंद्रीय खत आहे?

i) कंपोस्ट ii) युरिया

iii) फॉस्फेट iv) सल्फर

ल) खालील पैकी कोणत्या तंत्राने भूमीउपयोजन योग्यरित्या दर्शविता येते?

i) स्तंभालेख ii) रेषालेख

iii) विभाजित वर्तुळ iv) सममुल्यरेषापध्दती

व) लोकसंख्या शंकु या आकृतीत खालीलपैकी कोणते घटक दर्शविले जातात?

i) औद्योगीक उत्पादन ii) पिकाचे उत्पादन

iii) स्त्री–पुरष लोकसंख्या iv) एकुण लोकसंख्या

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. [20]

अ) कृषी भूगोल म्हणजे काय ते सांगुन त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

कृषीवर परिणाम करणाऱ्या प्राकृतिक घटकांचे वर्णन करा.

ब) व्हॉन थ्युनेन यांचा कृषी भूमीउपयोजनाचा सिध्दांत स्पष्ट करा.

किंवा

सेंद्रीय खत तंत्रज्ञानाची माहिती सांगा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही चारची थोडक्यात उत्तरे लिहा. [20]

अ) कोरडवाहु शेतीचे वर्णन करा.

ब) सखोल आर्द्र शेतीचे वर्णन करा.

क) ठिबक सिंचन पध्दती स्पष्ट करा.

ड) रेषालेखाची माहिती लिहा.

इ) स्तंभालेखाची माहिती लिहा.

फ) पीक संयोगाचे वर्णन करा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

❀ ❀ ❀

Seat No.	

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 463

Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015

HISTORY (Paper - VI) (Optional)

Freedom Struggle of India - II (New)

Sub. Code : 62370

Day and Date : Thursday, 30 - 04 - 2015 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Fill in the blanks by choosing appropriate alternatives given below. [10]

a) Anushilan Committee was founded in _____.

i) 1906 ii) 1908

iii) 1912 iv) 1914

b) Suryasen was the leader of _____ movement.

i) Kakori ii) Chitgoan

iii) Lahore iv) Delhi

c) _____ was murdered by Chaphekar brothers.

i) Odwire ii) Lord curzon

iii) Rand iv) Jackson

d) Netaji Subhashchandra Bose founded _____.

i) Yougantar Committee ii) Students League

iii) Abhinav Bharat Society iv) Forward Block

e) _____ was written by Karl Marx.

i) Social contract

ii) Das capital

iii) Josepha Mezini's Biography

iv) None of these

P.T.O.

f) The parallel government of Satara district was working under the leadership of _____.

i) Nana Patil ii) Kisan Wir
iii) Vasantdada Patil iv) Yashawantrao Patil

g) Pantpratinidhi was the ruler of _____ state.

i) Akkalkot ii) Sangli
iii) Kolhapur iv) Aundh

h) Rasbihari Bose founded _____.

i) Nou Sena ii) Lal Sena
iii) Azad Hind Sena iv) Bhartiya Sena

i) Sardar Patel is known as _____.

i) Pandit ii) Iron man
iii) Mahatma iv) Father of Nation

j) Act of 1909 is know as _____.

i) Morley-Minto Reform Act
ii) Montangue Chemsford Reform Act
iii) The Government of India Act 1935
iv) None of these

Q2) Answer the following questions in detail. **[10]**

a) Evaluate the revolutionary movement in Maharashtra.

OR

Examine the contribution of Leftist movement in Indian freedom movement.

b) Explain the assimilation of Junagad and Hyderabad. **[10]**

OR

Explain the provisions of the Government of India 1935.

Q3) Write short notes (any four): **[20]**

a) Bhagatsingh.
b) Kolhapur Praja Parishad.
c) Azad Hind Sena.
d) Muslim League.
e) Act of 1909.
f) Indian Constitution.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) खाली दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [10]

अ) ..... साली अनुशिलन समितीची स्थापना झाली.

i) 1906 ii) 1908

iii) 1912 iv) 1914

ब) सुर्यसेन हा ..... कटाचा मुख्य सूत्रधार होता.

i) काकोरी ii) चितगाव

iii) लाहोर iv) दिल्ली

क) ..... याचा खून चाफेकर बंधूनी केला.

i) ओडवायर ii) लार्ड कर्झन

iii) रँड iv) जॅक्सन

ड) नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांनी ..... पक्षाची स्थापना केली.

i) युगांतर समिती ii) स्टुडंटस् लीग

iii) अभिनव भारत सोसायटी iv) फॉर्वर्ड ब्लॉक

इ) कार्ल मार्क्स यांनी ..... चे लेखन केले.

i) सामाजिक करार ii) दास कॅपिटल

iii) जोसेफ मॅझिनीचे चरित्र iv) यापैकी नाही

फ) ..... यांच्या नेतृताखाली सातारा जिल्हयातील प्रतिसरकार कार्यरत होते.

i) नाना पाटील ii) किसन वीर

iii) वसंत दादा पाटील iv) यशवंतराव चव्हाण

य) पंतप्रतिनिधी हे ..... संस्थानचे राज्यकर्ते होते.

i) अक्कलकोट ii) सांगली

iii) कोल्हापूर iv) औंध

र) ..... सेनेची स्थापना रासबिहारी बोस यांनी केली.

i) नौसेना ii) लाल सेना

iii) आझाद हिंद सेना iv) भारतीय सेना

ल) सरदार पटेल यांना ..... असे म्हणतात.

i) पंडीत ii) लोहपुरूष

iii) महात्मा iv) राष्ट्रपीता

व) 1909 च्या कायद्यास ..... असे म्हणतात.

i) मोर्ले-मिंटो सुधारणा कायदा

ii) मॉंटेग्यू-चेम्सफोर्ड सुधारणा कायदा

iii) भारत सरकारविषय कायदा 1935

iv) यापैकी नाही

प्र.2) दीर्घोत्तरी प्रश्न.

अ) महाराष्ट्रातील क्रांतिकारी चळवळीचे मूल्यमापन करा. [10]

किंवा

भारतातील डाव्या चळवळीची कामगिरी स्पष्ट करा.

ब) जुनागढ व हैद्राबाद संस्थानांच्या विलिनिकरणाचे परीक्षण करा. [10]

किंवा

सन 1935 च्या भारत सरकारविषयक कायद्यातील तरतुदी स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार). [20]

अ) भगतसिंग.

ब) कोल्हापूर प्रजापरिषद.

क) आझाद हिंद सेना.

ड) मुस्लीम लीग.

इ) सन 1909 चा कायदा.

फ) भारतीय राज्यघटना.

❀ ❀ ❀

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 430

Total No. of Pages : 4

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015

HISTORY (Optional) (Paper - V)

World Revolutions

Sub. Code : 62369

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Day and Date : Monday, 27 - 04 - 2015 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Fill in the blanks by choosing the appropriate alternative given below : **[10]**

a) _____ is recognized as a father of steam power.

i) John Key ii) James Watt

iii) Marconi iv) Alexander Bell

b) Industrial Revolution took place from _____ to _____ .

i) 1650 to 1750 ii) 1750 to 1850

iii) 1850 to 1900 iv) 1700 to 1800

c) The Restoration of Meiji took place in _____ .

i) 1867 ii) 1868

iii) 1869 iv) 1870

d) Commodore Perry was a sailor from _____ .

i) England ii) America

iii) China iv) France

e) The warrior class in Japan was called as _____ .

i) Shogun ii) Samurai

iii) Janro iv) Gaikai

f) The novel 'Mother' is written by _____ .

i) Leo Tolstoy ii) Ivan Turgenev

iii) Glika iv) Maxim Gorky

P.T.O.

g) The Revolution of Petrograd took place on _____ .

i) 1 May 1917 ii) 7 Nov. 1917

iii) 8 March 1917 iv) 10 Nov. 1917

h) The Bolshevik Revolution took place under the leadership of _____ .

i) Lenin ii) Ceransky

iii) Dostoevsky iv) Ivan Turgenev

i) The Republic Revolution of 1911 in China was fought under the leadership of _____ .

i) Hung-U-Chung ii) Dr. Sun-Yat-Sen

iii) Chiang Kai-Shek iv) Mao-Tse-Tung

j) The Communist Party in China was established in _____ .

i) 1911 ii) 1921

iii) 1942 iv) 1949

Q2) Answer the following questions in detail :

a) Explain, in detail the effects of Industrial Revolution. **[10]**

OR

Explain the causes and effects of Meiji Restoration.

b) Explain the effects of Bolshevik Revolution. **[10]**

OR

State the effects of communist Revolution of China in 1949.

Q3) Write short notes (Any Four) : **[20]**

a) Revolution in Agriculture.

b) Treaty of Kanagawa.

c) Contract of Harris.

d) Karl Marx.

e) Lenin.

f) Mao's Red Army.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना :

1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) खालील दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [10]

अ) बाष्प शक्तिचा जनक _____ यास संबोधले जाते.

i) जॉन के ii) जेम्स वॅट

iii) मार्कोनी iv) अलेक्झांडर बेल

ब) औद्योगिक क्रांती _____ ते _____ या कालखंडात घडून आली.

i) 1650 ते 1750 ii) 1750 ते 1850

iii) 1850 ते 1900 iv) 1700 ते 1800

क) मेईजी पुर्नस्थापना इ. स. _____ मध्ये झाली.

i) 1867 ii) 1868

iii) 1869 iv) 1870

ड) कमोडर पेरी हा _____ देशाचा खलाशी होता.

i) इंग्लड ii) अमेरिका

iii) चीन iv) फ्रान्स

इ) जपानमधील लढवच्या वर्गास _____ म्हणत.

i) शोगुन ii) सामुराई

iii) जन्रो iv) गिकाई

फ) 'आई' ही कादंबरी _____ ने लिहिली.

i) लिओ टॉलस्टॉय ii) इवान टर्जेनिव्ह

iii) ग्लीका iv) मॅक्झिम गॉर्की

य) पेट्रोग्राडची क्रांती _____ रोजी झाली.

i) 1 मे 1917 ii) 7 नोव्हे. 1917

iii) 8 मार्च 1917 iv) 10 नोव्हे. 1917

र) बोल्शेव्हिक क्रांती _____ च्या नेतृत्वाखाली झाली.

i) लेनिन ii) केरेन्स्की

iii) डोस्टो व्हस्की iv) इवान टर्जेनिव्ह

ल) चीनमधील 1911 ची प्रजासत्ताक क्रांती _____ नेतृत्वाखाली झाली.

i) हुंग-यू-युआंग ii) डॉ. सन्-येत-सेन

iii) चँग-कै-शेख iv) माओ-त्से-तुंग

व) चीन्नमध्ये साम्यवादी पक्षाची स्थापना _____ साली झाली.

i) इ.स. 1911 ii) इ.स. 1921

iii) इ.स. 1942 iv) इ.स. 1949

प्र.2) दिर्घोत्तरी प्रश्न.

अ) औद्योगिक क्रांतीचे परिणाम सविस्तर स्पष्ट करा. [10]

किंवा

मेईजी क्रांतीची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.

ब) बोल्शेव्हिक राज्यक्रांतीचे परिणाम स्पष्ट करा. [10]

किंवा

चीन मधील इ.स. 1949 च्या साम्यवादी क्रांतीचे परिणाम सांगा.

प्र.3) टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

अ) कृषी क्षेत्रातील क्रांती

ब) कानागावाचा तह

क) हॅरिस करार

ड) कार्लमार्क्स

इ) लेनिन

फ) माओची लालसेना

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

⌘⌘⌘

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015
TRADITIONAL LOGIC (IDS) (Paper - II)
Inductive Logic
Sub. Code : 49323

Day and Date : Wednesday, 29 - 04 - 2015 **Total Marks : 40**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative : [5]

a) Analogy is a kind of _____.
   i) deduction ii) induction
   iii) hypothesis

b) There are _____ fallacies of observation.
   i) two ii) three
   iii) four

c) There are _____types of scientific explanation.
   i) 3 ii) 4
   iii) 5

d) _____ gives a certain direction and speed to the scientific investigation.
   i) observation ii) experiment
   iii) hypothesis

e) 'No cats, No clover ' is an example of _____ explanation.
   i) analysis ii) interpolation
   iii) subsumption

P.T.O.

Q2) Write short answers of the following questions (any three) : [15]

a) Kinds of secondary laws.

b) Proof of hypothesis.

c) Induction by simple enumeration.

d) Characteristics of scientific induction.

e) Fallacies of observation.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q3) Answer the following questions fully (any two) : [20]

a) Explain conditions of valid hypothesis.

b) Explain the merits of experiment.

c) Explain the kinds of scientific explanation.

मराठी रूपांतर

सूचना :

1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा : [5]

अ) साम्यानुमान हा ..... चा प्रकार आहे.

i) निगमन ii) विगमन

iii) सिध्दांतकल्पना

ब) निरीक्षणाचे ..... दोष आहेत.

i) 2 ii) 3

iii) 4

क) वैज्ञानिक उपपादनाचे ..... प्रकार आहेत.

i) 3 ii) 4

iii) 5

ड) ..... मुळे वैज्ञानिक संशोधनास दिशा व वेग प्राप्त होते.

i) निरीक्षण ii) प्रयोग

iii) सिध्दांतकल्पना

इ) 'मांजरे नाहीत, क्लोव्हर जातीची फुले नाहीत,' हे ..... चे उदाहरण आहे.

i) विश्लेषण ii) शृंखलाबंधन

iii) समावेशन

प्र.2) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : [15]

अ) दुय्यम / गौण नियमांचे प्रकार

ब) अभ्युपगमाची सिध्दता

क) केवल गणणात्मक विगमन

ड) शास्त्रीय विगमनाची वैशिष्ट्ये

इ) निरीक्षणाचे दोष

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) [20]

अ) युक्त अभ्युपगमाच्या अटी स्पष्ट करा.

ब) प्रयोगाचे फायदे स्पष्ट करा.

क) वैज्ञानिक उपपादनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 473

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, May - 2015

PSYCHOLOGY (Optional) (New)

Developmental Psychology (Paper - V)

Sub. Code : 62393

Day and Date : Friday, 08 - 05 - 2015 Total Marks : 50

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative given in the bracket. [10]

a) _____ has called adolescence as a period of "strom and stress".

i) G. Stanley Hall ii) Elliott

iii) Feldman iv) Sulliyan

b) _____ is one factor involved in obesity.

i) Motivation ii) Learning

iii) Heredity iv) Memory

c) _____ harmone dominants in boys.

i) Testosteren ii) Estrodiol

iii) Insulin iv) Somatotropin

d) Self-disclosure and sharing of private thought are hall marks of _____.

i) intimacy ii) loneliness

iii) hostility iv) co-operation

e) LDL is often referred to as _____ cholesterol.

i) good ii) bad

iii) social iv) physical

f) Cellular clock theory explained by _____.

i) Leonard Hayflick ii) Ericson

iii) Gardner iv) Harris

P.T.O.

g) The immune system's machinery consists of billins of _____

i) White blood cell ii) Red blood cell

iii) Neuron iv) Synapse

h) Nearly 60 percent of U.S.A. adults 65 to 75 years old die of _____

i) Diabetes ii) Cancer

iii) Asthma iv) Tuber culosis

i) Women have been liked _____ companions.

i) unhappy ii) talking

iii) short-tempered iv) happy

j) _____ involves an extensive loss of bone tissue.

i) Asthama ii) Osteoporosis

iii) Blood pressure iv) Arthritis

Q2) Answer the following questions.

a) Explain Adolescent sexuality. [10]

OR

Explain the faces of Love

b) Explain the nature of health and disease in Middle Adulthood. [10]

OR

Explain health problems in Late Adulthood.

Q3) Write short notes (any four) : [20]

a) Friendship in Adolescence.

b) Health in Early Adulthood.

c) Height and weight in Middle Adulthood

d) Cellular clock theory

e) Juvenile delinquency

f) Leisure

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहाणे इष्ट ठरेल.

प्र. 1) खाली कंसात दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा. [10]

अ) ..... यांनी किशोरावस्थेला "वादळ आणि तणावाचा" कालखंड असे म्हटले आहे.
i) जी स्टॅन्ले हॉल ii) हरलॉक
iii) फ्रिलडमन iv) सुलिव्हन

ब) ..... हा एक घटक लठ्ठपणाशी संबंधित आहे.
i) प्रेरणा ii) अध्ययन
iii) अनुबंध iv) स्मृती

क) ..... संप्रेरक मुलांमध्ये प्रबळ असते.
i) टेस्टोस्टेरॉन ii) एस्ट्राडायोल
iii) इन्सुलिन iv) सोमॅटोट्रॉपीन

ड) स्वप्रगटीकरण आणि खाजगी विचारांचा ऐकमेकांनी स्विकार करणे या दोन गोष्टी ..... मध्ये महत्त्वाच्या आहेत.
i) जवळीकता ii) एकाकीपणा
iii) शत्रुत्वा iv) सहकार्या

इ) LDL हे नेहमी ..... कोलेस्टेरॉल असते.
i) चांगले ii) वाईट
iii) सामाजीक iv) शारीरिक

फ) पेशीयुक्त चढाओढी सिद्धांत ..... यांनी स्पष्ट केला आहे.
i) लियोनार्ड हायक्लीप ii) इरिकसन
iii) गार्डनर iv) हॅरीस

ग) सुरक्षात्मक प्रतिकार यंत्रणेमध्ये अब्जावधी ..... असतात.
i) पांढऱ्या रक्तपेशी ii) लाल रक्तपेशी
iii) मज्जापेशी iv) मज्जाबंध

ड) जवळ जवळ 60 टक्के यू. एस. ए. मधील 65 ते 75 या वयोगटातील वृद्ध ..... ने मृत्युमुखी पडतात.

i) मधुमेह ii) कॅन्सर

iii) दमा iv) क्षयरोग

ल) स्त्रियांना ..... पेशिणी आवडतात.

i) सुरकी ii) बोलकया

iii) सर्पिट iv) आनंदी

म) ..... पध्ये टाडांच्या पेशींची संख्या प्रमाणापेक्षा जास्त घटलेली असते.

i) लस्या ii) अस्थिक्षोष

iii) रक्तदाब्या iv) संधिवात

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) किशोरावस्थेमधील लैंगिकता स्पष्ट करा. [10]

किंवा

प्रेमाच्या आवश्यक बाजू स्पष्ट करा.

ब) मध्यप्रौढावस्थेतील आरोग्य आणि आजारचे स्वरूप स्पष्ट करा. [10]

किंवा

वृद्धावस्थेतील आरोग्याच्या समस्या स्पष्ट करा.

VPS4

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) किशोरावस्थेतील मैत्री

ब) प्रारंभिक प्रौढावस्थेतील आरोग्य

क) मध्यप्रौढावस्थेतील उंची आणि वजन

ड) वंशपरंपरागत घडण्याची सिद्धांत

इ) बालगुन्हेगारी

फ) फावलेलवेळ (फुरसत)

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No. _____

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015

TRADITIONAL LOGIC (IDS) (Paper - II)

Inductive Logic

Sub. Code : 49323

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

Day and Date : Wednesday, 29 - 04 - 2015 **Total Marks : 40**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative : **[5]**

a) Analogy is a kind of _____.
   i) deduction ii) induction
   iii) hypothesis

b) There are _____ fallacies of observation.
   i) two ii) three
   iii) four

c) There are _____types of scientific explanation.
   i) 3 ii) 4
   iii) 5

d) _____ gives a certain direction and speed to the scientific investigation.
   i) observation ii) experiment
   iii) hypothesis

e) 'No cats, No clover ' is an example of _____ explanation.
   i) analysis ii) interpolation
   iii) subsumption

P.T.O.

Q2) Write short answers of the following questions (any three) : [15]

a) Kinds of secondary laws.

b) Proof of hypothesis.

c) Induction by simple enumeration.

d) Characteristics of scientific induction.

e) Fallacies of observation.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q3) Answer the following questions fully (any two) : [20]

a) Explain conditions of valid hypothesis.

b) Explain the merits of experiment.

c) Explain the kinds of scientific explanation.

मराठी रूपांतर

सूचना :

1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा : [5]

अ) साम्यानुमान हा ..... चा प्रकार आहे.

i) निगमन ii) विगमन

iii) सिध्दांतकल्पना

ब) निरीक्षणाचे ..... दोष आहेत.

i) 2 ii) 3

iii) 4

क) वैज्ञानिक उपपादनाचे ..... प्रकार आहेत.

i) 3 ii) 4

iii) 5

ड) ..... मुळे वैज्ञानिक संशोधनास दिशा व वेग प्राप्त होते.

i) निरीक्षण ii) प्रयोग

iii) सिध्दांतकल्पना

इ) 'पांजरे नाहीत, क्लोव्हर जातीची फुले नाहीत,' हे ..... चे उदाहरण आहे.

i) विश्लेषण ii) शृंखलाबंधन

iii) समावेशन

प्र.2) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : [15]

अ) दुय्यम / गौण नियमांचे प्रकार

ब) अभ्युपगमाची सिध्दता

क) केवल गणणात्मक विगमन

ड) शास्त्रीय विगमनाची वैशिष्ट्ये

इ) निरीक्षणाचे दोष

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) [20]

अ) युक्त अभ्युपगमाच्या अटी स्पष्ट करा.

ब) प्रयोगाचे फायदे स्पष्ट करा.

क) वैज्ञानिक उपपादनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

M - 429

Total No. of Pages : 4

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015

ECONOMICS (Optional) (Paper - VI) (Revised)

Banks and Financial Institutions

Sub. Code : 62378

S.M.G. LIBRARY SANGLI

Day and Date : Saturday, 25 - 04 - 2015 **Total Marks : 50**

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives : **[10]**

a) Financial markets are classified into money markets and _____ markets.

i) Capital ii) Service

iii) Commercial iv) Monopoly

b) _____ Funds are available in Capital market.

i) Long-term ii) Short-term

iii) Middle-term iv) Long term and short term

c) _____ are include in unorganized sector of money market.

i) Commercial Banks ii) Co-operative Banks

iii) Foreign Banks iv) Money lenders

d) Security and Exchange Bord of India (SEBI) established in _____ .

i) 1981 ii) 1988

iii) 1987 iv) 1935

e) Credit creation is not a function of _____ .

i) National Banks

ii) Co-operative banks

iii) Non-banking financial institutions

iv) Commercial banks

P.T.O.

f) _____ started the first mutual fund scheme in India.

i) Bank of India ii) Canara Bank

iii) Unit Trust of India iv) Panjab National Bank

g) There are _____ types of merger.

i) Three ii) Four

iii) Five iv) Nine

h) Because of mergers and Acquisitions the Economic power of Banks are _____ .

i) not changed ii) increased

iii) Decreased iv) none of these

i) Through E-Banking, Customers enjoyed _____ services.

i) Account balance enquiry ii) Transfer of funds

iii) Fixed deposit enquiry iv) All of these

j) The _____ card holder enjoys a credit period of 30 to 45 days.

i) ATM ii) Debit

iii) Identity iv) Credit

Q2) Answer the following questions :

a) What is money market? Discuss the components of money market. **[10]**

OR

Explain the role of Development Banks.

b) Explain the recommendations of the Narasimhan Committee (1998). **[10]**

OR

Explain the concept of E-Banking and Discuss the limitations of E-Banking.

Q3) Write short note (Any Four) : **[20]**

a) Role of SEBI in capital market.

b) Importance of Mutual fund.

c) Basel norms - II

d) Causes of mergers in Indian Banking.

e) Debit card.

f) Role of Non-Banking Financial Institutions.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना :

1) सर्व प्रश्न आवश्यक.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून वाक्ये पूर्ण करा. [10]

अ) वित्तीय बाजाराचे नाणेबाजार व _____ बाजार असे वर्गीकरण केले जाते.

i) भांडवल ii) सेवा

iii) व्यापारी iv) मक्तेदारी

ब) नाणेबाजारात _____ निधी उपलब्ध असतात.

i) दिर्घकालीन ii) अल्पकालीन

iii) मध्यमकालीन iv) दिर्घकालीन व अल्पकालीन

क) नाणेबाजारातील असंघटित क्षेत्रात _____ चा समावेश होतो.

i) व्यापारी बँका ii) सहकारी बँका

iii) विदेशी बँका iv) सावकार

ड) सेक्युरिटीज अॅण्ड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) ची स्थापना _____ मध्ये झाली.

i) 1981 ii) 1988

iii) 1987 iv) 1935

इ) पतनिर्मिती हे _____ चे कार्य नाही.

i) राष्ट्रीय बँका ii) सहकारी बँका

iii) बँकेतर वित्तीय संस्था iv) व्यापारी बँका

फ) भारतात सर्व प्रथम म्युच्युअल फंड योजना _____ ने सुरू केली.

i) बँक ऑफ इंडिया ii) कॅनरा बँक

iii) युनिट ट्रस्ट ऑफ इंडिया iv) पंजाब नॅशनल बँक

य) विलीनीकरणाचे _____ प्रकार आहेत.

i) तीन ii) चार

iii) पाच iv) नऊ

र) विलीनीकरण व अधिग्रहणाने बँकांची आर्थिक शक्ती _____ .

i) बदलत नाही ii) वाढते

iii) घटते iv) यापैकी नाही

ल) ई-बँकिंगमुळे ग्राहकांना _____ सेवांचा लाभ मिळतो.

i) खात्यावरील शिल्लकीची चौकशी ii) निधीचे स्थानांतर

iii) मुदत बंद ठेवीची चौकशी iv) वरील सर्व

व) _____ कार्ड धारकास 30 ते 45 दिवस कर्ज उठावाचा लाभ मिळू शकतो.

i) ए.टी.एम. ii) डेबिट

iii) ओळखपत्र iv) क्रेडिट

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) नाणेबाजार म्हणजे काय ? नाणेबाजारातील घटकांची चर्चा करा. [10]

किंवा

विकास बँकांची भूमिका स्पष्ट करा.

ब) नरसिंहम् समिती (1998) च्या शिफारशी स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ई-बँकींग ची संकल्पना स्पष्ट करून ई-बँकींगच्या मर्यादांची चर्चा करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) भांडवल बाजारातील सेबीची भूमिका.

ब) म्युच्युअल फंडाचे महत्व.

क) बेसल प्रमाणक - II. (Besel norms - II)

ड) भारतीय बँकांच्या विलीनीकरणाची कारणे.

इ) डेबिट कार्ड

फ) बँकेतर वित्तीय संस्थांची भूमिका.

⌘⌘⌘

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 426

Total No. of Pages : 4

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015

OPTIONAL ECONOMICS (Paper - V) (New)

Macro Economics

Sub. Code : 62377

Day and Date : Friday, 24 - 04 - 2015 **Total Marks : 50**

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

3) **Draw neat diagrams wherever necessary.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives : **[10]**

a) According to schumpeter the role of _____ is important in capitalistic economy.

i) Capital ii) Labour

iii) land iv) Innovator

b) _____ tax consists in price of commodity.

i) Direct ii) Indirect

iii) Gift iv) Professional

c) In developing economy money market is _____ .

i) organised ii) unorganised

iii) well organised iv) all above

d) In India, economic year start from _____ .

i) 31st March ii) 1st April

iii) 1st March iv) 1st January

e) Deficit financing means _____ .

i) Public expenditure greater than revenue

ii) Public expenditure less than revenue

iii) Public expenditure equal to revenue

iv) None of these

P.T.O.

f) _____ is the last stage in taxation.

i) Impact of tax ii) Incidence of tax

iii) Shifting of tax iv) All above

g) According to _____ "All the recorded trade cycles are member of the same family but among them, their are no twins".

i) Samulson ii) Pigou

iii) Schumpeter iv) Banna

h) Short term fiscal policy also called _____ .

i) Monetary policy ii) Compensation policy

iii) Private policy iv) Bank policy

i) _____ policy implemented by central Bank.

i) Fiscal ii) Monetary

iii) Economic iv) Tax

j) Interest rate of commercial banks depends upon the bank rate of ____ .

i) Government ii) Co-operative bank

iii) Central bank iv) Commercial bank

Q2) Answer the following questions : [20]

a) Explain the Hawtrey's theory of trade cycle.

OR

Explain the nature and scope of public finance.

b) Explain the merits and demerits of indirect taxes.

OR

Explain the role of deficit financing in developing economy.

Q3) Write short notes (Any Four) : [20]

a) Features of trade cycle.

b) Sources of public debt.

c) Objectives of monetary policy.

d) Characteristics of fiscal policy.

e) Public expenditure.

f) Merits of direct tax.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

2015 April

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना :

1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजव्या बाजूचे अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. [10]

अ) शुंपीटरच्या मते, भांडवलशाही अर्थव्यवस्थेत _____ ची भूमिका महत्वाची असते.

i) भांडवल ii) श्रमिक
iii) जमिन iv) नवप्रवर्तक

ब) वस्तूच्या किंमतीमध्ये _____ कराचा समावेश असतो.

i) प्रत्यक्ष ii) अप्रत्यक्ष
iii) देणगी iv) व्यवसाय

क) विकसनशील अर्थव्यवस्थेतील नाणेबाजार _____ असतो.

i) संघटित ii) असंघटित
iii) सुसंघटित iv) वरील सर्व

ड) भारतात आर्थिक वर्षाची सुरुवात _____ पासून होते.

i) 31 मार्च ii) 1 एप्रिल
iii) 1 मार्च iv) 1 जानेवारी

इ) तुटीचा अर्थभरणा म्हणजे _____ होय.

i) सार्वजनिक महसुलापेक्षा सार्वजनिक खर्च जास्त असणे
ii) सार्वजनिक महसुलापेक्षा सार्वजनिक खर्च कमी असणे
iii) सार्वजनिक महसुल आणि सार्वजनिक खर्च समान असणे
iv) वरील पैकी नाही

फ) कर रोपणातील _____ ही अंतीम अवस्था असते.

i) करापात ii) करभार
iii) कर संक्रमण iv) वरील सर्व

य) _____ च्या मते, नोंद केलेली सर्व व्यापारचक्रे ही जरी एकाच कुटुंबातील सभासद असली तरी त्यांच्यात कोणी ही जुळी नसतात.

i) सॅम्युअलसन ii) पिगू
iii) शुंपिटर iv) बान्न

र) अल्पकालीन राजकोषीय नीतीला _____ नीती असेही म्हणतात.

i) चलन नीती ii) भरपाईयुक्त राजकोषीय नीती

iii) खाजगी नीती iv) बँक नीती.

ल) मध्यवर्ती बँकेकडून _____ धोरणाची अंमलबजावणी केली जाते.

i) वित्तीय ii) चलन

iii) आर्थिक iv) कर

व) _____ च्या बँकदरावर व्यापारी बँकाचा व्याजदर अवलंबून असतो.

i) सरकार ii) सहकारी बँक

iii) मध्यवर्ती बँक iv) व्यापारी बँक

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [20]

अ) हॉट्रेचा व्यापार चक्राचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

किंवा

सार्वजनिक आयव्ययाचे स्वरुप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.

ब) अप्रत्यक्ष कराचे गुणदोष स्पष्ट करा.

किंवा

विकसनशील अर्थव्यवस्थेतील तुटीच्या अर्थभरण्याची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

अ) व्यापार चक्राची वैशिष्ट्ये

ब) सार्वजनिक कर्जाचे मार्ग / स्त्रोत

क) चलन धोरणाची उद्दिष्ट्ये

ड) वित्तीय धोरणाची वैशिष्ट्ये

इ) सार्वजनिक खर्च

फ) प्रत्यक्ष कराचे गुण

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHA VIDYALAYA

⌘⌘⌘

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 433

Total No. of Pages : 3

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015
HOME SCIENCE (Optional) (Paper - V)
Textile Science and Clothing
Sub. Code : 62403

Day and Date : Monday, 27 - 04 - 2015 **Total Marks : 40**

Time : 3.00 p.m.. to 5.00 p.m.

Instructions: 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**
3) **Draw diagram wherever necessary.**

Q1) Fill in the blanks choosing correct alternatives. **[5]**

a) _____ is the "queen of fabric".

i) wool ii) cotton

iii) silk iv) nylon

b) _____ is used in water - resistant finishing process.

i) starch ii) rasine

iii) maida iv) gum

c) _____ is a method of stiching two pieces of fabric together.

i) Tuck ii) Pleats

iii) Dart iv) Seam

d) Placing of paper pattern on the cloth is known as _____.

i) layout ii) marking

iii) stitching iv) sewing

e) length of cutting table _____ meter.

i) 1.00 to 1.25 ii) 1.25 to 1.50

iii) 1.50 to 1.75 iv) 1.75 to 2.00

P.T.O.

Q2) Write short notes on (any three) [15]

a) Classification of yarns.

b) Parts of loom.

c) Equipment used in drafting.

d) Types of folds.

e) Back stitch and Satin stitch.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q3) Write in detail on following questions (any two) [20]

a) Write in detail on novelty weaves.

b) Write in detail on manufacturing process of silk fiber.

c) Write on seams and darts.

मराठी रुपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [5]

अ) ..... हे "वस्त्र सम्राज्ञी" आहे.

i) वूलन ii) सुती

iii) रेशीम iv) नायलॉन

ब) जलरोधक परिसज्जा प्रक्रियेत ..... चा उपयोग करतात.

i) स्टार्च ii) रेझीन

iii) मैदा iv) डिंक

क) ..... ही दोन कपड्याचे तुकडे एकत्र शिवण्याची पध्दत होय.

i) ट्क्स ii) प्लीट्स

iii) डार्ट्स iv) शिवण

ड) कापडावर कागदी नमुने पसरविणे म्हणजे ..... होय.

i) ले-आऊट ii) मार्किंग

iii) स्टीचिंग iv) शिवणे

इ) कटिंग टेबल ची लांबी ..... मीटर असते.

i) 1.00 ते 1.25 ii) 1.25 ते 1.50

iii) 1.50 ते 1.75 iv) 1.75 ते 2.00

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

अ) धाग्यांचे वर्गीकरण.

ब) मागाचे विविध भाग.

क) बेतकामात (ड्राफ्टींग) वापरण्यात येणारी उपकरणे.

ड) घड्यांचे प्रकार.

इ) उलटी टीप व सॅटीन टाका.

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [20]

अ) नावीन्यपुर्ण विणींवर सविस्तर लिहा.

ब) रेशमी तंतूच्या उत्पादनाच्या प्रक्रियेवर सविस्तर लिहा.

क) शिवणी व डार्ट्स यावर लिहा.

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

M - 466

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2015

HOME SCIENCE (Paper - VI)

Prenatal Period to Early Childhood (New Syllabus)

Sub. Code : 62404

Day and Date : Thursday, 30 - 04 - 2015 **Total Marks : 40**

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Draw diagrams wherever necessary.

Q1) Fill in the blanks choosing correct alternatives. [5]

a) Fertilised orum is called _____.

i) Zygote ii) Morulla

iii) Conception iv) Blastula

b) Infants _____ weight during first week after birth.

i) gain ii) lose

iii) balance iv) fluctuate

c) During infancy, the head of the infants is approximately _____ of their body length.

i) $\frac{1}{2}$ ii) $\frac{1}{3}$

iii) $\frac{1}{4}$ iv) $\frac{2}{3}$

d) _____ is an important tool of cognitive development.

i) Motor skill ii) Emotion

iii) Maturation iv) Language

e) _____ is major sign of pregnancy.

i) Amenorrhea ii) Menstruation

iii) Menopause iv) Menarge

P.T.O.

Q2) Write short notes (Any three): [15]

a) Neonatal adjustment

b) Conception

c) Anger

d) Development of teeth

e) Memory and reasoning

Q3) Write in detail on following questions (Any two): [20]

a) Steps in language development.

b) Development of gross and fine motor skills.

c) Signs and symptoms of pregnancy.

मराठी रूपांतर

सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक संपूर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [5]

अ) फलित अंडपेशीला ..... म्हणतात.

i) झायगोट ii) मोसला

iii) गर्भधारणा iv) ब्लास्टुला

ब) जन्मानंतर पहिल्या आठवड्यात नवजाताचे वजन.....

i) वाढते ii) घटते

iii) समान राहते iv) सतत बदलते

क) शैशवावस्थेत शिशूचे डोके त्याच्या शरीराच्या लंबीच्या जवळपास ..... असते.

i) $\frac{1}{2}$ ii) $\frac{1}{3}$

iii) $\frac{1}{4}$ iv) $\frac{2}{3}$

ड) ..... हे बौध्दिक विकासाचे महत्त्वाचे साधन आहे.

i) कारक कौशल्य ii) भावना

iii) परिपक्वन iv) भाषा

इ) ..... हे गर्भावस्थेचे प्रमुख लक्षण आहे.

i) मासिक पाळी बंद होणे ii) मासिक स्त्राव

iii) रजोनिवृत्ती iv) रजोदर्शन

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

अ) नवजाताचे समायोजना

ब) गर्भधारणा

क) राग

ड) दाताचा विकास

इ) स्मरण व तर्क

S.M.G. KANYA MAHAVIDYALAYA LIBRARY SANGLI

प्र.3) खालील प्रश्ने सविस्तर लिहा. (कोणतेही दोन) [20]

अ) भाषा विकासातील पायऱ्या.

ब) स्थुल व सूक्ष्म कारक कौशल्यांचा विकास.

क) गर्भधारणेची लक्षणे.

LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

M - 541

Total No. of Pages : 3

B. A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

ENGLISH (Compulsory) (Paper - D)

English for communication

Sub. Code: 62310

Day and Date : Thursday, 07 - 04 - 2016 **Total Marks :50**

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternative. [5]

a) The snake was inhaling the_____.

i) fresh air ii) odour of the flower

iii) Smell of the leaves iv) aroma of the fruit.

b) Krishnakali is a mystery of_____.

i) bamboo grove ii) forest

iii) dumb delight iv) summer season

c) Due to the motivation of_____Milkha Singh won the gold at Cardiff.

i) Dr. Howard ii) Gurdev Singh

iii) Baldev Singh iv) Ranbir Singh

d) The old woman holds the poet's sleeve because_____.

i) she wants a lift ii) she wants his help

iii) she wants money iv) she wants his shirt

e) Indian civilizational heritage is built on_____.

i) metaphysical elements ii) theological aspects

iii) universal spirit iv) technological innovations

P.T.O.

Q2) a) Answer ANY TWO of the following questions in 100 to 120 words each. [10]

i) According to APJ Abdul Kalam, which sectors in India have made significant achievements?

ii) How did Unni try to spend time under the teak tree?

iii) Why did Milkha Singh's doctors and coaches warn him?

b) Write short note on ANY ONE of the following in about 100 to 120 words each. [5]

i) The King Cobra in the story, 'On the River Bank"

ii) Nature of transformation in national development.

c) Write short note on ANY ONE of the following in about 100 to 120 words each. [5]

i) The Old Woman

ii) The Poet's Feelings for Krishnakali

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q3) Write a review, in the journalistic format, of a film. (Marathi/Hindi?English) recently seen by you. [10]

Q4) a) Write a summary of the following passage in one third of its original length. Suggest a suitable title. [7]

Self-reliance is the pilgrim's best staff, the worker's best tool. It is the master key that unlocks all the difficulties of life. 'Help yourself and Heaven will help you' is a maxim that receives daily confirmation. He who begins with crutches will generally end with crutches. Help from within always strengthens, but help from without in variably enfeebles the recipient. It is not in the sheltered garden, but in the rugged Alpine cliff, where the storms beat most violently, that the toughest plants are reared. It is not by the use of corks, bladders and life-buoys that you can best learn to swim, but by plunging courageously into the waves and buffeting them. To wait until some charitable man passes by, to stand with arms folded, sighing for a helping hand is not the part of any manly mind. The habit of depending upon others should be vigorously resisted, since it tends to

weaken the intellectual faculties and paralyze the judgment. The struggle against adverse circumstances has, on the contrary, a bracing and strengthening effect, like that of the pure mountain air on an enfeebled frame. This is a lesson which, nowadays, is not taught in colleges. To us it seems the vice of modern systems of education that they lay down too many royal roads' to knowledge. These impediments which formerly compelled the student to think and labour for himself are now most carefully removed, and he glides so smoothly along the well-beaten highway that he pauses not to heed the flowers on either side.

b) Write a well organized passage on the following topic using the points given below it: [8]

Topic: NCC should be compulsory for all the college students.

Points: NCC brings discipline—makes them mentally and physically fit— develops their personality—cadets can get opportunities in defence force and police force—its para-military training—help at the time of elections, national days, festivals etc.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 576

Total No. of Pages : 2

Seat No.	

B. A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

ENGLISH (Optional) (Paper - V)

Modern English Literature (Play) (New)

Sub. Code: 62351

Day and Date : Wednesday, 13 - 04 - 2016 **Total Marks :50**

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternatives. **[5]**

a) The play 'An Enemy of the people' was published in _____.

i) 1883 ii) 1881

iii) 1891 iv) 1882

b) Dr. Thomas stockmann is _____.

i) an Engineer ii) a Teacher

iii) a Medical officer iv) a clerk

c) _____ is Dr. Thomas Stockmann's father - in - law.

i) Morten Kill ii) Hovstad

iii) Peter iv) Captain hovster

d) The first act of 'An Enemy of the people' takes place in _____.

i) public place of the town

ii) Captain's house

iii) Dr. Thomas Stockmann's study room

iv) Hovstad's office

P.T.O.

e) Petra loses her job as a _____.

i) Teacher ii) Manager

iii) Journalist iv) Clerk

Q2) Answer the following questions in about 200 to 250 words.

a) Write in detail character sketch of Dr. Thomas stockmann. **[10]**

OR

Discuss 'An Enemy of the people' as a political play.

b) Comment on the rivalry between peter and Dr. Thomas stockmann. **[10]**

OR

Character sketch of peter.

Q3) Answer the following questions in about 200 to 250 words.

Comment on the plot construction of 'An Enemy of the people'. **[10]**

OR

Discuss Dr. Thomas stockmann's crusade against the Baths.

Q4) Write short notes in about 100 to 120 words each on the following (Any three) **[15]**

a) Horstad

b) Petra Stockmann

c) Katherine stockmann

d) The title of the play 'An Enemy of the people'

e) The end of the play 'An Enemy of the people'

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 578

Total No. of Pages : 2

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

ENGLISH (Optional) (New) (Paper - VI)

Indian English Literature (Revised) (Poetry)

Sub. Code : 62352

Day and Date : Saturday, 16 - 04 - 2016.

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m. **Total Marks : 50**

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative : [5]

i) The previous occupant came from the country _____.

a) Ira b) Pakistan

c) Chile d) Germany

ii) The accountant's son died during last _____.

a) Pongal b) Diwali festival

c) Christmas d) Spring festival

iii) Jesus Christ's disciple Judah is said to have betrayed Jesus for _____ pieces of silver.

a) Thirty b) Three

c) Twenty d) Twenty two

iv) The poem 'Foreshadows' describes the play of _____.

a) animals b) hands and fingers

c) feet d) football

v) In the poem 'The Female of the Species' the scarcity of _____ is referred.

a) petrol b) sugar

c) cheese d) kerosene

P.T.O.

Q2) i) Answer the following question in about 200 to 250 words. **[10]**

Discuss 'Life signs' as an elegy on the father.

OR

Critically appreciate the poem 'Woman' by Arun Kolatkar.

ii) Answer the following question in about 200 to 250 words. **[10]**

Explain the central idea of the poem, "Words to a boy".

OR

Discuss 'The Accountant's House' as a reflective poem about death.

Q3) Answer the following question in about 200 to 250 words. **[10]**

Critically appreciate the poem 'Journey to Golgotha'.

OR

Discuss the feminine sensibility in the poem 'The Female of the Species'

Q4) Write short notes on any THREE of the following in about 100 to 120 words each: **[15]**

i) The title 'Breaded Fish'

ii) An address 'To an unborn child'

iii) The world of shadows in the poem 'Foreshadows'

iv) 'The previous Occupant' as a poem of memory

v) Portrayal of Jesus as a child in 'Journey to Golgotha'

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 533

Total No. of Pages : 2

Seat No.

B.A (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016
MARATHI (Paper - VI)
तळ ढवळताना व संपादनप्रक्रिया (पद्य)
Sub. Code : 62342

Day and Date : Tuesday, 05 - 04 - 2016 Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा. [5]

अ) सरकारी कार्यालयातील दप्तर दिरंगाई कोणत्या कवितेतून येते.

i) तळ ढवळताना ii) टाकून दे जुना गाडा

iii) फाईल्स iv) बये, ग्रामसभे

ब) 'तळढवळताना' या काव्यसंग्रहामध्ये कोणत्या पर्वताचे वर्णन येते.

i) हिमालय ii) सह्याद्री

iii) विंध्य iv) सातपुडा

क) लहू कानडे यांच्या पहिल्या कवितासंग्रहाचे नाव काय आहे ?

i) नंतर आलेले लोक ii) टाचाटिभा

iii) क्रांतिपर्व iv) क्रांतिदूत

ड) महानगरातील कष्टकऱ्यांच्या जीवनवास्तवाचे चित्रण खालीलपैकी कोणत्या कवितेत येते.

i) समुद्र असलेला गाव ii) पी आर ए

iii) बाप्पा, नव्या सहस्त्रका iv) मी नाकारतोय

इ) कवी लहू कानडे यांना नर्मदेची आणि मेघेची कविता कुणी ऐकविली ?

i) आदिवासींनी ii) वाहरूने

iii) बापाने iv) मित्राने

P.T.O.

प्र.2) समाजाच्या तळ ढवळणाऱ्या समाजसुधारकांचे वर्णन कवी लहू कानडे यांनी कशाप्रकारे केले आहे. [15]

किंवा

वर्तमानकाळातील ग्रामीण जीवनाचे चित्रण 'तळ ढवळतांना' या काव्यसंग्रहात कशाप्रकारे आले आहे?

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (3 पैकी 2) [20]

अ) 'तळ ढवळताना' या कविता संग्रहात आलेले पर्यावरण विषयक विचार तुमच्या शब्दात लिहा.

ब) 'बाप्पा, नव्या सहस्त्रका' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा.

क) आदिवासी जीवनाचे चित्रण लहू कानडे यांनी कशाप्रकारे केले आहे?

प्र.4) संपादनाची विविध क्षेत्रे कोणती ? [10]

किंवा

स्मरणिका संपादन करताना संपादकाला कोणकोणत्या बाबी लक्षात व्याख्या लागतात ?

○○○

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

M - 529

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

MARATHI (Paper - V) (Optional)

मराठी गद्य

Sub. Code : 62341

पाठ्यपुस्तक : i) वाणीकिडे : निशिकांत गुरव

ii) अनुवाद प्रक्रिया

Day and Date : Monday, 04 - 04 - 2016 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा : [5]

अ) मराठी शाळेच्या दुरवस्थेचे वर्णन कोणत्या कथेत आले आहे?

i) खरेदी ii) बदली

iii) माती iv) ब्रॅकेट

ब) पडका वाडा दुरूस्त करण्याची सूचना करणारी आजी कोणत्या कथेत आली आहे?

i) वृध्द ii) प्रसव

iii) माती iv) मोहोळ

क) स्वातंत्र्य चळवळीत हुतात्मा झालेली 'मरण – इच्छा' या कथेतील व्यक्तिरेखा कोणती?

i) नारायणराव ii) सदाशिव

iii) विश्वास iv) दादासाहेब

ड) 'वृध्द' या कथेत कोणत्या प्रसंगाचे चित्रण आले आहे?

i) दंगलीचा ii) यात्रेचा

iii) निवडणूकीचा iv) बाजारचा

इ) 'ब्रॅकेट' कथेतील शंकर कोणती नोकरी करतो?

i) कंपनीत वॉचमनची ii) शाळेत शिपायाची

iii) सेल्समनची iv) कारखान्यात कामगाराची

P.T.O.

प्र.2) समकालीन जीवनाचे वास्तव चित्रण 'वाणीकिडे' या कथासंग्रहात कसे आले आहे ते स्पष्ट करा. [15]

किंवा

निशिकांत गुरव यांनी मानवी जीवनाचे चित्रण कसे मांडले आहे, ते 'वाणीकिडे' या कथासंग्रहाच्या आधारे स्पष्ट करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन) [20]

अ) 'वाणीकिडे' या कथेतील आप्पाचे व्यक्तिचित्र रेखाटा.

ब) 'खरेदी' कथेचा आशय स्पष्ट करा.

क) 'बगळे' या कथेतील बेकार तरूणाची मानसिकता स्पष्ट करा.

प्र.4) जाहिरातीच्या भाषांतराचे महत्त्व स्पष्ट करा. [10]

किंवा

खालील इंग्रजी बातमीचे मराठीत भाषांतर करा.

Selectors Looking For Left-Armer; Ishant, Jadeja Set For Comeback

Aranl.Basu@timesgroup.com

New Delhi: A settled bowling attack remains India's biggest challenge in limited-overs cricket, post 2011 World Cup triumph. More specifically, the selectors are yet to find a trusted combination of seamers. On Saturday, when they sit down to pick the squad for the limited-overs tour of Australia scheduled for next month, changes in the seam bowling department are in the offing. India play five ODIs and three T20Is against Australia starting January 12.

AUSTRALIA

While Ishant Sharma's impressive Test form should win him back his blue shirt, it is learnt that the selectors are worried about the paucity of left-arm seamers in the country. According to sources, young Punjab left-arm seamer Brainder Sran's name is doing the rounds. "There could be a surprise pick in Sran. A lot of people are excited about him and being a left-arm pacer helps his cause. If they had to blood him in, this tour won't be a bad one," an official close to the selection management said that Sran is being seen as a good prospect for India. "He has the potential to play at the next level. It will be interesting to see if the selectors take the risk to blood him in now," said the official.

S.M.C. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

M - 572

Total No. of Pages : 2

B. A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

HINDI (Optional) (Paper - V)

आधुनिक गद्य साहित्य

पाठ्यपुस्तकें : 1) बिना दीवारों के घर

2) कल दिल्ली की बारी है।

Sub. Code : 62347

Day and Date : Monday, 11 - 04 - 2016 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचनाएँ : 1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

2) दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं।

प्र.1) निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए। [5]

अ) शोभा के पति का नाम ----- है।

(जयन्त / अजित / बंसी / सम्पतलाल)

ब) 'बिना दीवारों के घर' नाटक -------- अंकों में विभाजित हैं।

(एक / दो / तीन / चार)

क) जनार्दन का चुनाव चिह्न ------ हैं।

(अंडा / साइकिल / मोटरकार / घड़ी)

ड) जो सरकार पिछले -------- वर्षों में मच्छरों को भी नहीं मार सकी वह इस देश से गरीबी क्या भगायेगी।

(तीस / पैंतीस / चालिस / पचास)

इ) शादी के समय शोभा -------- पास थी।

(दसवीं / ग्यारहवीं / बारहवीं / बी.ए)

P.T.O.

प्र.2) निम्नलिखित अवतरणों में से किन्हीं तीन का ससंदर्भ स्पष्टीकरण कीजिए। [15]

अ) "मन तो उनके अलग हो ही जाते हैं। बीचवाला व्यक्ति चाहे हठ जाए, पर सम्बन्धों में जो दरार पड़ जाती है वह कभी नहीं भरती।"

ब) "कोई जल्दबाजी नहीं। यहाँ इतने दिन काट दिए सो ही बहुत हैं। जब ये लोग कल के छोकरों को खोपडी पर ला–लाकर बिठा देंगे, जिनको न कोई तजुर्बा है न अकल तो कौन बर्दाश्त करेगा।"

क) "घर छोड़कर ही कोई औरत क्या उस घर को भूल सकती है जिसे वह अपने हाथों से बनाती है, सँवारती है?"

ड) "ये और सुलह! जिसका दिल ईर्ष्या और सन्देह की आग से जल रहा हो वह क्या दोस्ती करेगा, और क्या दोस्ती निभाएगा।"

इ) "ठीक है, तो मैं अकेली ही चली जाऊँगी। जहाँ मैंने अपने भीतर की पत्नी को मारा है, वहीं अपने भीतर की माँ को भी मार दूँगी।"

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए। [15]

अ) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के नेताजी का परिचय दीजिए।

ब) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के शीर्षक की सार्थकता पर प्रकाश डीलिए।

क) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक का उद्देश्य लिखिए।

ड) बज्जरसिंह का चरित्र–चित्रण कीजिए।

इ) नेताजी जिलाधिश तथा कप्तान को किसतरह अपनी ओर कर लेते हैं?

प्र.4) 'बिना दीवारों के घर' नाटक की नायिका शोभा का चरित्र चित्रण कीजिए। [15]

अथवा

'कल दिल्ली की बारी है' नाटक की कथावस्तु लिखिए।

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 574

Total No. of Pages : 3

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

हिंदी (HINDI) (Paper - VI)

आधुनिक हिंदी काव्य

Sub. Code : 62348

पाठ्यपुस्तकें – 1) सैरंध्री

2) तुलसीदास

Day and Date : Tuesday, 12 - 04 - 2016

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचनाएँ : 1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।

2) दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं ।

प्र.1) निम्नलिखित प्रश्नों के निचे दिए हुए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए । [5]

i) सैरंध्री ..... का नाम था ।

अ) द्रौपदी ब) सीता

क) सुभद्रा ड) रानी सुदेष्णा

ii) 'सैरंध्री' खंडकाव्य की कथा ..... से ली गई है ।

अ) रामायण ब) महाभारत

क) वैदिक साहित्य ड) गीता

iii) 'सैरंध्री' में पांडवों के ..... का समय अंकित है ।

अ) वनवास ब) युद्ध

क) अज्ञातवास ड) राज्यग्रहण

iv) निराला जी ने 'तुलसीदास' में ..... छंद का प्रयोग किया है ।

अ) नए ब) प्रचलित

क) परंपरागत ड) रूढ

P.T.O.

S.M.G. LIBRARY SANGLI

v) तुलसीदास ने हिंदू संस्कृति का ..... करने की कोशिश की ।

अ) जीर्णोद्धार ब) रूप परिवर्तन

क) रूप कुरूप ड) उपयोग

प्र.2) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन संदर्भों का ससंदर्भ स्पष्टीकरण कीजिए । [15]

अ) बुरे काम का कभी भला परिणाम न होगा,
पापी जन के लिए कही विश्राम न होगा ।
अविचारी का काल भाल पर ही फिरता है;
कही संभलता नहीं शील से जो गिरता है ।

ब) सतियाँ पति के लिए सभी कुछ कर सकती हैं;
और अधिक क्या मोद मानकर मर सकती हैं
नृप विराट की विदित सुदेष्णा थी जो रानी
दासी उसकी बनी दौपदी परम सयानी

क) सैरंध्री तेरा स्वभाव है सचमुच भोला ।
तुझसे बढकर और पुण्य का फल क्या होगा
जा सकता है यहीं स्वर्ग सुख भोगा
भय रहने दे जय बोल तू मेरा कीचक नाम है
तेरे प्रभु-पंचक से मुझे चिंत्य पंचशर काम है ।

ड) सुंदरता यदि विधे, वासना उपजाती है,
टो कुल ललना हाय उसे फिर क्यों पाती हैं
कीट तृप्ति के लिए लुटते हैं प्रसून-रस

इ) सावधान हे वीर, न ऐसे वचन कहो तुम,
मन को रोको और संयमी बने रहो तुम
है मेरा भी धर्म उसे क्या खो सकती हूँ ।
अबला हूँ मैं किंतु न कुलटा हो सकती हूँ ।

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए । [15]

अ) 'तुलसीदास' कविता में प्रयुक्त भाषा की विशेषताएं लिखिए ।

ब) 'तुलसीदास' कविता का उद्देश्य समझाइए ।

क) 'तुलसीदास' कविता में भारतीय संस्कृति के विनास का चित्रण किस तरह किया है ।

ड) तुलसीदास की चित्रकुट यात्रा उन्हें कौनसी सीख देती है ?

इ) तुलसी को रत्नावली से फटकार क्यों सुननी पड़ती है ?

प्र.4) रानी सुदेष्णा के चरित्र पर प्रकाश डालिए । [15]

अथवा

तुलसीदास का चरित्र चित्रण कीजिए ।

⌘⌘⌘

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 532

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016
ECONOMICS (Paper - V) (Optional) (New)
Macro Economics
Sub. Code :62377

Day and Date : Monday, 04 - 04 - 2016

Total Marks : 50

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions :
1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives : [10]

a) According to Hawtray the expansion of bank money leads to the _____.

i) Prosperity ii) Recession
iii) Depression iv) Recovery

b) According to _____ the role of innovator is important in capitalistic economy.

i) Keynes ii) Hawtray
iii) Scbumpeter iv) Haberler

c) According to _____ the best system of public finance is that which secures the maximum social advantage from the operations, which it conducts.

i) Adam Smith ii) Dr. Dalton
iii) Musgrave iv) Lutz

d) Sales tax is _____ tax.

i) Direct ii) Indirect
iii) Direct & Indirect iv) None of these

e) In recent years all over world public expenditure is _____.

i) Decreasing ii) Increasing
iii) Constant iv) None of these

P.T.O.

f) _____ is not the method of deficit financing.

i) Loans from the Central bank
ii) Loans from the Commercial banks
iii) Loans from the relatives
iv) Issuing of new currency.

g) _____ is not a quantitative measures of credit control.

i) Bank rate
ii) Cash reserve ratio
iii) Open market operation
iv) Rationing of consumer credit

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

h) Fiscal policy is implemented by _____.

i) Central bank ii) Central authority
iii) Commercial bank iv) Cooperative bank

i) Generally public debt raised by _____.

i) Cooperative bank ii) Commercial bank
iii) Government iv) Moneylender

j) _____ is a objective of monetary policy.

i) Internal peace ii) Law & order
iii) Price stability iv) Justice

Q2) Answer the following questions :

a) What is trade cycle? Explain the features of trade cycles. **[10]**

OR

State the merits & demerits of direct tax.

b) Explain the effects of public debt. **[10]**

OR

Explain the objectives of monetary policy.

Q3) Write short notes (any four) : **[20]**

a) Monetary measures of control of trade cycles
b) Deficit financing
c) Phases of trade cycles
d) Role of public finance in developing economy
e) Objectives of fiscal policy
f) Merits of indirect tax

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजव्या बाजुचे अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून पुढील विधाने पुर्ण करा. [10]

अ) हॉट्रेच्या मते, बँक पैशाच्या विस्तारामुळे ..... घडून येते.

i) तेजी ii) घसरण

iii) मंदी iv) पुनरूज्जीवन

ब) ..... यांच्या मते, भांडवलशाही अर्थव्यवस्थेत नवप्रवर्तकाची भूमिका महत्त्वाची असते.

i) केन्स ii) हॉट्रे

iii) शुंपीटर iv) हॅबर्लर

क) ..... यांच्या मते, 'जिच्या कार्यापासून महत्तम सामाजिक हित साध्य होते तीच सार्वजनिक आयव्ययाची सर्वोत्कृष्ट पध्दती होय'.

i) ॲडम स्मिथ ii) डॉ. डाल्टन

iii) मसग्रेव्ह iv) लुटझ

ड) विक्रीकर हा ..... कर आहे.

i) प्रत्यक्ष ii) अप्रत्यक्ष

iii) प्रत्यक्ष - अप्रत्यक्ष iv) यापैकी नाही

इ) अलिकडील काळात सर्व जगभर सार्वजनिक खर्च ..... आहे.

i) घटत ii) वाढत

iii) स्थिर iv) यापैकी नाही

फ) ..... ही तुटीच्या अर्थ भरण्याची पध्दत नाही.

i) मध्यवर्ती बँकेकडून कर्ज ii) व्यापारी बँकांकडून कर्ज

iii) नातेवाईकांकडून कर्ज iv) नवीन चलननिर्मिती

य) ..... हा पतनियंत्रणाचा संख्यात्मक उपाय नाही.

i) बँकदर

ii) राखीव निधी गुणोत्तर

iii) खुल्या बाजारातील रोख्यांची खरेदी – विक्री

iv) उपभोग कर्जाचे नियंत्रण

र) राजकोषीय धोरणाची अंमलबजावणी .....करते.

i) मध्यवर्ती बँक ii) केंद्रीय अधिसत्ता

iii) व्यापारी बँक iv) सहकारी बँक

ल) सर्वसाधारणपणे सार्वजनिक कर्जाची उभारणी ..... करते.

i) सहकारी बँक ii) व्यापारी बँक

iii) सरकार iv) सावकार

व) ..... हे चलनविषयक धोरणाचे उद्दिष्ट आहे.

i) अंतर्गत शांतता ii) कायदा व सुव्यवस्था

iii) किंमत स्थैर्य iv) न्याय

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) व्यापारचक्र म्हणजे काय? व्यापारचक्रांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

प्रत्यक्ष कराचे गुण दोष सांगा.

ब) सार्वजनिक कर्जाचे परिणाम स्पष्ट करा. [10]

किंवा

चलनविषयक धोरणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) व्यापारचक्रांच्या नियंत्रणाचे चलनजन्य उपाय

ब) तुटीचा अर्थभरणा

क) व्यापारचक्रांच्या अवस्था

ड) विकसनशील अर्थव्यवस्थेतील सार्वजनिक आयव्ययाची भूमिका

इ) राजकोषीय धोरणाची उद्दिष्टे

फ) अप्रत्यक्ष कराचे गुण

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 536

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016
ECONOMICS (Optional) (Paper - VI)
Banks and Financial Institutions
Sub. Code : 62378

Day and Date : Tuesday, 05 - 04 - 2016 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m to 05.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Choose suitable alternatives and complete the following sentences: **[10]**

i) Indian money market is _____ market.
   a) Mixed b) Developed
   c) Undeveloped d) None of these

ii) Indian capital market is control by _____.
   a) Government b) RBI
   c) SEBI d) SBI

iii) SEBI established in the year _____
   a) 1947 b) 1951
   c) 1971 d) 1988

iv) Head office is SEBI is _____ city
   a) Bombay b) Delhi
   c) Madras d) Puna

v) There are _____ types of merger.
   a) Three b) four
   c) five d) nine

vi) Mutual funds scheme was started by _____ in India.
   a) Bank of India b) State Bank
   c) Unit trust of India d) Commercial Bank

P.T.O.

vii) Kisan credit card scheme was introduced in the year _____

a) 1991 b) 1995

c) 1998 d) 2001

viii) In 2006, the Sangli bank was merged _____ Bank.

a) Bank of Karad b) SBI

c) ICICI d) IDBI

ix) M Narasimham committee has presented report in the month of _____1991.

a) November b) December

c) March d) April

x) E Banking means _____.

a) Electronic Banking b) ECO Banking

c) Environment Banking d) Electric Banking

Q2) Answer the following question . **[10]**

a) What is money market? Explain the features of Indian money market?

OR

Explain the main Functions of Development Banks.

b) Explain the role of Non-Banking financial Institution. **[10]**

OR

Explain the merits and Demerits of E Banking.

Q3) Write a short note on any four. **[20]**

a) Features of capital market.

b) Advantages of KCC

c) Causes of Acquisitions

d) Features of debit card

e) Demat Account

f) Merits of A.T.M.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील आकडे प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

[10]

प्र.1) खाली दिलेल्या पर्यायातून अचूक पर्याय निवडून वाक्ये पूर्ण करा.

i) भारतीय नाणेबाजार हा ..... बाजार आहे.
अ) मिश्र ब) विकसित
क) अविकसित ड) यापैकीनाही

ii) भारतीय भांडवल बाजारावर ..... हो नियंत्रण आहे.
अ) सरकार ब) मध्यवर्ती बँक
क) सेबी ड) स्टेट बँक

iii) सेबीची स्थापना .....साली झाली.
अ) 1947 ब) 1951
क) 1971 ड) 1988

iv) सेबीचे मुख्य कार्यालय ..... या शहरात आहे.
अ) मुंबई ब) दिल्ली
क) मद्रास ड) पुणा

v) विलीनीकरणाचे ..... प्रकार आहेत.
अ) तीन ब) चार
क) पाच ड) नऊ

vi) भारतात सर्वप्रथम म्युचअल फंड योजना ..... ने सुरू केली.
अ) बँक ऑफ इंडिया ब) स्टेट बँक ऑफ इंडिया
क) युनिट ट्रस्ट ऑफ इंडिया ड) व्यापारी बँका

vii) ..... साली किसान क्रेडिट कार्ड योजना सुरू केली.
अ) 1991 ब) 1995
क) 1998 ड) 2001

viii) सन 2006 साली सांगली बँकेचे ..... बँकेत विलीनिकरण झाले .
अ) बॅक ऑफ कराड ब) स्टेटबँक
क) आय.सि.आय.सि आय. ड) आय.डी.बी.आय.

ix) श्री .एम. नरासिहम् कमिटीचा अहवाल ..... 1991 मध्ये सादर करण्यात आला.

अ) नोव्हेंबर ब) डिसेंबर

क) मार्च ड) एप्रिल

x) ई – बँकिंब म्हणजे .....

अ) इलेकट्रॉनिक बँकिंग ब) इकोबँकिंग

क) इनव्हायमेंट बँकिंग ड) इलेट्रीक बँकिंग

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [10]

अ) नाणेबाजार म्हणजे काय ? भारतीय नाणेबाजाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?

किंवा

विकास बँकांची भूमीका स्पष्ट करा.

ब) बँकेतर वित्तीय संस्थाची भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ई बँकिंगचे फायदे तोटे स्पष्ट करा.

प्र.3) पुढील पैकी कोणत्याही चार टीप लिहा. [20]

अ) भांडवल बाजाराची वैशिष्ट्ये.

ब) किसान क्रेडिटकार्डचे फायदे

क) संपादनाची कारणे

ड) डेबिट कार्डची वैशिष्ट्ये

इ) डी.मॅट.खाते

फ) ए.टी. एम. कार्डचे गुण

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

OOO

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 538

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

GEOGRAPHY (New) (Paper - V)

Oceanography

Sub. Code : 62397

Day and Date : Wednesday, 06 - 04 - 2016 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions:
1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**
3) **Neat diagrams and maps should be drawn wherever necessary.**
4) **Use of map stencils is allowed.**

Q1) Choose the correct alternative for the following questions: **[10]**

i) Where established the International ocean Research centre?
   a) Kopenhegan b) London
   c) Washington d) Heg

ii) Which hemisphere is known as water hemisphere?
   a) East hemisphere b) West hemisphere
   c) North hemisphere d) South hemisphere

iii) Which is the most important element in the salinity of oceanic water?
   a) Sodium cloride b) Magnesium cloride
   c) Magnesium sulphate d) Calcium carbonate

iv) Which sea has the highest salinity?
   a) Caspian b) Dead
   c) Mediterean d) Black

v) Which of the following ocean current is hot ocean current?
   a) Bengwela b) Labrodor
   c) Gulfstream d) Qurile

P.T.O.

vi) Which of the following is in highest proportion in pteropod ooze?

a) Silica b) Urenium

c) Magnesium d) Calcium carbonate

vii) Which is the biggest fish area in the world?

a) Dogar bank b) North east atlantic

c) Grand bank d) None of these

viii) Which graph is used to represent the continents and ocean distribution on the basis of altitude and depth?

a) Bar groups b) Compound bar graph

c) Hypsographic curve d) Compound linegraph

ix) What does the centre of wind rose shows?

a) Northwords b) Southwords

c) Calm d) Storm

x) In which unit the salinity of the ocean is measured?

a) Percentage b) Thousands

c) Dine d) Milibar

Q2) Write in detail answers of the following questions. **[20]**

a) State the definitions of oceanography and explain the nature of oceanography.

OR

Describe the factors affecting on the oceanic salinity.

b) Describe the ocean currents in Indian ocean.

OR

Describe the ocean resources

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q3) Write short notes (any four) **[20]**

a) Significance of oceanography

b) Annual range of temperature of ocean water

c) Sources of marine deposits

d) Effect of ocean currents on climate

e) Wind rose

f) Iso-salinity lines

मराठी रुपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
4) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

प्र.1) खालील प्रश्नासाठी योग्य पर्यायाची निवड करा. [10]

i) आंतरराष्ट्रीय सागर संशोधन केंद्राची स्थापना कोठे करण्यात आली?
अ) कोपेनहेगन ब) लंडन
क) वॉशिंग्टन ड) हेग

ii) कोणता गोलार्ध जलगोलार्ध म्हणून ओळखला जातो?
अ) पूर्व गोलार्ध ब) पश्चिम गोलार्ध
क) उत्तर गोलार्ध ड) दक्षिण गोलार्ध

iii) सागर क्षारतेतील सर्वात महत्वाचा घटक कोणता?
अ) सोडीयम क्लोराइड ब) मॅग्नेशियम क्लोराइड
क) मॅग्नेशियम सल्फेट ड) कॅल्शीयम कार्बोनेट

iv) कोणत्या समुद्राची क्षारता सर्वाधिक आहे?
अ) कॅस्पियन ब) मृत
क) भूमध्य ड) काळा

v) खालीलपैकी कोणता उष्ण सागरी प्रवाह आहे?
अ) बेंग्वेला ब) लॅब्राडोर
क) गल्फस्ट्रीम ड) क्यूराइल

vi) खालीलपैकी टेरॉपॉड उझमध्ये कशाचे प्रमाण सर्वाधिक आहे?
अ) सिलिका ब) युरेनियम
क) मॅग्नेशियम ड) कॅल्शियम कार्बोनेट

vii) जगातील सर्वात मोठे मत्स्यक्षेत्र कोणते?
अ) डॉगर बँक ब) ईशान्य ॲटलांटिक
क) ग्रँड बँक ड) यापैकी नाही

viii) भूभागावरील उंचीनुसार आणि महासागराचे खोलीनुसार वितरण दर्शविण्यासाठी कोणता आलेख वापरतात?
अ) जोड स्तंभालेख ब) संयुक्त स्तंभालेख
क) क्षेत्रोन्नती आलेख ड) संयुक्त रेषालेख

ix) वातपुष्पाचा मध्यभाग काय दर्शवितो ?

अ) उत्तरेकडील ब) दक्षिणेकडील

क) शांत ड) वादळी

x) सागरजलाची क्षारता कोणत्या परिमाणात मोजली जाते ?

अ) शेकडा ब) दर हजारी

क) डाइन ड) मिलीबार

April 2016

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. [20]

अ) सागर शास्त्राच्या व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

सागरजलाच्या क्षारतेवर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे वर्णन करा.

ब) हिंदी महासागरातील समुद्र प्रवाहांचे वर्णन करा.

किंवा

सागरी साधनसंपत्तीचे वर्णन करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) सागर शास्त्राचे महत्व

ब) सागर जलाची वार्षिक तापमान कक्षा

क) सागरी निक्षेपांचे स्त्रोत

ड) हवामानावरील सागरी प्रवाहांचा परिणाम

इ) वातपुष्प

फ) समक्षार रेषा

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 569

Total No. of Pages : 7

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

GEOGRAPHY (Optional) (Paper - VI) (New)

Agricultural Geography

Sub. Code : 62398

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

Day and Date : Sunday, 10 - 04 - 2016 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions :
1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**
3) **Neat diagrams and maps be drown wherever necessary.**
4) **Use of map stencils is allowed.**

Q1) Choose the correct alternative for the following questions. **[10]**

a) Agriculture geography is a sub-branch of which Geography?

i) Human Geography ii) Physical Geography

iii) Economic Geography iv) Practical Geography

b) Which type of the following social factors affecting on agriculture?

i) Physiography, Climate, Soil

ii) Land Ownership, Land Size, Religion

iii) Temperature, Rainfall, Clouds

iv) Irrigation, Market, Capital

c) According to von Thunen's? Which sector is located as for to the market?

i) Wood production ii) Intensive Agriculture

iii) Grassland and barren land iv) Vegetable and dairy farming

P.T.O.

d) Which kind of farming is practiced in high population region.

i) Intensive ii) Plantation

iii) Commercial iv) Mixed

e) Which agriculture has production of coco and rubber?

i) Horticulture ii) Intensive

iii) Plantation iv) Subsistance

f) Which agriculture type is practiced in steppe grass land?

i) Intensive

ii) Plantation

iii) Extensive Grain

iv) Dry Grain

g) Which irrigation technology reduces the wastage of water.

i) Sprinkler ii) Canal irrigation

iii) Drip irrigation iv) Lift irrigation

h) Which of the following is an organic fertilizer?

i) Sulphur

ii) Compost

iii) Phusphate

iv) Urea

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

i) Which of the following is correct technique of representation for population scale of male and female

i) Proportional circles ii) Line graph

iii) Divided circle iv) Population pyramid

j) For showing land utilisation which of the following technique is used?

i) Devided circle ii) Proportional circle

iii) Population pyramid iv) Line graph

Q2) Write in detail answers of the following questions.

a) Define agriculture Geography and explain its nature and scope. **[10]**

OR

Describe the physical factors influencing on agriculture.

b) Describe the advanced technologies of irrigation. **[10]**

OR

What is Bar graphs? Explain the type of bar graphs.

Q3) Write in brief answers. (any four): **[20]**

a) Significance of Agricultural Geography.

b) Dry grain farming.

c) Agriculture productivity.

d) Organic fertilizer.

e) Proportional circle.

f) Population pyramid.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे सुबक आकृती व आराखडे काढा.

4) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

प्र.1) खालील प्रश्नासाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा. [10]

अ) कृषी भूगोल ही कोणत्या भूगोलाची उप-शाखा आहे?

i) मानवी भूगोल

ii) प्राकृतिक भूगोल

iii) आर्थिक भूगोल

iv) प्रात्यक्षिक भूगोल

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

ब) खालील पैकी कोणते सामाजिक घटक शेतीवर परिणाम करतात?

i) प्राकृतीक रचना, हवामान, मृदा

ii) जमीन मालकी हक्क, भूआकार, धर्म

iii) तापमान, पर्जन्य, ढग

iv) जलसिंचन, बाजारपेठ, भांडवल

क) व्हॉन थ्यूनेनच्या सिद्धांतानूसार बाजारपेठेपासून दूर कोणता शेती विभाग आढळतो?

i) लाकूड उत्पादन

ii) सखोल शेती विभाग

iii) गवताळ प्रदेश व पडीक क्षेत्र

iv) भाजीपाला व दुग्धोत्पादन

ड) जास्त लोकसंख्येच्या प्रदेशात कोणत्या प्रकारची शेती केली जाते?

i) सखोल शेती

ii) मळ्याची शेती

iii) व्यापारी शेती

iv) मिश्र शेती

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

ढ) कोको आणि रबराचे उत्पादन कोणत्या शेती प्रकारात घेतले जाते?

i) फळबाग शेती

ii) सखोल शेती

iii) मळ्याची शेती

iv) उदरनिर्वाह शेती

फ) स्टेपी गवताळ प्रदेशात कोणत्या प्रकारची शेती केली जाते?

i) सखोल शेती

ii) मळ्याची शेती

iii) विस्तृत धान्य शेती

iv) कोरडवाहू धान्य शेती

य) कोणत्या जलसिंचन पद्धतीत वाया जाणाऱ्या पाण्याची बचत होते?

i) तुषार जलसिंचन

ii) कालवा सिंचन

iii) ठिबक सिंचन

iv) उपसा जलसिंचन

र) खालील पैकी कोणते सेंद्रीय खत आहे?

i) सल्फर

ii) कंपोस्ट

iii) फॉस्फेट

iv) यूरिया

ल) ख़ालील पैकी कोणत्या तंत्राने लोकसंख्येतील स्त्रि–पुरूष प्रमाण योग्यरित्या दर्शविता येते?

i) प्रमाणबद्ध वर्तूळ

ii) रेषालेख

iii) विभाजित वर्तूळ

iv) लोकसंख्या मनोरे

व) भूमी उपयोज़न दर्शविण्यासाठी खालील पैकी कोणते तंत्र वापरतात?

i) विभाजित वर्तूळ

ii) प्रमाणबद्ध वर्तूळ

iii) लोकसंख्या मनोरे

iv) रेषालेख

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

अ) कृषी भूगोलाची व्याख्या सांगून त्याचे स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा. [10]

किंवा

कृषीवर परिणाम करणाऱ्या प्राकृतीक घटकांचे वर्णन करा.

ब) जलसिंचनाच्या आधूनिक पद्धती स्पष्ट करा. [10]

किंवा

स्तंभालेख म्हणजे काय? स्तंभालेखाचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.3) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) [20]

अ) कृषी भूगोलाचे महत्व

ब) कोरडवाहू धान्य शेती

क) कृषी उत्पादकता

ड) सेंद्रीय खते

इ) प्रमाणबद्ध वर्तूळ

फ) लोकसंख्या मनोरे

M - 679

Total No. of Pages : 4

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, May - 2016

HISTORY (Optional) (Paper - VI)

Freedom Struggle of India - II (New)

Sub. Code : 62370

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Day and Date : Friday, 06 - 05 - 2016

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Total Marks : 50

Instructions : 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by choosing appropriate alternatives given below : [10]

i) Vasudev Balwant Phadke died in _____ jail.
   a) London b) Edan
   c) Andman d) Pune

ii) Sardar Bhagatsingh is known as _____.
   a) The jewel of revolutionaries
   b) Tiger of Punjab
   c) Mahatma
   d) Lokmanya

iii) The author of 'Das Capital" is _____.
   a) Dadabhai Naoroji b) Rousseau
   c) Karl Marx d) Manwendranath Roy

iv) Nana Patil founded 'Parallel Government' in _____ district.
   a) Mumbai b) Solapur
   c) Pune d) Satara

v) _____ was founded by Netaji Subhash Chandra Bose.
   a) Forward Block b) Swaraj Party
   c) Gadar Party d) Students League

vi) Muslim League was founded in _____.
   a) 1901 b) 1902
   c) 1904 d) 1906

P.T.O.

vii) Congress and Muslim League formulized _____ in 1916.

a) Pune Pact b) Lucknow Pact

c) Nagpur Pact d) None of these

viii) _____ successfully handled the issue of assimilation of Princely States.

a) Pandit Nehru b) Mahatma Gandhi

c) Dr. Rajendra Prasad d) Sardar Vallbhabhai Patel

ix) _____ was the main feature of the Act of 1919.

a) Central Legislature b) The Dyarchy System

c) The Federal Court d) Reserve Bank of India

x) _____ is known as 'The Sculptor of Indian Constitution'.

a) Dr. Babasaheb Ambedkar

b) Dr. Rajendra Prasad

c) K. M. Munshi

d) B. N. Rao

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q2) Answer the following questions in detail.

a) Explain the contribution of revolutionaries of Maharashtra in the movement of Indian Independence. **[10]**

OR

Examine the work of Netaji Subhash Chandra Bose in the movement of India independence.

b) Write the information of the assimilation of the princely states of Hydrabad and Junagad. **[10]**

OR

Explain the process of the creation of Indian Constitution.

Q3) Write short notes (Any four) : **[20]**

a) Sardar Bhagatsing

b) Kolpur Praja Parishad

c) The Communist Party

d) Muslim Communalism

e) The Plan of Lord Mountabatten (1947)

f) Morley-Minto Reform Act (1909)

मराठी रूपांतर

S.M.G LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. [10]

i) वासुदेव बळवंत फडके यांचा मृत्यु ..... च्या कारागृहात झाला.
अ) लंडन ब) एडन
क) अंदमान ड) पुणे

ii) सरदार भगतसिंग यांना ..... असे म्हणतात.
अ) भारतिय क्रांतिकारकांचे मेरूमणी ब) पंजाबचा वाघ
क) महात्मा ड) लोकमान्य

iii) 'दास कॅपिटल' या ग्रंथाचे लेखन ..... यांनी केले.
अ) दादाभाई नौरोजी ब) रूसो
क) कार्ल मार्क्स ड) मानवेंद्रनाथ रॉय

iv) नाना पाटील यांनी ..... जिल्ह्यात प्रतिसरकार स्थापना केले.
अ) मुंबई ब) सोलापूर
क) पुणे ड) सातारा

v) नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांनी ..... संघटना स्थापना केली.
अ) फार्वर्ड ब्लॉक ब) स्वराज्य पार्टी
क) गदर पक्ष ड) स्टुडंट्स लीग

vi) ..... साली मुस्लीम लीगची स्थापना झाली.
अ) सन 1901 ब) सन 1902
क) सन 1904 ड) सन 1906

vii) कॉंग्रेस व मुस्लीम लीग यांच्यात 1916 साली ..... करार झाला.
अ) पुणे करार ब) लखनौ करार
क) नागपुर करार ड) यापैकी नाही

viii) संस्थानांच्या विलीनीकरणात ..... यांनी योगदान दिले.
अ) पंडित नेहरू ब) म. गांधी
क) डॉ. राजेंद्रप्रसाद ड) सरदार वल्लभाई पटेल

ix) ..... हे सन 1919 च्या कायद्याचे महत्वाचे वैशिष्ट्य होय.

अ) केंद्रीय कायदेमंडळ ब) व्दिदल राज्यपद्धती

क) फेडरल कोर्ट ड) रिझर्व बँक ऑफ इंडिया

x) ..... यांना 'भारतीय घटनेचे शिल्पकार' असे म्हणतात.

अ) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ब) डॉ. राजेंद्रप्रसाद

क) के. एम. मुन्शी ड) बी. एन. राव

प्र.2) दीर्घोत्तरी प्रश्न

अ) महाराष्ट्रातील क्रांतिकारकांचे भारतीय स्वातंत्र्यचळवळीतील योगदान स्पष्ट करा. [10]

किंवा

नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांच्ये स्वातंत्र्यचळवळीतील कार्य स्पष्ट करा.

ब) हैद्राबाद व जुनागड संस्थानांच्या विलीनीकरणाची माहिती लिहा. [10]

किंवा

भारतीय राज्यघटनेची निर्मिती प्रक्रिया विशद करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) सरदार भगतसिंग

ब) कोल्हापूर प्रजापरिषद

क) भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष

ड) भारतातील मुस्लीम संप्रदायवाद

इ) लॉर्ड माउंटबॅटन योजना

फ) सन 1909 चा मोर्ले – मिंटो सुधारणा कायदा

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

M - 537

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

HISTORY (Paper - V)

World Revolutions - II

Sub. Code : 62369

Day and Date : Wednesday, 06 - 04 - 2016 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions: 1) **All the questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Fill in the blanks by choosing appropriate alternatives given below. **[10]**

a) _____ discovered powerloom.

i) comption ii) muyul

iii) stiffan iv) edmend cartright

b) _____ wrote the book wealth of Nation.

i) Adam Smith ii) Bruck Adams

iii) Karl marks iv) Mak Adam

c) _____ discoverd 'Railway Engine named' Rocket

i) John k ii) Jorge stiffan

iii) Leses iv) Ford

d) Meiji Restratation took place in the year _____.

i) 1858 ii) 1868

iii) 1869 iv) 1870

e) Fighter class in Japan was known as _____.

i) shogun ii) samurai

iii) Jenro iv) Gikai

f) _____ wrote the novei 'Aie' (mother)

i) Garki ii) Ivan

iii) Karl marks iv) Tolastay

P.T.O.

g) Bolshevik revolution took place under the leadership of _____.

i) Lanin ii) Keresky

iii) Mao iv) Say at sen

h) Mao wrote human dissertation in the year _____.

i) 1927 ii) 1928

iii) 1929 iv) 1930

i) Mao established _____ Army.

i) Black Army ii) Red Army

iii) Homeguard iv) Revolution Army

j) The China Revolution of 1949 took under the leadership of _____.

i) Lenin ii) mao-te-tung

iii) Luie iv) Changkai shaik

Q2) Answer the following questions in detail [20]

a) Explain the economic and social causes of industrial revolution in England.

OR

Explain the causes of meiji Revolution in Japan.

b) Explain the effect of Bolshevik revolution.

OR

Discuss the causes of china revolution of 1949.

Q3) Write short notes (any four) [20]

a) Worldwide expantion of Industrial revolution of England.

b) Educational reforms during Meiji Revolution

c) New constitution of Japan (1889)

d) Economic causes of Bulshivik Revolution

e Human Movement

f) Effects of China Revolution of 1949

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

मराठी रुपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खाली दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [10]

अ) पॉवरलुम (यंत्रमाग) या यंत्राचा शोध ..... याने लावला.
i) कॉम्पटन ii) म्यूल
iii) स्टीफन iv) एडमंड कार्टराइट

ब) 'द वेल्थ ऑफ नेशन' हा ग्रंथ ..... याने लिहला.
i) ॲडम स्मीथ ii) ब्रुक ॲडम्स
iii) कार्ल मार्क्स iv) मॅक ॲडम

क) 'रॉकेट' नावाच्या रेलवे इंजीन चा शोध ..... याने लावला.
i) जॉन के ii) जॉर्न स्टीफन्स
iii) लेसेस iv) फोर्ड

ड) मेइजी पुर्नस्थापना ..... साली झाली.
i) 1858 ii) 1868
iii) 1869 iv) 1870

इ) जपानमधील लठवच्या वर्गास ..... म्हणतात.
i) शोगुन ii) सामुराई
iii) जन्रो iv) गिकाई

फ) 'आई' ही कादंबरी ..... याने लिहली.
i) गॉर्की ii) इवान
iii) कार्ल मार्क्स iv) टॉलस्टाय

य) बोलशेविक क्रांती ..... याच्या नेत्वृत्वाखाली झाली.
i) लेनिन ii) केरेस्की
iii) माओ iv) सय यत सेन

र) ..... या साली माओने हुनान प्रबंध लिहला.
i) 1927 ii) 1928
iii) 1929 iv) 1930

ल) माओने ..... या सेनेची स्थापना केली.
i) काळी सेना ii) लाल सेना
iii) होमगार्ड iv) क्रांती सेना

व) 1949 ची चीन राज्यक्रांती ..... याच्या नेत्वृत्वाखाली झाली.

i) लेनीन ii) माओ ते तुंग

iii) लुई iv) चँग के शेक

प्र.2) दिर्घोत्तरी प्रश्न [20]

अ) इंग्लड मधील औद्योगिक क्रांतीचे आर्थिक व सामाजिक परिणाम सांगा.

किंवा

जपान मधील मेइजी क्रांतीची कारणे सांगा.

ब) बोलशेविक राज्यक्रांतीचे परिणाम स्पष्ट करा.

किंवा

1949 च्या चीनी राज्यक्रांतीच्या कारणांची चर्चा करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) इंग्लड मधील औद्योगिक क्रांतीचा जागतिक विस्तार

ब) मेइजी कालीन शैक्षणिक सुधारणा

क) जपानची नवी राज्यघटना (1889)

ड) बोलशेविक क्रांतीची आर्थिक कारणे

इ) हुनान चळवळ

फ) 1949 च्या चीनी क्रांतीचे परिणाम

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

M - 588

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

PSYCHOLOGY (Optional) (Paper - V)

Developmental Psychology

Sub. Code : 62393

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Day and Date : Sunday, 17 - 04 - 2016 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative given in the bracket. **[10]**

i) Testosterone harmone is dominant in _____.
   a) girls b) boys
   c) boys and girls d) adults

ii) _____ has called adolescence is a period of "strome and stress".
   a) Erikson b) Piaget
   c) Sullivan d) G. Stanley Hall

iii) _____ is often referred to as good cholesterol.
   a) LDL b) DLL
   c) HLL d) HDL

iv) _____ is an excellent way to maintain health.
   a) Exercise b) Training
   c) Education d) Illness

v) Judith Blackmore and her colleagues recently described the characteristics of _____ puberty.
   a) Late b) Precocious
   c) Average d) Abnormal

vi) Intimacy versus isolation crises has explained by _____
   a) Sullivan b) Erikson
   c) Selligman d) Hall

P.T.O.

vii) Menopause generally occurs from _____ years.

a) 29 to 39 b) 39 to 59

c) 20 to 30 d) 30 to 35

viii) _____ are the sixth leading cause of death among older adults.

a) Illness b) Accidents

c) Suicide d) Homicides

ix) _____ is especially common in older adults.

a) Cold b) Arthritis

c) Cough d) Fatigue

x) Exercise improves _____ function in old age.

a) immune system b) illness

c) social d) financial

Q2) Answer the following questions :

a) Describe adolescent sexuality. **[10]**

OR

Explain substance abuse in early adulthood.

b) Describe physical changes of middle adulthood. **[10]**

OR

Explain health problems of late adulthood.

Q3) Write short notes (any four) **[20]**

a) Juvenile delinquency

b) Early adulthood : Making marriage work

c) Career challenges and changes of middle adulthood

d) Arthritis

e) Friendship in adolescence

f) Middle adulthood : Leisure

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) खाली कंसात दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून एकदाच वाक्ये पूर्ण करा. [10]

i) ..... टेस्टॉस्टेरॉन हे संप्रेरक प्रबळ असते.

अ) मुलींमध्ये ब) मुलांमध्ये

क) मुले व मुलींमध्ये ड) प्रौढांमध्ये

ii) किशोरावस्था म्हणजे वादळ व तणावाचा कालखंड होय असे ..... यांनी म्हटलेले आहे.

अ) एरिकसन ब) पियाजे

क) सुलीवान ड) जी. स्टॅनले हॉल

iii) ..... हे नेहमी चांगले कोलेस्टेरॉल असते.

अ) एल डी एल ब) डी एल एल

क) एच एल एल ड) एच डी एल

iv) ..... हा आरोग्य चांगले राखण्याचा उत्तम मार्ग आहे.

अ) व्यायाम ब) प्रशिक्षण

क) शिक्षण ड) आजारपण

v) ज्युडीथ ब्लॅकमोर आणि तीच्या सहकाऱ्यांनी ..... पौगंडावस्थेच्या गुणवैशिष्ट्यांचे वर्णन केलेले आहे.

अ) विलंबित ब) अकाली

क) सरासरी ड) अपसामान्य

vi) जवळीकता विरूद्ध एकाकीपणाची पेचप्रसंग ..... यांनी स्पष्ट केलेला आहे.

अ) सुलीवान ब) एरिकसन

क) सेलिगमन ड) हॉल

vii) रजोनिवृत्ती सामान्यपणे ..... वर्षांच्या दरम्यान घडते.

अ) 29 ते 39 ब) 39 ते 59

क) 20 ते 30 ड) 30 ते 35

viii) वृद्धांच्या मृत्यूचे सहावे कारण म्हणजे ..... होय.

अ) आजारपण ब) अपघात

क) आत्महत्त्या ड) हत्त्या

ix) सामान्यपणे ..... सर्वच वृद्धामध्ये आढळणारा सामान्य आजार आहे.

अ) सर्दी ब) संधिवात

क) खोकला ड) थकवा

x) व्यायामामुळे वृद्धांमधील ..... कार्य सुधारते

अ) रोगप्रतिकारक यंत्रणेचे ब) आजारांचे

क) सामाजिक ड) अर्थविषयक

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) किशोरांमधील लैंगिकतेचे वर्णन करा. [10]

किंवा

प्रारंभिक प्रौढावस्थेतील द्रव्य दूरूपयोग स्पष्ट करा.

ब) मध्य वयातील शारीरिक बदलांचे वर्णन करा. [10]

किंवा

वृद्धावस्थेतील आरोग्याच्या समस्या स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

अ) बालगुन्हेगारी (किशोरांमधील गुन्हेगारी)

ब) प्रारंभिक प्रौढावस्था : वैवाहिक जीवनातील यश

क) करिअरमधील आव्हाने आणि बदल

ड) संधिवात

इ) किशोरांमधील मैत्री

फ) मध्य प्रौढावस्था : फावला वेळ

S.M.C. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI

M - 592

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

PSYCHOLOGY (Optional) (Paper - VI)

Applied Psychology

Sub. Code : 62394

Day and Date : Monday, 18 - 04 - 2016 **Total Marks : 50**

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative. **[10]**

a) The _____ is the person who initiates the message.

i) Sender ii) Receiver
iii) Listener iv) Observer

b) _____ described four interpersonal distance zones.

i) Edward Hall ii) Gilbert
iii) Ekman iv) Porter

c) The fight - or - flight response first described by _____.

i) Weiten ii) Walter cannon
iii) Rahe iv) Miller

d) _____ shows that positive emotions also occur during period of stress.

i) Rahe ii) Folkman
iii) Gilbert iv) Ekman

e) Rational Emotive Behaviour therapy proposed by _____.

i) Albert Ellis ii) Mc Dougle
iii) Folkman iv) Rahe

P.T.O.

f) _____ as a stress reducer.

i) Humour ii) Anger

iii) Fear iv) Anxiety

g) The concept of emotional intelligence was originally formulated by _____

i) Salovey and mayer ii) Binet and Simon

iii) Albert Eillis iv) Herbert Benson

h) Friedman and Rosenman divided people into _____ basic types.

i) Four ii) Three

iii) Two iv) Five

i) The type _____ personality people are more competitive.

i) A ii) B

iii) C iv) D

j) Communication skills are _____.

i) natural ii) acquired

iii) hereditory iv) natural and hereditory

Q2) Answer the following questions.

a) Explain the process of interpersonal communication. **[10]**

OR

Explain the effects of stress.

b) Describe appraisal-focused constructive coping. **[10]**

OR

Describe the habits of drinking and smoking and explain its effects on health.

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

[20]

Q3) Write short notes (any four)

a) General principles of non verbal communication.

b) Conversational skills

c) Emotional responses to stress

d) Using time more effectively

e) Emotional intelligence

f) Stress and cancer

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहाणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) खाली कंसात दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा. [10]

अ) संदेशाचा प्रारंभ करणारी व्यक्ती म्हणजे.....

i) प्रेषक ii) स्वीकारक

iii) भोता iv) निरीक्षक

ब) .....यांनी चार आंतरवैयक्तिक क्षेत्रांचे वर्णन केले.

i) एडवर्ड हॉल ii) गिलबर्ट

iii) एकमन iv) पोर्टर

क) 'लढा किंवा पळा' प्रतिक्रियेचे वर्णन प्रथम ..... यांनी केले.

i) वाइटन ii) वॉल्टर कॅनन

iii) राहे iv) मिलर

ड) ताणाच्या काळात सुध्दा सकारात्मक भावना निर्माण होतात असे ..... यांनी दाखवून दिले.

i) राहे ii) फोकमन

iii) गिलबर्ट iv) एकमन

इ) विवेकनिष्ठ भावनिक उपचार पध्दती ..... यांनी मांडली.

i) अल्बर्ट एलिस ii) मॅकडुगल

iii) फोकमन iv) राहे

फ) ..... ताण कमी करण्याचा मार्ग आहे.

i) विनोद ii) राग

iii) भीती iv) चिंता

य) भावनिक बुध्दिमत्तेची मूळ संकल्पना ..... यांनी स्पष्टपणे मांडली.

i) सलोव्ही व मेअर ii) बीने व सायमन

iii) अल्बर्ट एलिस iv) हर्बर्ट बेन्सन

र) फ्राइडमन व रोझेनमन यांनी लोकांची ..... मूळ प्रकारात विभागणी केली.

i) चार ii) तीन

iii) दोन iv) पाच

ल) ..... प्रकारच्या व्यक्तिमत्वाचे लोक जास्त स्पर्धा करणारे असतात.

i) अ ii) ब

iii) क iv) ड

व) संप्रेषण कौशल्ये ..... असतात.

i) नैसर्गिक ii) संपादित

iii) अनुवांशिक iv) नैसगिक आणि अनुवांशिक

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) आंतरवैयक्तिक संप्रेषण प्रक्रिया स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ताणाचे परिणाम स्पष्ट करा.

ब) मूल्यमापन केंद्रित विधायक साधकाचे वर्णन करा. [10]

किंवा

मद्यपान व धुम्रपान सवयींचे वर्णन करा आणि त्यांचे आरोग्यावरील परिणाम विशद करा.

प्र.3) टीपा लिहा (कोणत्याही चार): [20]

अ) अशाब्दिक संप्रेषणाची सामान्य तत्वे

ब) संभाषण कौशल्ये

क) ताणाला दिल्या जाणाऱ्या भावनिक प्रतिक्रिया

ड) वेळेचा अधिक परिणामकारक वापर करणे

इ) भावनिक बुध्दिमत्ता

फ) ताण आणि कर्करोग

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

M - 555

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

LOGIC I.D.S. (Paper - II)

Traditional logic Deductive logic

Sub. Code : 62323

Day and Date : Saturday, 09 - 04 - 2016 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative. **[10]**

i) The conclusion in the scientific induction are _____

a) Definitely true b) Probably true

c) Logical d) Falls

ii) According to the principle of _____ the nature is uniform and orderly.

a) Uniformity of nature b) Objectivity

c) Causality d) Simplicity

iii) Observation and experiment are _____ grounds of induction.

a) material b) philosophical

c) psychology d) none of these

iv) Non-observation is the fallacy of _____.

a) Observation b) Experiment

c) Hypothesis d) Induction

v) _____ is the last stage of scientific induction.

a) Formation of problem b) Explanation

c) Verification d) Fact

P.T.O.

vi) A hypothesis must be _____

a) Self-Consistent b) Self-Contradictory

c) Tentative d) None-these

vii) There are _____ types of verification.

a) Two b) Three

c) Four d) Five

viii) Laws of nature are _____ nature.

a) what is b) must

c) what ought to be d) none of these

ix) There are _____ types of Explanation.

a) Two b) Three

c) Four d) Five

x) Interpolations is a type of _____

a) Popular explanation b) Scientific explantion

c) Fact d) Laws

Q2) Write short answers of the following questions (any four) **[20]**

a) Inference by Anology

b) Principle of cousality

c) Nature of Hypothesis

d) Characteristics of observation

e) Conditions of valid Hypothesis

f) Kinds of scientific Explanation

S.M.G LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q3) Answer the following questions fully (any two) **[20]**

a) Explain the stages of scientific Induction.

b) Explain the advantages of experiment.

c) Explain the kinds of laws of natur.

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. [10]

i) शास्त्रीय विगमनातील निष्कर्ष ..... असतात.

अ) निश्चित सत्य ब) संभाव्य सत्य

क) तर्कनिष्ठ ड) असत्य

ii) ..... तत्वानुसार निसर्गात समरूपता आणि व्यवस्था आहे.

अ) निसर्गनियमबद्धत्ता. ब) वस्तुनिष्ठता

क) कारण–कार्य संबंध ड) सरलता

iii) निरीक्षण व प्रयोग हे विगमनाचे ..... आधार आहेत.

अ) वास्तविक ब) तात्वीक

क) मानसिक ड) यापैकी नाही

iv) अनिरीक्षण हा ..... चा दोष आहे.

अ) निरीक्षण ब) प्रयोग

क) अभ्युपगम ड) निगमन

v) ..... ही शास्त्रीय विगमनाची शेवटची पायरी आहे.

अ) समस्या – सूत्रण ब) उपपादण/स्पष्टीकरण

क) प्रचिती ड) तथ्य

vi) अभ्युपगम स्वतःशी .....असावी.

अ) सुसंगत ब) विसंगत

क) कामचालाऊ ड) यापैकी नाही

vii) प्रचितीचे ..... प्रकार आहेत.

अ) दोन ब) तीन

क) चार ड) पाच

viii) निसर्ग नियम हे ..... स्वरूपाचे असतात.

अ) काय आहे ब) असलेच पाहीजे

क) काय असायला हवे ड) यापैकी नाही

ix) स्पष्टीकरणाचे ..... प्रकार आहेत.

अ) दोन ब) तीन

क) चार ड) पाच

x) शृखंलाबंधन हा ..... चा प्रकार आहे.

अ) लौकीक उपपादण ब) वैज्ञानिक उपपादण

क) घटणा ड) नियम

प्र.2) खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) [20]

अ) साम्यानुमान

ब) कारण--कार्य संबंध

क) अभ्युपगमाचे स्वरूप

ड) निरीक्षणाची वैशिष्टे

इ) युक्त अभ्युपगमाच्या अटी

फ) शास्त्रीय स्पष्टीकरणाचे प्रकार

प्र.3) खालील प्रश्नाची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [20]

अ) शास्त्रीय विगमनाच्या आवस्था स्पष्ट करा.

ब) प्रयोगाचे फायदे स्पष्ट करा.

क) निसर्ग नियमांचे प्रकार स्पष्ट करा.

❁ ❁ ❁

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

D - 938

Total No. of Pages : 4

Seat No.

All Degree. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

ENVIRONMENTAL STUDIES (Compulsory) (New)

Sub. Code : 67042/58367/39439

Day and Date : Sunday, 24 - 04 - 2016 **Total Marks : 70**

Time : 11.00 a.m. to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q1) Select correct answer from the given alternatives. **[10]**

i) Rich and threatened areas of plant and animals on the earth are called as-
   a) National park b) Green spots
   c) Sacred groves d) Hot spots

ii) World Environment Day is celebrated on-
   a) 5 December b) 5 June
   c) 22 April d) 23 October

iii) Ozone in the atmosphere is present in the layer-
   a) Troposphere b) Ionosphere
   c) Stratosphere d) None of the above

iv) Chipko movement was started by-
   a) Anna Hazare b) Medha Patker
   c) Sunderlal Bahuguna d) None of the above

v) Following is the source for renewable energy.
   a) Biomass b) Wind
   c) Solar d) All of the above

vi) Following gas was released in Bhopal Tragedy.
   a) Chlorine b) Methyl isocyanate
   c) Dioxins d) H_2S

vii) The Environment Protection Act in India was passed in the year-
   a) 1986 b) 1976
   c) 1996 d) 1972

viii) Forest cover in India is about
   a) 19% b) 11%
   c) 42% d) 33%

P.T.O.

ix) Tsunami is caused due to-

a) Cyclones b) Land slide

c) Flood d) Earthquake in sea

x) Decomposers in ecosystem are composed of

a) Animals b) Plants

c) Microorganisms d) None of the above

Q2) Answer any three of the following. [15]

a) Explain the major threats to biodiversity.

b) Explain the concept of sustainable development.

c) Explain the importance of food chain in ecosystems.

d) Give importance of forest resources.

e) Give effects of thermal pollution

Q3) Write short notes on any three. [15]

a) Disaster management related to cyclones

b) Human rights

c) Environmental ethics

d) Marine pollution

e) Solar energy

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q4) Define pollution. Give causes and control measures of air pollution. [10]

OR

Give salient features of The Water (Prevention and Control of Pollution) Act 1974.

Q5) Explain the problems associated with excessive use of chemical fertilizers and pesticides. [10]

OR

Give importance of water conservation and discuss rain water harvesting.

Q6) Discuss the role of individuals in conservation of natural resources. [10]

OR

What are the natural disasters? Discuss disaster management in relation to floods.

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न लिहणे आवश्यक आहे.
2) प्रश्नांच्या उजवीकडील संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

[10]

प्र.1) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

i) "समृद्ध विविधता व संकटात असलेल्या प्रजाती" च्या दृष्टीने समृद्ध असलेल्या भागांना काय म्हणतात ?
अ) राष्ट्रीय उद्यान ब) हरित ठिकाण
क) देवराई ड) जैवविविधतेचे समृद्ध प्रदेश

ii) जागतिक पर्यावरण दिवस कधी साजरा केला जातो.
अ) 5 डिसेंबर ब) 5 जून
क) 22 एप्रिल ड) 23 ऑक्टोबर

iii) खालीलपैकी वातावरणातील कोणत्या स्तरामध्ये ओझन असतो.
अ) तपांबर ब) दलांबर
क) स्थितांबर ड) वरीलपैकी नाही

iv) चिपको आंदोलनाची सुरूवात कोणी केली.
अ) अण्णा हजारे ब) मेधा पाटकर
क) सुंदरलाल बहुगुणा ड) वरीलपैकी नाही

v) खालील संसाधनापैकी ऊर्जेचे पुनर्निर्मितक्षय संसाधन कोणते.
अ) जैववस्तुमान ऊर्जा ब) पवन ऊर्जा
क) सौर ऊर्जा ड) वरीलपैकी सर्व

vi) खालीलपैकी कोणता वायू भोपाळ दुर्घटनेशी संबंधित आहे.
अ) क्लोरिन ब) मिथिल आयसोसायनेट
क) डायऑक्सिन ड) हायड्रोजन सल्फाईड

vii) भारतीय संसदेने पर्यावरण संरक्षण कायदा कोणत्या साली मंजूर केला.
अ) 1986 ब) 1976
क) 1996 ड) 1972

viii) भारतामध्ये वनक्षेत्राचे प्रमाण किती आहे.
अ) 19% ब) 11%
क) 42% ड) 33%

ix) सुनामी कशामुळे निर्माण होतात.
अ) चक्रीवादळे ब) जमिनीची घसरण
क) पूर ड) समुद्रातील भूकंप

x) परिसंस्थेतील विघटकांमध्ये कोणाचा समावेश होतो.

अ) प्राणी ब) वनस्पती

क) सूक्ष्मजीव ड) वरीलपैकी नाही

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [15]

अ) जैवविविधतेला असणारे महत्वाचे धोके स्पष्ट करा.

ब) शाश्वत विकास ही संकल्पना स्पष्ट करा.

क) परिसंस्थेतील अन्नसाखळीचे महत्व स्पष्ट करा.

ड) जंगल संसाधनाचे महत्त्व सांगा.

इ) औष्णिक प्रदूषणाचे परिणाम सांगा.

प्र.3) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) [15]

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

अ) आपत्ती व्यवस्थापन – चक्रिवादळे

ब) मानवी हक्क

क) पर्यावरणीय नीति

ड) सागरी प्रदूषण

इ) सौर ऊर्जा

प्र.4) प्रदूषण म्हणजे काय? वायू प्रदूषणाची महत्वाची कारणे व त्यावरील उपाययोजना सांगा. [10]

किंवा

भारताच्या जल (प्रतिबंध व प्रदूषण नियंत्रण) कायदा 1974 मधील प्रमुख तरतुदी सांगा.

प्र.5) रासायनिक खते व किटकनाशके यांच्या अतिवापरामुळे निर्माण होणारे दुष्परिणाम स्पष्ट करा.[10]

किंवा

जलसंर्वधनाचे महत्त्व सांगून पावसाच्या पाण्याचे संकलन या विषयी चर्चा करा.

प्र.6) नैसर्गिक संसाधनामध्ये वैयक्तिक सहभागाविषयी चर्चा करा [10]

किंवा

नैसर्गिक आपत्ती म्हणजे काय? पूर या आपत्ती व्यवस्थापना विषयी चर्चा करा.

● ● ●

Seat No.	

M - 571

Total No. of Pages : 3

B. A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2016

HOME SCIENCE (Paper - VI)

Prenatal Period To Early Childhood

Sub. Code : 62404

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Day and Date : Sunday, 10 - 04 - 2016 **Total Marks : 40**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**
3) **Draw a neat diagram wherever necessary.**

Q1) Complete the sentence choosing correct alternative: **[5]**

a) Period of embryo extends from _____.

i) 0 to 2 weeks ii) 3 to 8 weeks

iii) 8 to 12 weeks iv) 12 weeks to birth

b) Immunity in babies increases due to _____ of in mother's milk.

i) calcium ii) iron

iii) colostrum iv) vitamin C

c) Ability to behave according to socail expectations means _____.

i) motor development ii) developing right attitude

iii) social development iv) growth

d) _____ means the predominant use of one hand.

i) Handedness ii) Motor skills

iii) Physical skills iv) Left handedness

e) _____ extends from 2 to 6 years.

i) Infancy ii) Early childhood

iii) Late childhood iv) Neonatehood

P.T.O.

[15]

Q2) Write short notes (any three):

a) Period of foetus.

b) Testes and Epididymis.

c) Concept formation.

d) Anger and jealousy.

e) Development of teeth.

[20]

Q3) Write the following questions in detail. (Any Two):

a) Write in detail on care of new born bady.

b) i) Skeletal development.

ii) Development of gross and fine motor skills.

c) i) Functions of language.

ii) Forms of social behaviour.

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील आकडे संपूर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

[5]

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

अ) ---------- च्या काळाला भ्रूणावस्था/म्हणतात.

i) 0 ते 2 आठवडे ii) 3 ते 8 आठवडे

iii) 8 ते 12 आठवडे iv) 12 आठवडे ते जन्म

ब) मातेच्या दुधातील ---------- मुळे बाळाची प्रतिकार शक्ती वाढते.

i) कैल्शियम ii) लोह

iii) कॉलॉस्ट्रम iv) जीवनसत्व क

क) समाजाच्या अपेक्षानुसार वर्तन करण्याची अपेक्षा म्हणजे --------.

i) कारक विकास ii) योग्य दृष्टीकोन विकसित करणे

iii) सामाजिक विकास iv) वाढ

ड) व्यक्तीने दोन हातांपैकी एका हाताचा वापर दुसऱ्या हातापेक्षा प्रभावीपणे करणे याला --------- म्हणतात.

i) हस्तता ii) कारक कौशल्य

iii) शारीरिक कौशल्य iv) डावखोरा

इ) ---------- 2 ते 6 वर्षापर्यंत असते.

i) अर्भकावस्था ii) पूर्व बाल्यावस्था

iii) उत्तर बाल्यावस्था iv) नवजात अवस्था

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

अ) गर्भावस्था

ब) विर्यपिंड व वेटाळी नलिका

क) संकल्पना निर्मिती

ड) राग व मत्सर

इ) दाताचा विकास

S.M.G LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.3) खालील प्रश्ने सविस्तर लिहा. (कोणतेही दोन) [20]

अ) नवजात अर्थकाची काळजी यावर सविस्तर लिहा.

ब) i) अस्थि विकास.

ii) स्थूल व सूक्ष्म कारक कौशल्यांचा विकास.

क) i) भाषेची कार्ये.

ii) सामाजिक वर्तनाचे प्रकार.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

P - 177

Total No. of Pages : 3

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

ENGLISH (Compulsory) (Paper - D)

English for Communication

Sub. Code : 62310

S.M.G. LIBRARY SANGLI VIDYALAYA

Day and Date : Saturday, 22 - 04 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternative : [5]

i) Madhavi Amma asked her son to wear his tiny loin cloth called _____.

a) Kammatti b) Konakam

c) Cannas d) Desattinte

ii) The girl's eyes are compared with the eyes of a _____.

a) Rabbit b) Cow

c) Gazelle d) Maina

iii) It was because of _____ motivation that Milkha Singh won the gold at Cardiff.

a) Dr. Howard's b) Baldev Singh's

c) Gurudev Singh's d) Ranbir Jha's

iv) The poet compares the cracks on the hill to _____.

a) narrow and deep holes in the hills

b) widening wrinkles on the skin of the old women

c) the earthquake shocks

d) cracks on the temples that are old

P.T.O.

v) The Thirukkural is the important work in _____ language.

a) Urdu b) Telugu

c) Kannada d) Tamil

Q2) A) Answer ANY TWO of the following questions in about 100 to 120 words each : **[10]**

i) Describe Unni's efforts to catch the dragonfly.

ii) Which bad habits did Milkha Singh never indulge in?

iii) What does APJ Abdul Kalam Pray to Almighty?

B) Write short note on ANY ONE of the following questions in about 100 to 120 words each : **[5]**

i) Milkha Singh, an athlete.

ii) Nature of transformation in national development.

C) Write short note on ANY ONE of the following in about 100 to 120 words : **[5]**

i) The theme of the poem 'An Old Woman'.

ii) The poet's feelings for Krishnakali

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q3) Write a review of Marathi / Hindi / English film or play you have recently seen using the following information : **[10]**

Title of film / play ----- type ---- director ---- producer ---- starcast --- story --- music ---- songs ---- sound effect ---- message ---- end ---- critical comments.

Q4) A) Write a summary of the following passage in one-third of its original length. Suggest a suitable tittle. [7]

I have mentioned the names of some of the great ones of those times. One of the greatest of these, I have not yet mentioned. His name was Socrates. He was a philosopher, always searching for truth. To him the only thing worth having was truth and often discussed difficult questions with his friends and acquaintances, so that out of the discussions truth might emerge. He had many disciples or *chelas,* and the greatest of these was Plato. Plato wrote many books which have come down to us, and it is from these books that we know a great deal of his master, Socrates. Evidently governments do not like people who are always trying to find out things : they don't like the search for truth. The Athenian Government - this was just after the time of Pericles - did not like the methods of Socrates, and they held a trial and condemned him to death. They told him that if he promised to give up his discussions with people and changed his ways they would let him off. But he refused to do so and preferred the cup of poison, which brought him death, to giving up what he considered his duty.

B) Write a well organized passage on the following topic by using the points given below it. [8]

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Topic : Haste makes waste

Points : lose time --- try doing something quickly / carelessly --- in a hurry. Examples --- pressure-cooker --- did not read instructions --- getting down quickly --- slipped and fell --- lost a week in the hospital; ---- another example : Exams --- did not read the time table carefully --- wrong day - wrong paper ---- got poor marks; hurrying results into the waste of time and money. remind yourself --- haste makes waste.

P - 212

Total No. of Pages : 2

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

ENGLISH (Optional) (Paper - V)

Modern English literature (New)

Sub. Code : 62351

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Day and Date : Friday, 28 - 04 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are Compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative. **[5]**

a) The public meeting takes place in Ante-room of the house of _____

i) Mr. Vik ii) Billing

iii) Captain Horster iv) Burgomaster

b) _____ says, "Strike me dead if it is not square truth"

i) Billing ii) Hovstad

iii) Dr. Stockmann iv) Burgomaster

c) _____ is Dr. Stockmann's father - in-law.

i) Mr. Peter ii) Morten Kiil

iii) Dr. Stockmann iv) Mr. Vik

d) 'An Enemy of the People' is a _____ act play written in 1882.

i) three ii) five

iii) four iv) six

e) _____ is the owner of the ship.

i) Burgomaster ii) Aslaksen

iii) Mr. Vik iv) Billing

P.T.O.

Q2) Answer the following questions in not more than 200 to 250 words.

a) How does Burgomaster manage to gather people's support against Dr. Stockmann? **[10]**

OR

Discuss character of Dr. Stockmann

b) Discuss 'An Enemy of the People' as political play. **[10]**

OR

Draw Character sketch of Mrs. Stockmann.

OPT

Q3) Answer the following question in not more than 200 to 250 words.

Comment on the rivalry between Peter and Thomas Stockmann. **[10]**

OR

Examine the plot construction of 'An Enemy of the people'

Q4) Write short notes in about 100 to 120 words. (any three) **[15]**

a) Petra

b) Hovstad

c) Captain Horster

d) The setting of the play

e) Aslaksen

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

❁ ❁ ❁

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

P - 214

Total No. of Pages : 2

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

ENGLISH (Optional) (Paper - VI)

Indian English Literature (Poetry) (New)

Sub. Code : 62352

Day and Date : Saturday, 29 - 04 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions: 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative. **[5]**

i) The woman in the Breaded Fish' was found dead on the _____.

a) top of the hill b) beach

c) road d) terrace

ii) The _____ of the father liberates from his body.

a) spirit b) family

c) self d) death

iii) The poet reaches to the accountant's house _____.

a) at night b) in the afternoon

c) in the evening d) in the morning.

iv) Tired seagulls read _____.

a) books b) newspaper

c) prophecies d) magazine.

v) _____ is of no use to a woman in the poem The Female of the Species.'

a) A man b) A girl

c) A child d) A mother

P.T.O.

Q2) a) Answer the following question in about 200 to 250 words. **[10]**

i) Critically appreciate the poem "Breaded Fish" by A.K.Ramanujan.

OR

ii) Comment on the father- son relationship in the poem "Life Signs."

b) Answer the following question in about 200 to 250 words. **[10]**

i) Write a note on modern Indian woman as presented in the poem "Woman."

OR

ii) Write a critical appreciation of the poem The Female of the Species."

Q3) Answer the following question in about 200 to 250 words. **[10]**

i) Discuss the poem "Journey To Golgotha" as a Christian myth.

OR

ii) Critically appreciate the poem "The Previous Occupant."

Q4) Write short notes on any THREE of the following in about 100 to 120 words each. **[15]**

i) Central idea of the poem "To an Unborn Child."

ii) Moral of the poem "Words to a Boy."

iii) Optimistic attitude in the poem 'The Accountant's House."

iv) Title of the poem "Foreshadows."

v) The father in "Life Signs."

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

P - 171

Total No. of Pages : 2

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

MARATHI (मराठी)

तळ ढवळताना व सपांदन प्रक्रिया (Paper - VI)

Sub. Code : 62342

Day and Date : Thursday, 20 - 04 - 2017 Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा. [5]

अ) 'तळ ढवळताना' हा कविता संग्रह कोणत्या साली प्रकाशित झाला?

i) 2012 ii) 1983

iii) 2000 iv) 1996

ब) 'बाईचं जिणं लई वंगाळ साहेब, बाईचाबी बाईला भरोसा नाय' असे कोण म्हणाले?

i) आक्का ii) आजी

iii) मेधा iv) मावशी

क) महात्म्याने ज्यांना 'हरिजन' म्हणून हाक मारली त्यांना 'क्रांतिचे पुत्र' म्हणून कोणी संबोधले?

i) दादासाहेब ii) भय्यासाहेब

iii) डॉ.आंबेडकर iv) यशवंतराव चव्हाण

ड) देशाच्या महासंगणकात कोणते सॉफ्टवेअर लोड करण्याचे आवाहन कवीने केले आहे?

i) विकास ii) अधिकार

iii) जातीअंत iv) अंधश्रध्दा

इ) कोण अमर आहे असे कवीला वाटते?

i) माणूस ii) टेबल

iii) फाईल iv) पैसा

P.T.O.

प्र.2) 'लहू कानडे यांची कविता सामाजिक जाणीवेची आणि 'माणूसकेंद्री' आहे' या विधानाचा परामर्श घ्या.[15]

किंवा

'तळ ढवळताना' या काव्यसंग्रहात सातपुड्यातील आदिवासींचे जीवन कसे चित्रित झाले आहे? ते सविस्तर लिहा.

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(3 पैकी 2) [20]

अ) 'तळ ढवळताना' मधील पर्यावरणीय संवेदनेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

ब) 'बाप्पा, नव्या सहस्त्रका' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा.

क) 'समुद्र असलेला गाव' मधून महानगरीय संवेदना कशी व्यक्त झाली आहे?

प्र.4) एखाद्या मासिकाचे संपादन करीत असताना कोणकोणत्या गोष्टी विचारात घ्याव्या लागतात ते सविस्तर लिहा. [10]

किंवा

संपादनाच्या 'गौरवग्रंथ' आणि हस्तलिखिते या क्षेत्रांचा परिचय करून द्या.

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

P – 167
Total No. of Pages : 2

Seat No.

B. A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

MARATHI (मराठी) (Paper - V)

वाणीकिडे व अनुवाद प्रक्रिया

पाठ्यपुस्तक : 1) वाणीकिडे : निशिकांत गुरव
2) अनुवाद प्रक्रिया

Sub. Code : 62341

Day and Date : Wednesday, 19 - 04- 2017 Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा. [5]

अ) दादा पाटलाने जमीन व्यवहारात कोणाला फसविले?

i) शंकर सरवटे ii) बापू तवार
iii) बाबा पवार iv) शिवा पाटील

ब) 'माती' कथेतील हार्ट अॅटॅकने मृत्यू झालेल्या व्यक्तीचे नाव काय?

i) रणवरे ii) माधवराव
iii) फडतारे iv) बापूराव

क) सभोवतालच्या किळसवाण्या स्पर्धेला 'वाणीकिडे' ही उपमा कोण देतो?

i) सुरेश घोरपडे ii) आप्पा चावरे
iii) बाबूराव iv) शंकर सरवटे

ड) 'बगळे' कथेतील शंकरचे गाव कोणते?

i) पन्हाळा पोर्ले ii) मसूदमाले
iii) बाजार भोगाव iv) कागल

इ) 'लोंबकळ' कथेतील बाबूरावांना स्वप्नात कोणाचे निधन झाल्याचे दिसते?

i) सावित्री ii) नंदा
iii) निलिमा iv) मंदा

P.T.O.

प्र.2) मूल्यहीन अनुभवाची प्रचिती देणारा कथासंग्रह म्हणून 'वाणीकिडे' चे स्वरूप स्पष्ट करा. [15]

किंवा

निशिकांत गुरव यांच्या 'वाणीकिडे' कथासंग्रहातील आशयसूत्रे स्पष्ट करा.

April 2017

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [20]

अ) वाणीकिडे कथेतील आप्पा चावरे याचे व्यक्तिचित्र स्पष्ट करा.

ब) 'बगळे' या कथेतील समस्येचे स्वरूप स्पष्ट करा.

क) 'मरण–इच्छा' कथेतील स्वातंत्र्य सैनिकाच्या कुटुंबाची व्यथा विशद करा.

प्र.4) जाहिरातीच्या अनुवादाचे महत्व विशद करा. [10]

किंवा

खालील इंग्रजी बातमीचे मराठीत भाषांतर करा.

Govt hints at 'positive' news for powerloom industry

PRESS TRUST OF INDIA
NEW DELHI, FEBRUARY 3

THE GOVERNMENT on Friday hinted at giving "positive" news with regard to addressing the problems being faced by the powerloom industry once the elections in five states are over.

Textiles Minister Smriti Irani said in the Rajya Sabha that meetings have been held with stakeholders to address the problems being faced by the powerloom industry. "But I am currently constrained that I cannot make declaration because of Model Code of Conduct. I can only say that outcome of stakeholders' meetings will be positive. I am duty bound not to explain in detail. I can only make this declaration to the benefits to the industry after Code of Conduct is lifted," she said.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

P - 208

Total No. of Pages : 2

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

हिंदी (HINDI) (Optional) (Paper - V)

आधुनिक गद्य साहित्य

पाठ्य पुस्तके: 1) 'बिना दीवारों के घर'

2) 'कल दिल्ली की बारी है'

Sub. Code : 62347

Day and Date : Wednesday, 26 - 04 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचनाएँ : 1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

2) दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं।

प्र.1) निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए। [5]

अ) 'बिना दीवारों के घर' नाटक ..... जीवन पर आधारित है।

(राजनीतिक / आर्थिक / दांपत्य / धार्मिक)

ब) मन्नु भंडारी के पति का नाम ..... है।

(कमलेश्वर / मोहन राकेश/ राजेंद्र भंडारी / राजेंद्र यादव)

क) 'बिना दीवारों के घर' नाटक सन ..... ई. में प्रकाशित हुआ।

(1964 / 1965 / 1966 / 1967)

ड) बज्जरसिंह .....नाम से चुनाव लडता है।

(राजनाथसिंह / प्रेमनाथसिंह / ब्रजनाथसिंह / लोकनाथ सिंह)

इ) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के लेखक .....है।

(कमलेश्वर / मोहन राकेश / श्रवणकुमार गोस्वामी / राजेंद्र यादव)

प्र.2) निम्नलिखित अवतरणों में से किन्हीं तीन का ससंदर्भ स्पष्टीकरण कीजिए। [15]

अ) "हाँ, सो तो हुँ ही। दुनिया के किसी भी कोने में कोई भी खराब काम हो, जिम्मेदार तो शोभा ही होगी।"

ब) "व्यवहार तो मेरा वही रहेगा, चाहे वह मास्टरनी हो जाए, चाहे लाट साहब! आप क्या चाहती है मैं सबेरे – शाम उसकी आरती उतारा करूँ?"

क) "इतना जरूर कहूँगी कि आवेश में आकर कोई गलत क़ाम न कर बैठना।"

P.T.O.

ड) ''हम अपनी कमियों और गलतियों की सजा इस बेकसूर बच्ची को क्यों दें?''

इ) ''कौन-सा पति इस अपमान को बर्दाश्त करेगा? जयंत के साथ ऐसा होता तो वह करता?''

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए। [15]

अ) जनार्दन युवकों को नेताजी से किन पाँच प्रश्नों को पूछने के लिए कहता है?

ब) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के बज्जरसिंह का परिचय दीजिए।

क) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक की संवाद योजना पर प्रकाश डालिए।

ड) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के जनार्दन की चारित्रिक विशेषताएँ लिखिए।

इ) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के शीर्षक की सार्थकता स्पष्ट कीजिए।

प्र.4) 'बिना दीवारों के घर' नाटक के आधारपर शोभा का चरित्र - चित्रण कीजिए। [15]

अथवा

'कल दिल्ली की बारी है' नाटक का उद्देश्य स्पष्ट कीजिए।

❀ ❀ ❀

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

P – 210

Total No. of Pages : 3

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

हिंदी (Hindi) (Optional) (Paper - VI)

आधुनिक काव्य

पाठ्यपुस्तके – 1) सैरंध्री

2) तुलसीदास

Sub. Code : 62348

Day and Date : Thursday, 27 - 04- 2017 Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

सूचनाएँ : 1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

2) दाई ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं।

प्र.1) निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए। [5]

अ) 'सैरंध्री' खंडकाव्य के कवि ..... हैं।

i) मैथिलीशरण गुप्त ii) जयशंकर प्रसाद

iii) सुमित्रानंदन पंत iv) रामधारीसिंह 'दिनकर'

ब) 'सैरंध्री' ..... का नाम था।

i) सुभद्रा ii) सुदेष्णा

iii) सीता iv) द्रौपदी

क) कीचक का वध ..... ने किया।

i) भीम ii) अर्जुन

iii) नकुल iv) राजा विराट

ड) 'तुलसीदास' लम्बी कविता के कवि ..... हैं।

i) जयशंकर प्रसाद ii) सुमित्रानंदन पंत

iii) सुर्यकांत त्रिपाठी 'निराला' iv) अज्ञेय

इ) तुलसीदास की पत्नी का नाम ..... था।

i) सुभद्रा ii) रत्नावली

iii) महेश्वरी iv) सीता

P.T.O.

प्र.2) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन संदर्भों का ससंदर्भ स्पष्टीकरण कीजिए। [15]

अ) ''सावधान हे वीर, न ऐसे वचन कहो तुम,
मन को रोको और संयमी बने रहो तुम।
है मेरा भी धर्म, उसे क्या खो सकती हूँ?
अबला हूँ, मैं किंतु न कुलटा हो सकती हूँ।''

ब) ''सैरंध्री, किस भाग्यशील की भार्या है तू?
है तो दासी किंतु गुणों से आर्या है तू।
मारा है श्मर ने शर मुझे तेरे इस भ्र-चाप से।
अब कब तक तडपूंगा भला विरह-जेन्य संताप से।''

क) ''पद से ही मैं किंतु मानती नहीं महत्ता,
चाहे जितनी क्यों न रहे फिर उसमें सत्ता।
स्थिति से नहीं, महत्त्व गुणों से ही बढ़ता है,
यों मयूर से गीध अधिक उँचे चढ़ता है।''

ड) ''भय पाती है जहाँ राजगृह में नारी,
होता अत्याचार यथा उस पर भारी।
सब प्रकार विपरीत जहाँ की रीति निहारी,
अधिकारी ही जहाँ आप हैं अत्याचारी।''

इ) ''सतियाँ पति के लिए सभी कुछ कर सकती हैं;
और अधिक क्या, मोद मानकर मर सकती हैं।
नृप विराट की विदित सुदेष्णा थी जो रानी
दासी उसकी बनी द्रौपदी परम सयानी।''

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए। [15]

अ) 'तुलसीदास' की चित्रकुट यात्रा का वर्णन कीजिए।

ब) 'तुलसीदास' के गाँव राजापुर का वर्णन कीजिए।

क) 'तुलसीदास' कविता का उद्देश्य समझाइए।

ड) रत्नावली के उपदेश से तुलसीदास का मनपरिवर्तन कैसे हुआ?

इ) 'तुलसीदास' कविता की भाषा का वर्णन कजिए।

प्र.4) 'सैरंध्री' खण्डकाव्य के आधार सैरंध्री का चरित्र–चित्रण कीजिए। [15]

अथवा

'तुलसीदास' लम्बी कविता की कथावस्तु लिखिए।

● ● ●

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

P – 170

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

ECONOMICS (Optional) (Paper - V) (New)

Macro Economics (Part - II)

Sub. Code : 62377

Day and Date : Wednesday, 19 - 04 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions :
1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**
3) **Draw neat diagrams wherever necessary.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives. **[10]**

i) According to _____ the expansion of Bank Money leads to the prosperity.
   a) Schumpeter b) Keyhes
   c) Hawtrey d) Pigou

ii) Depression converted in to _____.
   a) Prosperity b) Recession
   c) Recovery d) Depression

iii) Bank rate is the _____ measure to control of trade cycles.
   a) Monetary b) Fiscal
   c) Private d) Public

iv) Certainty is the merit of _____ tax.
   a) Indirect b) Direct
   c) Value Added d) None of these

v) Public Expenditure is the subject matter of _____.
   a) Public finance b) Private finance
   c) Co-operative finance d) All above

vi) Main sources of public debt are _____.
   a) Three b) Four
   c) Five d) Two

P.T.O.

vii) _____ is the method of deficit financing.

a) Loans from the relatives
b) Loans from the central banks.
c) Loans from the money lenders
d) All above

viii) Stability in foreign exchange rate is the objective of _____ policy.

a) Fiscal b) Monetary
c) Budgetary d) Taxation

ix) _____ is one of those subjects which lie on the borderline between Economics and political science.

a) Bank finance b) Co-operative finance
c) Private finance d) Public finance

x) Fiscal policy is implemented by_____.

a) Central Authority b) Central Bank
c) Co-operative Bank d) Commercial Bank

Q2) Answer the following questions. **[20]**

a) Explain the different measures to control of trade cycles.

OR

Explain the merits and demerits of indirect taxes.

b) Explain the effects of public debt.

OR

Explain the role of monetary policy in a developing economy.

Q3) Write short notes (any four) : **[20]**

a) Features of trade cycles.
b) Scope of public finance.
c) Demerits of direct taxes.
d) Sources of public debt.
e) Deficit financing.
f) Objectives of fiscal policy.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजव्या बाजूचे अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. [10]

i) ..... च्या मते, बँक पैशाच्या विस्तारामुळे तेजी घडून येते.
अ) शुंपीटर ब) केन्स
क) हॉट्रे ड) पिगू

ii) मंदीचे रूपांतर ..... मध्ये होते.
अ) तेजी ब) अपसरण
क) पुनरूज्जीवन ड) मंदी

iii) बँकरेट हा व्यापार चक्र नियंत्रणाचा ..... उपाय आहे.
अ) चलनविषयक ब) राजकोषीय
क) खाजगी ड) सार्वजनिक

iv) निश्चितता हा ..... कराचा गुण आहे.
अ) अप्रत्यक्ष ब) प्रत्यक्ष
क) मूल्यवर्धित ड) वरीलपैकी नाही

v) सार्वजनिक खर्च हा ..... चा अभ्यास विषय आहे.
अ) सार्वजनिक वित्त ब) खाजगी वित्त
क) सहकारी वित्त ड) वरील सर्व

vi) सार्वजनिक कर्ज उभारणीचे प्रमुख ..... मार्ग आहेत.
अ) तीन ब) चार
क) पाच ड) दोन

vii) ..... ही तूटीच्या अर्थभरण्याची पध्दत आहे.
अ) नातेवाईकांकडून कर्ज ब) मध्यवर्ती बँकेकडून कर्ज
क) सावकारांकडून कर्ज ड) वरील सर्व

viii) परकीय विनिमय दरात स्थैर्य प्रस्थापित करणे हे ..... धोरणाचे उद्दिष्ट आहे.

अ) राजकोषीय ब) चलनविषयक

क) अंदाजपत्रकीय ड) करविषयक

ix) अर्थशास्त्र व राज्यशास्त्र या दोहोंच्या सीमारेषेवर असणारा एक विषय म्हणजे ..... होय.

अ) बँकवित्त ब) सहकारी वित्त

क) खाजगी वित्त ड) सार्वजनिक वित्त

x) राजकोषीय धोरणाची अंमलबजावणी ..... करते.

अ) केंद्रीय अधिसत्ता ब) मध्यवर्ती बँक

क) सहकारी बँक ड) व्यापारी बँक

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [20]

अ) व्यापार चक्र नियंत्रणाच्या विविध उपाय योजना स्पष्ट करा.

किंवा

अप्रत्यक्ष कराचे गुण दोष स्पष्ट करा.

ब) सार्वजनिक कर्जाचे परिणाम स्पष्ट करा.

किंवा

विकसनशील अर्थव्यवस्थेतील चलनविषयक धोरणाची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) व्यापार चक्राची वैशिष्ट्ये

ब) सार्वजनिक आयव्ययाची व्याप्ती

क) प्रत्यक्ष कराचे दोष/तोटे

ड) सार्वजनिक कर्ज उभारणीचे मार्ग

इ) तुटीचा अर्थभरणा

फ) राजकोषीय धोरणांची उद्दिष्ट्ये

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

P - 173

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017
ECONOMICS (Optional)
Banks and Financial Institutions (Paper - VI)
Sub. Code : 62378

Day and Date : Thursday, 20 - 04 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m to 05.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentence by choosing correct alternatives: [10]

i) Money market provides _____loans

a) Longterm b) short term

c) Medium term d) None of these

ii) Securities and exchange Board of India (SEBI) was established in the year.

a) 1988 b) 1985

c) 1987 d) 1992

iii) Securities market was first established at _____India.

a) Mumbai b) Delhi

c) Culcutta d) Chennai

iv) Matual funds scheme was started in the year _____in India.

a) 1982 b) 1984

c) 1986 d) None of these

v) Development Banks mainly provide Finance for _____project.

a) Developmental b) Industrial

c) Imfrastructure d) All the above

P.T.O.

vi) M. Narasimham committee has been Appointed in the month of _____1991

a) November b) August

c) December d) None of these

vii) Basel Accord -2 norms were introduced by BIS in the year_____.

a) 2001 b) 2004

c) 2005 d) 2006

viii) There are _____types of merger.

a) Three b) Four

c) Six d) Eight

ix) E-Banking means _____

a) Environment Banking b) Eco Banking

c) Electronic Banking d) Electric Banking

x) The facility of providing tewenty four hours money is called _____.

a) A.T.M. b) Debit Card

c) Credit Card d) Kisan Credit Card.

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

Q2) Answer the following question: **[10]**

a) What is capital market? Explain the characteristics of Indian Capital Market?

OR

Explain the financing and promotional Role of Development Bank.

b) Explain the types and importance of mutual funds. **[10]**

OR

Explain the concept of E-Banking and Discuss the types of E-Banking.

Q3) Write short note. (any four) [20]

a) Importance of money market.

b) The Role of Non-Banking financial Institutions

c) The Role of SEBI.

d) Advantages of Mergers.

e) Features of A.T.M.

f) Features of Debit card.

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. [10]

i) नाणेबाजार .....प्रकारचा कर्ज पुरवठा करतो.

अ) दिर्घमुदत ब) अल्पमुदत

क) मध्यममुदत ड) यापैकी नाही

ii) भारतीय प्रतिभूती आणि विनिमय मंडळाची (सेबीची) स्थापना ..... या वर्षी झाली.

अ) 1988 ब) 1985

क) 1987 ड) 1992

iii) भारतात .....येथे सर्वप्रथम रोखे बाजाराची स्थापना झाली.

अ) मुंबई ब) दिल्ली

क) कलकत्ता ड) चेन्नई

iv) भारतात म्युच्युअल फंड योजना .....यावर्षी सुरू झाली.

अ) 1982 ब) 1984

क) 1986 ड) यापैकी नाही

v) विकास बँका प्रामुख्याने .....प्रकल्पांना वित्तपुरवठा करतात.

अ) विकासात्मक ब) ओद्योगिक

क) पायाभूत ड) वरील सर्व

vi) एम. नरसिंहम कमिटी .....1991मध्ये नेमण्यात आली.

अ) नोहेंबर ब) ऑगस्ट

क) डीसेंबर ड) या पैकी नाही

vii) बी.आय.एस.या संस्थेने ..... या वर्षी बेसल - 2 तयार केली.

अ) 2001 ब) 2004

क) 2005 ड) 2006

viii) विलीनीकरणाचे .....प्रकार आहेत.

अ) तीन ब) चार

क) सहा ड) आठ

ix) ई-बँकिंग म्हणजे .....

अ) इनव्हायर्मेन्ट बँकिंग ब) इको बँकिंग

क) इलेक्ट्रॉनिक बँकिंग ड) इलेक्ट्रीक बँकिंग

x) चयोवीसतास पैसे देणारी सुविधा म्हणजे .....हाये.

अ) ए.टी.एम. ब) डेबिटकार्ड

क) क्रेडीटकार्ड ड) किसान क्रेडीट कार्ड

2017 IV

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [10]

अ) भांडवल बाजार म्हणजे काय? भारतीय भांडवल बाजारांची लक्षणे स्पष्ट करा.

किंवा

विकास बँकाची वित्तीय आणि विकासात्मक भूमिका स्पष्ट करा.

ब) म्युच्यूअल फंडाचे प्रकार व महत्व स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ई-बँकिंगची संकल्पना स्पष्ट करून ई-बँकिंगच्या प्रकारांची चर्चा करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणतेही चार) [20]

अ) नाणेबाजारांचे महत्व.

ब) बँकेत्तर वित्तीय संस्थांची भूमिका.

क) सेबीची भूमिका स्पष्ट करा.

ड) विलिनीकरणाचे फायदे.

इ) ए.टी.एम. (A.T.M.) ची वैशिष्ट्ये.

फ) डेबिट कार्डाची वैशिष्ट्ये.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

OOO

P-366

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A (Part - II) (Semester - IV) Examination, April 2017

GEOGRAPHY (Paper - V) (New)

Oceanography

Sub. Code : 62397

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Day and Date : Friday, 21 - 04 - 2017

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m. **Total Marks : 50**

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Neat diagrams and maps should be drawn wherever necessary.
4) Use of map stencils is allowed.

Q1) Choose the correct alternative for the following questions: [10]

i) which is the largest ocean in the world?
a) Pacific b) Atlantic
c) Indian d) Arctic

ii) Which is the botic matter in ocean deposits?
a) Gravels b) sand
c) Terpod d) Red clay

iii) Which ocean is located on the North pol of the Earth.
a) Arctic b) Indian
c) Atlantic d) Pacific

iv) Who is the founder of oceanography?
a) W.M. Devis b) Sir Jon mare
c) H.M.S. Challenger d) Aristotle

v) Of which type of the following salt have highest proporation in ocean water?
a) Calcium carbonate b) Magnesium sulphate
c) Sodium cloride d) megnesium Bromide

vi) Which is the greatest canal used for ship transportation in the world?
a) Panama canal b) Suwez canal
c) Soo canal d) Kiel canal

P.T.O.

vii) How many portion of the Earth surface is covered by ocean water?

a) One-fourth b) one half

c) two third d) three fifth

viii) Which sea has lowest salinity?

a) North sea b) Red sea

c) Caribian sea d) Mediterian sea

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

ix) Which of the following is a hot ocean current?

a) Labrador b) Gulfstream

c) Curial d) Peru

x) For the distribution of salinity which lines are useful?

a) Isobars b) Isopleth

c) Isotherms d) Isosalinity

Q2) Write in detail answers of the following questions. **[20]**

a) State the definition of oceanography and explain the scope of oceanography.

OR

State the types of ocean currents and explain the factors affecting on the origion of ocean currents.

b) Describe the oceanic mineral resources

OR

State the classification of ocean or marine deposits and describe the terrigenous deposits.

Q3 Write short notes (any four) **[20]**

a) Daily and annual range of termperature

b) Ocean currents in atlantic ocean

c) Horizontal distribution of ocean salinity

d) Importance of oceanic resources

e) Hypsographic curve

f) Isotherms

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.
4) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

प्र.1) खालील प्रश्नासाठी योग्य पर्यायाची निवड करा. [10]

i) जगातील सर्वात मोठा सागर कोणता आहे?
अ) पॅसिफिक ब) ॲटलांटिक
क) हिंदी ड) आर्क्टिक

ii) सागरजन्य निक्षेपामध्ये कोणता जैविक घटक आहे?
अ) दगडगोटे ब) वाळू
क) टेरॉपॉड ड) लाल गाळ

iii) पृथ्वीच्या उत्तर ध्रुवावर कोणता समुद्र स्थित आहे?
अ) आर्क्टिक ब) हिंदी
क) ॲटलांटिक ड) पॉसिफिक

iv) सागरशास्त्राचा जनक कोण आहे?
अ) डब्ल्यु एम. डेव्हीस ब) सर जॉन मरे
क) एच. एम. एस. चॅलेंजर ड) ॲरिस्टॉटल

v) खालीलपैकी कोणत्या क्षाराचे सागरजलामध्ये सर्वाधिक प्रमाण असते?
अ) कॅल्शिअम कार्बोनेट ब) मॅग्नेशिअम सल्फेट
क) सोडिअम क्लोराईड ड) मॅग्नेशिअम ब्रोमाईड

vi) जगातील सर्वात मोठा कोणता कालवा जहाज वाहतुकीसाठी वापरात आहे?
अ) पनामा कालवा ब) सूवेझ कालवा
क) सू कालवा ड) किल कालवा

vii) पृथ्वीच्या पृष्टभागाचा किती भाग समुद्राने व्यापला आहे?
अ) $\frac{1}{4}$ ब) $\frac{1}{2}$
क) $\frac{2}{3}$ ड) $\frac{3}{5}$

viii) कोणत्या समुद्राची क्षारता सर्वात कमी आहे?

अ) उत्तर समुद्र ब) तांबडा समुद्र

क) कॅरिबियन समुद्र ड) भूमध्यसमुद्र

ix) खालीलपैकी कोणता उष्ण प्रवाह आहे?

अ) लॅब्राडोर ब) गल्फास्ट्रिम

क) क्युराईल ड) पेरू

x) क्षारतेचे वितरण दर्शविण्यासाठी कोणत्या रेषा उपयोगी आहेत?

अ) समभार रेषा ब) सममान रेषा

क) समताप रेषा ड) समक्षार रेषा

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. [20]

अ) सागरशास्त्राची व्याख्या सांगा आणि सागरशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.

किंवा

सागरी प्रवाहाचे प्रकार सांगा आणि सागरीप्रवाहाच्या निर्मितीवर प्रभाव टाकणारे घटक स्पष्ट करा.

ब) सागरीय खनिज संपदेचे वर्णन करा.

किंवा

सागरी निक्षेपाचे वगीकरण सांगून भूजन्य निक्षेपाचे वर्णन करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) सागर जलाची दैनिक आणि वार्षिक तापमान कक्षा

ब) ॲटलांटिक महासागरातील समुद्रप्रवाह

क) सागरजल क्षारतेचे अक्षांशात्मक किंवा आडवे वितरण

ड) सागरी संपदेचे महत्व

इ) क्षेत्रोन्नती आलेख

फ) समताप रेषा.

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No. 31127

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

GEOGRAPHY (Paper - VI)

Agricultural Geography

Sub. Code : 62398

Day and Date :Tuesday, 25 - 04 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions :
1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**
3) **Neat diagrams and maps should be drawn wherever necessary.**
4) **Use of map stencils is allowed.**

Q1) Choose the correct alternative for the following questions: **[10]**

i) Which one of the following natural factor of agriculture?

a) Labour problem

b) Transportation

c) Land ownership

d) Landform

ii) Which of the following primary source of world economy?

a) Transportation

b) Agriculture

c) Industrialization

d) Forestry

P.T.O.

iii) Who is the father of world green revolution?

a) Norman Borlaug
b) Von Thunen
c) Rangnathan
d) Swaminathan

iv) Which of the following nature of agricultural geography?

a) Political
b) Economical
c) Historical
d) Descriptive

v) Which irrigation method save maximum water?

a) Canal
b) Drip
c) Sprinklar
d) Well

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

vi) Which of the following main crop is related to extensive grain farming?

a) Wheat
b) Jute
c) Sugarcane
d) Tea

vii) Which of the following is an organic fertilizer?

a) Vermi compost
b) Complex Fertilizer
c) Potassium fertilizer
d) Phospheric fertilizer

viii) Which cartographic technique is most useful for represent the land utilization?

a) Divided circle
b) proportional sphere
c) Multiple line graph
d) Population pyramid

ix). Which major crop represents an intensive wet farming?

a) Wheat
b) Rice
c) Fruits
d) Groats

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

x) Crop combination of rice and mango is found in which region in Maharashtra state?

a) Marathwada
b) Vidarbha
c) Konkan
d) Western upland districts

Q2) Write in detail answers of the following questions **[20]**

i) Define agriculture geography and explain their scope.

OR

Describe the physical factors affecting the agriculture.

ii) Explain the plantation agriculture in detail.

OR

Describe an impact, merits & demerits of green revolution.

Q3) Write short notes (any four) [20]

i) Nature of agriculture geography

ii) Dry grain farming

iii) Agricultural productivity

iv) Population pyramid

v) Divided circle

vi) Drip irrigation technology

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा

4) नकाशा स्टेन्सिल वापरास परवानगी आहे

प्र.1) खालील प्रश्नासाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा [10]

i) खालील पैकी कृषीचा नैसर्गिक घटक कोणता?

अ) मजूरांची समस्या ब) वाहतूक

क) जमिनीची मालकी ड) भूपृष्ठरचना

ii) जागतिक अर्थव्यवस्थेचा प्राथमिक स्त्रोत कोणता?

अ) वाहतूक ब) शेती

क) उद्योगधंदे ड) वनोद्योग

iii) जागतिक हरितक्रांतीचे जनक कोण?

अ) नॉर्मन बोरलॉग ब) व्हॉन थ्युनेन

क) रंगनाथन ड) स्वामीनाथन

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

iv) खालीलपैकी कृषीभूविज्ञानाचे स्वरुप कोणते?

अ) राजकीय ब) आर्थिक

क) ऐतिहासिक ड) वर्णनात्मक

v) खालील पैकी कोणती जलसिंचन पद्धती जास्ती-जास्त पाण्याची बचत करते?

अ) कॅनॉल ब) ठिबक

क) तुषार ड) विहीर

vi) खालील पैकी कोणते प्रमुख विस्तृत खाद्य शेती पिक आहे?

अ) गहू ब) ताग

क) ऊस ड) चहा

vii) खालीलपैकी कोणते सेंद्रीय खत आहे

अ) गांडूळ खत ब) मिश्रखत

क) पालाश खत ड) स्फुरद खत

viii) भूमिउपयोजनासाठी खालीलपैकी कोणते तंत्र जास्त उपयुक्त आहे?

अ) विभाजीत वर्तुळ ब) प्रमाणबद्ध चौरस

क) बहुरेषालेख ड) लोकसंख्या मनोरा

ix) खालीलपैकी कोणते प्रमुख पिक सखोलशेतीचे प्रतिनिधित्व करते?

अ) गहू ब) भात

क) फळे ड) भरडधान्ये

x) भात व आंबा पिकसंगती महाराष्ट्राच्या कोणत्या विभागात आढळते?

अ) मराठवाडा ब) विदर्भ

क) कोकण ड) पश्चिम घाटमाथ्यावरील जिल्हे

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. [20]

i) कृषी भूविज्ञानाच्या व्याख्या सांगून व्याप्ती स्पष्ट करा.

किंवा

कृषीवर परिणाम करणारे प्राकृतिक घटक विशद करा.

ii) मळ्याच्या शेतीचे सविस्तर वर्णन करा.

किंवा

हरित क्रांतीचे परिणाम आणि गुणदोष विशद करा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

[20]

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

i) कृषीभूविज्ञानाचे स्वरुप

ii) कोरडवाहू शेती

iii) कृषी उत्पादकता

iv) लोकसंख्या मनोरे

v) विभाजित वर्तुळ

vi) ठिबक सिंचन तंत्र

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

ⓘⓘⓘ

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

HISTORY (Optional) (Paper - VI) (New)

Freedom Struggle of India - II

Sub. Code : 62370

Day and Date :Tuesday, 25 - 04 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by choosing appropriate alternatives given below [10]

i) Swatantryavir Sawarkar is the author of _____.

a) Anandmatha

b) Geetarahasya

c) The war of Indian independence of 1857

d) Geetanjali

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

ii) _____ is known as "First Revolutionary".

a) Swatantryavir Sawarkar

b) Senapati Bapat

c) Rajguru

d) Vasudev Balwant Phadke

iii) Newspaper Ugantar was published from _____.

a) Maharashtra b) Kerala

c) Bengal d) Punjab

iv) Subhashchandra Bose was _____ of Azad Hind Sena.

a) Worker b) Commander in Chief

c) Creature d) Soldier

v) _____ movement of 1917 was an important incident in the history of modern world.

a) German b) American

c) Russian d) French

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

vi) Muslim league was founded in _____.

a) 1901 b) 1906

c) 1907 d) 1910

vii) The idea of separate nation for Muslims was written by _____ in his book "Now or Never".

a) Br. Jinnha b) Principal Bake

c) Rahamat Khan d) Maulana Azad

viii) By _____ act the "Reserve Bank of India" was founded.

a) 1892 b) 1909

c) 1919 d) 1935

ix) Viceroy Lord Mountbatten established _____ for princely states.

a) The State Department

b) Political Department

c) Social Department

d) Agricultural Department

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

x) There are _____ articles in the Indian constitution.

a) 391 b) 392

c) 393 d) 395

Q2) Answer the following questions in detail.

i) Evaluate the contribution of revolutionary movement in Maharashtra in the Indian movement of Independence. **[10]**

OR

Write the contribution of states' People Movement in Maharashtra in the Indian movement of Independence.

ii) Explain the causes and provisions of the Act of 1919. [10]

OR

Write the highlights of Indian Constitution.

Q3) Write short notes (any four) : [20]

i) Sardar Bhagatsingh

ii) The communist party

iii) The Dyarchy system

iv) Muslim communalism

v) The preamble of the constitution

vi) Integration of junagadh state

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. [10]

i) स्वा. सावरकर यांनी ..... हा ग्रंथ लिहिला.

अ) आनंदमठ ब) गीतारहस्य

क) 1857 हिंदी स्वातंत्र्याचे समर ड) गीतांजली

ii) ..... यांना 'आद्य क्रांतिकारक' असे म्हटले जाते.

अ) स्वा. सावरकर ब) सेनापती बापट

क) राजगुरु ड) वासुदेव बळवंत फडके

iii) 'युगांतर' हे वृत्तपत्र .....प्रांतामधून निघत होते.

अ) महाराष्ट्र ब) केरळ

क) बंगाल ड) पंजाब

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

iv) सुभाषचंद्र बोस हे आझाद हिंद सेनेचे ..... होते.

अ) कार्यकर्ते ब) सरसेनापती

क) निर्माते ड) सैनिक

v) सन 1917 ची ..... क्रांती ही आधुनिक जगाच्या इतिहासातील महत्वाची घटना होय.

अ) जर्मन ब) अमेरिकन

क) रशियन ड) फ्रेंच

vi) मुस्लीम लीगची स्थापना ..... साली झाली.

अ) 1901 ब) 1906

क) 1907 ड) 1910

vii) मुस्लीमांसाठी स्वत:चा देश असण्याची कल्पना ..... यांनी "Now or Never" या पुस्तिकेत मांडली.

अ) बॅ.जीना ब) प्राचार्य बेक

क) रहमतखान ड) मौलाना आझाद

viii) ..... कायद्याने 'रिझर्व बँक ऑफ इंडिया' ची स्थापना झाली.

अ) 1892 ब) 1909

क) 1919 ड) 1935

ix) लॉर्ड माउंटबेंटन यांनी संस्थानांसाठी ..... हे स्वतंत्र खाते सुरु केले.

अ) स्टेटस डिपार्टमेंट ब) पोलिटिकल डिपार्टमेंट

क) सोशल डिपार्टमेंट ड) ऍग्रिकल्चरल डिपार्टमेंट

x) भारतीय राज्यघटनेत ..... इतकी कलमे आहेत.

अ) 391 ब) 392

क) 393 ड) 395

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.2) दीर्घोत्तरी प्रश्न.

i) महाराष्ट्रातील क्रांतिकारी चळवळीचे भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील योगदान स्पष्ट करा. [10]

किंवा

महाराष्ट्रातील संस्थानी प्रजेच्या स्वातंत्र्यचळवळीची माहीती द्या.

ii) सन 1919 च्या सुधारणा कायद्याची पार्श्वभूमी व त्यातील तरतुदी स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

i) सरदार भगतसिंग

ii) भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष

iii) प्रांतातील व्दिदल राज्यपद्धती

iv) मुस्लीम जातीयवाद

v) घटनेचा सरनामा

vi) जुनागड संस्थानचे विलीनीकरण

ⓘⓘⓘ

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

P - 174

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017
HISTORY (Paper - V) (Optional)
World Revolutions - II
Sub. Code : 62369

Day and Date : Friday, 21 - 04 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions: 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Fill in the Blanks by choosing appropriate alternatives marks given below (10)

a) _____ in country Industrial Revolution first took place.

i) England ii) China

iii) India iv) Russia

b) _____ discovered powerloom.

i) Comption ii) Muyul

iii) Stiffan iv) Edmend Cartrign

c) _____ invented Radio

i) Marconi ii) Lesepps

iii) Stifans iv) Farade

d) Meiji Restoration took place in the year _____.

i) 1858 ii) 1868

iii) 1869 iv) 1870

e) In the _____ year the Bank of Japan was established.

i) 1872 ii) 1882

iii) 1884 iv) 1885

f) In Russia _____ Dynasty ruled.

i) Louie ii) Zar

iii) Samurai iv) Tung

P.T.O.

g) _____ wrote the Novel "Aaaie"

i) Tolastai ii) Garki

iii) Ivan iv) Karl Marx

h) Mao established _____ army.

i) Black Army ii) Red Army

iii) Homeguard iv) Revolution Army

i) In _____ year China-Japan war was fought.

i) 1894-95 ii) 1896-97

iii) 1897-98 iv) 1898-99

j) Socialist Ravolution took place under ____ leadership in China.

i) Chang-Kai-Shaik ii) Mao-Tse-Tung

iii) Manchu iv) San-Yet-Sen

Q2) Answer the following questions in details. **[10]**

a) Explain the causes of Industrial revolution in England

OR

Discuss the causes and course of Meiji restoration in 1868 of Japan.

b) Explain the effects of Bolshevik Revolution in Russia. **[10]**

OR

Discuss the effects of Socialist revolution of 1949 in China.

Q3) Write Short Notes (Any Four) **[20]**

a) Worldwide expansion of Industrial Revolution of England

b) Social effects of Industrial revolution

c) Educational reforms under Maeji Restoration

d) Menshevik Revolution

e) Lenin

f) Long March (1934-35)

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खाली दिलेल्या पर्यायामधुन योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. **[10]**

i) ..... या देशामध्ये प्रथम औद्योगिक क्रांती घडुन आली.

अ) इंग्लंड ब) चीन

क) भारत ड) रशिया

ii) पॉवरलुम (यंत्रमाग) या यंत्राचा शोध ..... याने लावला.

अ) कॉम्पटन ब) म्युल

क) स्टीफन ड) एडमंड कार्टराइट

iii) ..... याने रेडिओचा शोध लावला.

अ) मार्कोनी ब) लेसेप्स

क) स्टिफन्स ड) फॅरडे

iv) जपानमध्ये मेईजी क्रांती ..... साली झाली.

अ) 1858 ब) 1868

क) 1869 ड) 1870

v) ..... या साली बॅक ऑफ जपानची स्थापना करण्यात आली.

अ) 1872 ब) 1882

क) 1884 ड) 1885

vi) रशियामध्ये या ..... घराण्याची सत्ता होती

अ) मांचू ब) झार

क) लुई ड) तुंग

vii) ..... याने आई ही कादंबरी लिहली.

अ) टॉलस्टॉय ब) गार्कि

क) इवान ड) कार्लमार्क्स

viii) माओने ..... या सेनेची स्थापना केली.

अ) काळीसेना ब) लालसेना

क) होमगार्ड ड) क्रांतीसेना

ix) ..... या साली चीन–जपान युध्द झाले.

अ) 1894-95 ब) 1896-97

क) 1897-98 ड) 1898-99

x) ..... याच्या नेतृत्वाखाली चीनमध्ये साम्यवादी क्रांती घडुन आली.

अ) चॅग–कै–शेक ब) माओ–त्सें–तुंग

क) मांचु ड) सन–ऐत–सेन

प्र.2) दिर्घोतरी प्रश्न

अ) इंग्लंडमधील औद्योगिक क्रांतीची कारणे स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

सन 1868 च्या जपानमधील मेईजी पुर्नस्थापनेचा कारणांची व वाटचालीची चर्चा करा.

ब) रशियामधील बोल्शेविक राज्यक्रांतीचे परिणाम स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

1949 च्या चीनी साम्यवादी क्रांतीच्या परिणामांची चर्चा करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[20]**

अ) इंग्लंडमधील औद्योगिक क्रांतीचा जागतिक विस्तार

ब) औद्योगिक क्रांतीचे सामाजिक परिणाम

क) मेईजी काळातील शैक्षणिक सुधारणा

ड) मेन्शेव्हिक क्रांती

इ) लेनिन

फ) लॉग मार्च (लाल सेनेचा प्रवास) (1934-35)

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

P - 220

Total No. of Pages : 4

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, May - 2017
PSYCHOLOGY (Optional) (Paper - V)
Developmental Psychology
Sub. Code : 62393

Day and Date : Tuesday, 02 - 05 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m to 05.00 p.m.

Instructions : **1)** **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative given in the bracket. **[10]**

i) Harmones are powerful chemical substance secreted by the _____glands.

a) endocrine b) Leptin

c) Chromosome d) DNA

ii) _____love has strong components of sexuality and infatuation

a) Consumate b) Romantic

c) Affectionate d) Commitment

iii) Osteoporosis is related to deficiencies in _____and vitamin D.

a) Calcium b) Iron

c) Colestorole d) Leptin

iv) LDL is often reffered to as _____cholesterol.

a) bad b) good

c) balanced d) neutral

v) _____was the most influential theorist to discuss the importance of adolescence friendship.

a) Sternberg b) Harry stack sullivan

c) Hall d) Erikson

P.T.O.

vi) The three leading causes of death in adolescence are _____ homicides and suicide.

a) Illness
b) Addiction
c) Accidents
d) Crime

vii) _____improves immune system function in older adults.

a) Exercise
b) illness
c) education
d) Retirement

viii) Individuals lose height in middle age, and many gain _____.

a) Height
b) weight
c) Sight
d) Registance power

ix) _____proposed a triarchic theory of love.

a) Piaget
b) Erikson
c) Blackmore
d) Sternberg

x) _____associated with cellular clock theory.

a) Lester
b) Blaha
c) Leonard Hayflick
d) Tanida

[10]

Q2) Answer the following questions:

a) Describe physical changes of adolescence.

OR

Explain substance abuse in early adulthood.

[10]

b) Describe work in midlife.

OR

Explain biological theories of aging.

[20]

Q3) Write short notes. (any four)

a) Parent adolescent conflicts.
b) Early adulthood. Health.
c) Menopause.
d) Health problems of late adulthood
e) Peer groups and peer pressures
f) Nutrition late adulthood.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) खाली कंसात दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून एकदाच वाक्ये पूर्ण करा. [10]

i) .....ग्रंथीकडून स्त्रवली जाणारी शक्तीशाली रासायनिक द्रव्ये म्हणजे संप्रेरके होत.

अ) अंतस्त्रावी ब) लेप्टिन

क) रंगसुत्र ड) डी.एन.ए.

ii) .....प्रेमामध्ये लैंगिकता व उन्मतता हे दोन घटक प्रभावी असतात.

अ) परिपुर्ण ब) प्रणय

क) मायाळू ड) बांधिलकी

iii) अस्थिदोष हा आजार .....आणि व्हिटॅमिन 'ड' च्या कमतरतेमुळे होतो.

अ) कॅलशिअम ब) लोह

क) कोलेस्टेरॉल ड) लेप्टिन

iv) LDL हे कोलेस्टेरॉल नेहमी .....असते.

अ) वाईट ब) चांगले

क) संतूलित ड) तटस्थ

v) ..... या सिंध्दातकर्त्याने किशोरांच्या मैत्रीचे महत्त्व याबाबतची चर्चा सुरू केली.

अ) स्टर्नबर्ग ब) हॅरीस्टक सुलीवान

क) हॉल ड) एरिकसन

vi) ....., हत्या आणि आत्महत्त्या ही किशोरांमधील मृत्यूची प्रमुख तीन कारणे आहेत.

अ) आजार ब) व्यसन

क) अपघात ड) गुन्हा

vii) .....वृध्दांमधील रोगप्रतिकारक यंत्रणेचे कार्य सुधारते.

अ) व्यायामामुळे ब) आजारांमुळे

क) शिक्षणामुळे ड) सेवानिवृत्तीमुळे

viii) मद्य प्रौढावस्थेत व्यक्तींची उंची कमी होते आणि अनेकांचे .....वाढते.

अ) उंची ब) वजन

क) दृष्टी ड) रोगप्रतिकारक शकती

ix) .....यांनी प्रेमाचा त्रिमीती सिध्दांत मांडला.

अ) पियाजे ब) एरिकसन

क) ब्लॅकमोर ड) स्टर्नबर्ग

x) .....हा पेशीयुक्त घड्याळी सिध्दांताशी संबंधित आहे.

अ) लेस्टर ब) ब्लाहा

क) लिओनार्ड हायालक ड) तनिडा

PST-207 V1

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) किशोरावस्थेतील शारीरिक बदलांचे वर्णन करा. [10]

किंवा

प्रारंभिक प्रौढावस्थेतील द्रव्य दुरूपयोग स्पष्ट करा.

ब) मध्यवयातील कार्याचे वर्णन करा. [10]

किंवा

वृध्दावस्थेचे जैविक सिध्दांत स्पष्ट करा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) पालक – किशोर संघर्ष

ब) प्रारंभिक प्रौढावस्था – आरोग्य

क) रजोनिवृत्ती

ड) वृध्दावस्थेतील आरोग्य समस्या

इ) समवयस्क समूह आणि समवयस्कांचा दबाव

फ) वृध्दावस्थता – पोषक आहार

○○○

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

P - 228

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, May - 2017

PSYCHOLOGY (Optional) (Paper - VI)

Applied Psychology

Sub. Code : 62394

Day and Date : Wednesday, 03 - 05 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative. **[10]**

i) The _____ is the person who initiates the message.

a) Receiver b) Sender

c) Observer d) Listener

ii) Ekman and _____ have identified six distinctive facial expressions that correspond with six basic emotions.

a) Edward b) Friesen

c) Walter d) Selye

iii) The fligh-or-flight response first described by _____.

a) Walter cannon b) Weiten

c) Rahe d) Miller

iv) _____ formulated a theory of stress reactions called the general adaption syndrome.

a) Cannon b) Selye

c) Watson d) Freud

v) _____ coined the term catharsis.

a) Freud b) Mc Dougle

c) Ellis d) Watson

P.T.O.

vi) The concept of defence machanisms was originally developed by _____.

a) Freud b) Ellis
c) Folkman d) Ekman

vii) _____ founded A -B - C model of emotional reactions.

a) Ellis b) Maslow
c) Freud d) Watson

viii) _____ is a stress reducer.

a) Anger b) Anxiety
c) Fear d) Humour

ix) The _____ type personality people are relatively more relaxed.

a) A b) B
c) C d) D

x) Communication skills are _____.

a) natural b) acquried
c) hereditory d) natural and hereditory

Q2) Answer the following questions.

i) Describe the elements of non-verbal communication. **[10]**

OR

Explain the effects of stress.

ii) Discuss appraisal - focused construtive coping. **[10]**

OR

Describe the relationship among stress, personality and illness.

Q3) Write short notes (any four) **[20]**

i) Components of communication process
ii) The nature of stress
iii) The causes of wasted time
iv) Stress and cancer
v) Conversational skills

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHA

मराठी रूपांतर

सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहाणे इष्ट ठरेल.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा. [10]

i) संदेशाचा प्रारंभ करणारी व्यक्ती म्हणजे .....

अ) स्वीकारक ब) प्रेषक

क) निरीक्षक ड) श्रोता

ii) एकमन आणि ..... यांनी चेहऱ्यावरील सहा विभिन्न अभिव्यक्ती ओळखून त्यांना सहा मूलभूत भावनांशी संबंध सांगितला.

अ) एडवर्ड ब) फ्रिसेन

क) वॉल्टर ड) सेल्ये

iii) 'लढा किंवा पळा' प्रतिक्रियेचे वर्णन प्रथम .....यांनी केले.

अ) वॉल्टर कॅनन ब) वाइटन

क) राहे ड) मिलर

iv) ..... यांनी ताण प्रतिक्रियासंबंधी सिध्दांत मांडला ज्याला सामान्य प्रतियोजन संलक्षण म्हणतात.

अ) कॅनन ब) सेल्ये

क) वॅटसन ड) फ्रॉईड

v) ..... यांनी विरेचन ही संज्ञा शोधून काढली.

अ) फ्रॉईड ब) मॅक्डूगल

क) एलिस ड) वॅटसन

vi) संरक्षण यंत्रणा ही संकल्पना मूलत: ..... यांनी विकसित केली होती.

अ) फ्रॉईड ब) एलिस

क) फोक्मन ड) एकमन

vii) ..... यांनी भावनिक प्रतिक्रियांचे अ – ब –क प्रतिरूप मांडले.

अ) एलिस ब) मास्लो

क) फ्रॉईड ड) वॅटसन

viii) ..... ताण कमी करण्याचा एक मार्ग आहे .

अ) राग ब) चिंता

क) भीती ड) विनोद

ix) ..... व्यक्तिमत्व प्रकारचे लोक सापेक्षत: अधिक आरामशीर असतात.

अ) अ ब) ब

क) क ड) ड

x) संप्रेषण कौशल्ये ..... असतात.

अ) नैसर्गिक ब) संपादित

क) अनुवांशिक ड) नैसर्गिक आणि अनुवांशिक

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

i) अशाब्दिक संप्रेषणाच्या घटकांचे वर्णन करा. [10]

किंवा

ताणाचे परिणाम स्पष्ट करा.

ii) मूल्यमापन केंद्रित विधायक साधकाची चर्चा करा. [10]

किंवा

ताण, व्यक्तिमत्व आणि आजारपण यांच्यातील संबंधाचे वर्णन करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

i) संप्रेषण प्रक्रियेचे घटक

i) ताणाचे स्वरूप

iii) वेळेच्या अपव्ययाची कारणे

iv) ताण आणि कर्करोग

v) संभाषण कौशल्ये

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

P - 193

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017
TRADITIONAL LOGIC (I.D.S) (Paper - II)
Inductive Logic
Sub. Code : 62323

Day and Date : Monday, 24 - 04 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions: 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative. **[10]**

i) The conclusion in the scientific induction are _____ .

a) Definitely true b) Probably true

c) Logical d) False

ii) Cause is _____ to the effect.

a) remote b) near

c) middle d) none of these

iii) Hypothesis must be based on _____ .

a) idea b) fact

c) blind belief d) belief

iv) _____ can be repeated as many times as we desire.

a) Experiment b) Observation

c) Law d) Conclusion

v) Laws of state are _____ .

a) Compulsory b) Man made

c) Both a & b d) None of these

P.T.O.

vi) According to the principle of _____ the nature is uniform and orderly.

a) Uniformity of nature b) Objectivity

c) Causality d) Simplicity

vii) Non-observation is the fallacy of _____ .

a) Observation b) Experiment

c) Hypothesis d) Induction

viii) There are _____ kinds of scientific experiments.

a) Three b) Four

c) Five d) Six

ix) _____ is the last stage of scientific induction.

a) Formation of problem b) Explanation

c) Verification d) Fact

x) 'No cats no clover' is an example of _____ explanation.

a) Analysis b) Concatenation

c) Subsumption d) None of these

Q2) Write short answers of the following questions. (any four) [20]

a) Inference by Analogy.

b) Types of laws.

c) Principle of uniformity of nature.

d) Fallacies of observation.

e) Stages of scientific method.

f) Nature of hypothesis.

M.G LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q3) Answer the following questions fully (any two) : [20]

a) Explain the advantages of experiment.

b) Explain conditions of valid hypothesis.

c) Explain the kinds of scientific explanation.

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. **[10]**

i) शास्त्रीय विगमनातील निष्कर्ष ..... असतात.

अ) निश्चित सत्य ब) संभाव्य सत्य

क) तार्किक ड) असत्य

ii) कारण हे कार्याच्या ..... असते.

अ) दूरवरती ब) समीप

क) मध्यंतरी ड) यापैकी नाही

iii) अभ्युपगम ..... वर आधारित असावा.

अ) कल्पना ब) तथ्य

क) अंधश्रद्धा ड) श्रद्धा

iv) ..... आपल्या ईच्छेनुसार पुनरावृत्ती करता येते.

अ) प्रयोग ब) निरीक्षण

क) नियम ड) निष्कर्ष

v) राज्याचे नियम ..... असतात.

अ) सक्तीचे ब) मानवनिर्मित

क) दोन्ही अ व ब ड) यापैकी नाही

vi) ..... तत्वानुसार निसर्गात समरूपता आणि व्यवस्था आहे.

अ) निसर्गनियमबद्धता ब) वस्तुनिष्ठता

क) कारणकार्य संबंध ड) सरलता

vii) अनिरीक्षण हा ..... चा दोष आहे.

अ) निरीक्षण ब) प्रयोग

क) अभ्युपगम ड) विगमन

viii) स्पष्टीकरणाचे ..... प्रकार पडतात.

अ) तीन ब) चार

क) पाच ड) सहा

ix) ..... ही शास्त्रीय विगमनाची शेवटची पायरी आहे.

अ) समस्यासूत्रण ब) उपपादन

क) प्रचिती ड) तथ्य

x) 'मांजरे नसतील तर क्लोव्हर नसतील' हे ..... स्पष्टीकरणाचे उदाहरण आहे.

अ) विश्लेषण ब) सहबंधन

क) समावेशन ड) यापैकी नाही

प्र.2) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) [20]

Logic-2017

अ) साम्यानुमान.

ब) नियमांचे प्रकार.

Logic

क) निसर्गसमरूपतेचे तत्व.

ड) निरीक्षणाचे दोष.

इ) शास्त्रीय विगमनाच्या अवस्था.

फ) अभ्युपगमाचे स्वरूप.

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [20]

अ) प्रयोगाचे फायदे स्पष्ट करा.

ब) अभ्युपगमाच्या उचित अटी स्पष्ट करा.

क) शास्त्रीय उपपादनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

▽▽▽▽

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

D – 447

Total No. of Pages : 4

Seat No.

All Degrees (B.Com.) (Bank Management) (I.T.), B.S.W. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017

ENVIRONMENTAL STUDIES (Compulsory) (New)

Sub. Code : 67070/67073/67074/51267

Day and Date : Sunday, 09 - 04 - 2017 **Total Marks : 70**

Time : 11.00 a.m. to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Select correct answer from the given alternatives. **[10]**

i) Climatic phenomenon is associated with the following disaster.
a) Landslide b) Tsunami
c) Cyclone d) Earthquake

ii) Ozone Layer Protection Day is celebrated on-
a) August, 15 b) June, 5
c) September, 16 d) December, 25

iii) The microorganisms degrading organic matter are called-
a) Decomposers b) Producers
c) Consumers d) None of the above

iv) British ecologist A.G. Tansely in 1935 coined the term-
a) Biodiversity b) Ecosystem
c) Ecology d) None of the above

v) Following is a communicable respiratory disease.
a) Tuberculosis b) Chickenpox
c) Measles d) Jaundice

vi) Air Pollution Act in India was enacted in the year-
a) 1972 b) 1976
c) 1981 d) 1986

vii) Following is in-situ biodiversity conservation method.
a) Biosphere reserve b) Gene bank
c) Seed bank d) National garden

P.T.O.

viii) Following is the radiation emitted by radioactive substances.

a) α-radiation b) X-rays
c) Cosmic rays d) None of the above

ix) Following is the renewable natural resource.

a) Petrol b) Diesel
c) Forest d) Coal

x) Ballast water is source of the following type of pollution.

a) Soil pollution b) Radioactive pollution
c) Air pollution d) Oil pollution

Q2) Answer any three of the following : **[15]**

a) Give effects of marine pollution.
b) Explain disaster management of earthquake.
c) Explain causes and effects of soil erosion.
d) Describe energy flow in ecosystems.
e) Give causes and effects of acid rain.

Q3) Write short notes on (any three) : **[15]**

a) Environmental ethics
b) Population growth
c) Mineral resources
d) Biodiversity conservation
e) Consumerism and waste products

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q4) What are types of energy resources? Write in brief the use of alternate energy sources. **[10]**

OR

Define environment. Explain the concept and importance of environmental studies.

Q5) Give sources, effects and control of urban and industrial solid wastes. **[10]**

OR

Give the general features and provision of penalties in Environment Protection Act.

Q6) Give causes and effects of global warming and ozone depletion. **[10]**

OR

Give structure and function of aquatic ecosystems.

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न लिहणे गरजेचे आहेत.

2) प्रश्नांच्या उजवीकडील संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा. [10]

i) हवामानातील बदलांमुळे कोणती नैसर्गिक आपत्ती होते.

अ) भुस्खलन ब) सुनामी

क) चक्रीवादळ ड) भूकंप

ii) ओझोन संरक्षण दिन या दिवशी साजरा केला जातो.

अ) ऑगस्ट 15 ब) जून 5

क) सप्टेंबर 16 ड) डिसेंबर 25

iii) सेंद्रिय पदार्थांचे विघटन करणाऱ्या सूक्ष्मजीवाला काय म्हणतात.

अ) विघटक ब) उत्पादक

क) भक्षक ड) यापैकी नाही

iv) ब्रिटिश परिस्थितिकीतज्ञ ए. जी. टान्सले यांनी 1935 मध्ये कोणती संज्ञा स्पष्ट केली.

अ) जैवविविधता ब) परिसंस्था

क) परिस्थितिकी ड) यापैकी नाही

v) खालीलपैकी कोणता रोग श्वसनाद्वारे संक्रमित होतो.

अ) क्षय ब) कांजण्या

क) गोवर ड) कावीळ

vi) भारतात हवा प्रदूषण कायदा कोणत्या साली सुरू झाला?

अ) 1972 ब) 1976

क) 1981 ड) 1986

vii) खालीलपैकी कोणती जैवविविधतेची संकल्पना मूलस्थानी संवर्धन पध्दतीमध्ये येते.

अ) जैवविविधतेचे आरक्षित प्रदेश ब) जीन बँक

क) सीड बँक ड) राष्ट्रीय बगीचे

viii) किरणोत्सारी पदार्थामुळे कोणता किरणोत्सर्ग होतो?

अ) α किरणोत्सर्ग ब) क्ष–किरण

क) कॉस्मिक किरण ड) वरीलपैकी नाही

ix) खालीलपैकी कोणते नैसर्गिक पुनर्निमितक्षम संसाधन आहे.

अ) पेट्रोल ब) डिझेल

क) जंगल ड) कोळसा

x) बेलास्ट वॉटर खालीलपैकी कोणत्या प्रदूषणाचा स्त्रोत आहे.

अ) माती प्रदूषण ब) किरणोत्सारी प्रदूषण

क) हवा प्रदूषण ड) तेल प्रदूषण

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [15]

अ) सागरी प्रदूषणाचे परिणाम सांगा.

ब) भूकंपाचे आपत्ती व्यवस्थापन स्पष्ट करा.

क) जमिनीच्या धूपेची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.

ड) परिसंस्थेतील ऊर्जा वहन स्पष्ट करा.

इ) आम्ल पर्जन्याची कारणे व परिणाम सांगा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. [15]

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

अ) पर्यावरणीय नीति

ब) लोकसंख्या विस्फोट

क) खनिज संपत्ती

ड) जैवविविधता संवर्धन

इ) उपभोगता आणि टाकाऊ माल

प्र.4) ऊर्जेच्या स्त्रोतांचे प्रकार कोणते? पर्यायी ऊर्जेच्या वापराबद्दल थोडक्यात लिहा. [10]

किंवा

- पर्यावरण म्हणजे काय? पर्यावरण शिक्षणाची संकल्पना व महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.5) नागरी व औद्योगिक घनकचऱ्याचे स्त्रोत, परिणाम व प्रतिबंध उपाय सांगा. [10]

किंवा

पर्यावरण संरक्षण कायद्यातील प्रमुख तरतुदी व शिक्षेच्या तरतुदी नमूद करा.

प्र.6) वैश्विक तापमान वाढ व ओझोनचा क्षय कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा. [10]

किंवा

जलीय परिसंस्थेची संरचना व कार्ये सांगा.

● ● ●

Seat No.	

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2017
HOME SCIENCE (Optional) (Paper - V) (New Syllabus)
Textile Science and Clothing
Sub. Code : 62403

Day and Date : Friday, 21 - 04 - 2017 **Total Marks : 40**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Draw diagram wherever necessary.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q1) Fill in the blanks choosing correct alternative. [5]

i) _____ is Novelty weave

a) Twill b) Satin

c) Lino d) Rib

ii) _____ main types are used for taking body measurements.

a) Two b) Three

c) Four d) Five

iii) _____ seam is also called stedlty seam

a) Plain b) French

c) Flatfell d) Over cost

iv) _____ is staple fibre

a) Silk b) Rayon

c) Cotton d) Polyester

v) _____ is applied for whitening the fabric

a) Bleaching b) Sizing

c) Scouring d) Singeing

P.T.O.

Q2) Write short notes (any three) [15]

a) Darts

b) Classification of yarns

c) Sizing

d) Lazy dazy stitch

e) Guidelines for taking body measurements

Q3) Solve the following questions (any two) [20]

a) Write on types and part of Loom

b) Write on equipment used for drafting and embroidery

c) Explain types of paper pattern and folds.

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [5]

i) ..... ही नाविन्यपूर्ण वीण आहे.

अ) ट्वील ब) सॅटिन

क) लिनो ड) रिब

ii) शरीरमापे घेण्याचे मुख्य ..... प्रकार वापरले जातात.

अ) दोन ब) तीन

क) चार ड) पाच

iii) ..... शिवणीला गुप्त शिवण असेही म्हणतात.

अ) प्लेन ब) फ्रेंच

क) फ्लट फेल ड) ओळर काष्ट

iv) ..... हा आखूड तंतू आहे.

अ) रेशीम ब) रेयॉन

क) सुती ड) पॉलीस्टर

v) कापडाला शुभ्रता आणण्यासाठी ..... केले जाते.

अ) विरंजन ब) खळ देणे

क) स्वच्छ करणे ड) होरपळणे

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणतेही तीन) **[15]**

अ) डार्टस्

ब) धाग्यांचे वर्गीकरण

क) खळ देणे

ड) गव्हाचा टाका

इ) शरीरमापे घेण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.3) खालील प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) **[20]**

अ) मागाचे प्रकार आणि भाग यावर लिहा.

ब) बेतकाम आणि भरतकामात उपयोगात येणाऱ्या साहित्यावर लिहा.

क) कागदी नमुन्यांचे आणि घड्यांचे प्रकार स्पष्ट करा.

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

B - 521

Total No. of Pages : 2

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, November - 2017

MARATHI (Paper - VI) (Optional)

पद्य–तळ ढवळताना व संपादन प्रक्रिया

(उपयोजित मराठी)

Sub. Code : 62342

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY

Day and Date : Monday, 20 - 11 - 2017 Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा. [5]

i) 'तळ ढवळताना' या काव्यसंग्रहात कोणात्या पर्वताचे वर्णन आले आहे?

अ) हिमालय ब) विंध्य

क) सह्याद्री ड) सात्तपुडा

ii) 'आयुख काय आपल्या हातात अस्तं बाबानू' असे कवीला कोणी म्हटले?

अ) तुळसा मावशी ब) आजी

क) मुक्ता ड) आजा

iii) ग्रामसभेला उद्देशून कवी काय म्हणतो?

अ) राजाई ब) माऊली

क) खोट्याई ड) आई

iv) आदिवासींच्या विकासासाठी संजिवनी म्हणून कोण सोबत आहे, असे लहू कानडे म्हणतात.

अ) सरकार ब) संविधान

क) प्रशासन ड) बाप

v) 'असे एकेकाला वाचवण्याऐवजी, सर्वांना पोहायला का शिकवत नाही?' असा प्रश्न कवीने कोणासाठी विचारला आहे?

अ) वाहरू ब) भुजंग मेंश्राम

क) माता मेधा ड) दादासाहेब

P.T.O.

प्र.2) 'ते ऐकताहेत तुझ्या पहाडाबद्दल' मधून सातपुड्यातील आदिवासीचे जीवन लहू कानडे यांनी कसे रेखाटले आहे? [15]

किंवा

'तळ ढवळताना' या काव्यसंग्रहात सामाजिक विषमतेचे चित्रण कसे आले आहे?

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (3 पैकी 2) [20]

अ) 'बये, ग्रामसभे।' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा.

ब) 'तळ ढवळताना' काव्यसंग्रहातून ग्रामीण वास्तवाचे चित्रण कसे आले आहे?

क) तळ ढवळणाऱ्या समाजधुरीणांचे वर्णन कवी लहू कानडे यांनी कसे केले आहे?

प्र.4) संपादनाच्या विविध क्षेत्रांचा परिचय करून द्या. [10]

किंवा

गौरवांकाच्या संपादनात कोणकोणत्या गोष्टी विचारात घ्याव्या लागतात?

❀ ❀ ❀

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

B-563

Total No. of Pages : 2

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, November - 2017

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY

हिंदी (HINDI) (Optional) (Paper - V)

आधुनिक गद्य साहित्य

Sub. Code : 62347

पाठ्यपुस्तके :- 1) 'बिना दीवारो के घर'

2) 'कल दिल्ली की बारी है'

Day and Date : Saturday, 25 - 11 - 2017 Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचनाएँ : 1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

2) दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं।

प्र.1) निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए। [5]

अ) मन्नु भंडारी का विवाह ..... के साथ हुआ था ।

(राजेंद्र यादव / भीष्म साहनी / समीर भंडारी / अनूप भंडारी)

ब) मीना के पति का नाम ..... है।

(अमित / जयन्त / बंशी / संपतलाल)

क) 'बिना दीवारों के घर' नाटक का नायक ..... है

(साहनी / जनार्दन / अजित / कृष्णा)

ड) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक ..... अंको में विभाजित है ।

(दो / तीन / चार / पाँच)

इ) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के लेखक ..... है ।

(श्रवणकुमार गोस्वामी / सुरेंद्रवर्मा / मोहन राकेश / असगर वजाहत)

प्र.2) निम्नलिखित अवतरणों में से किन्हीं तीन का ससंदर्भ स्पष्टीकरण कीजिए । [15]

अ) "जिम्मेदारी एक बार सिर पर आ जाती हैं तो आदमी रो–धोकर ही लेता है ।"

ब) "जब ये लोग कल के छोकरों को खोपड़ी पर ला – लाकर बिठा देंगे, जिनको न कोई तजुर्बा है न अक़ल तो कौन बर्दाश्त करेगा?"

क) "कल लगा पढ़ी – लिख़ी चाहे अधिक न हों, पर किसी बात पर गहराई तक सोचने का ऐसा माद्दा शायद ही किसी औरत में हो ।"

ड) "ये बेकार नहीं होते तो कभी की घर छोड़कर चली जाती । कौन रह सकता है ऐसे शक्की आदमी के साथ?"

इ) ठीक है, तो मैं अकेली ही चली जाऊँगी । जहाँ मैंने अपने भीतर की पत्नी को मारा है, वहीं अपने भीतर की माँ को भी मार दूँगी । बच्ची की कुर्बानी से यदि तुम्हारा अहं संतुष्ट होता है, तो उस मासुम बच्ची की भी कुर्बानी करो!"

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए । [15]

अ) जनार्दन युवकों को नेताजी से कौनसे पाँच प्रश्न पूछने के लिए कहता है?

ब) बज्जरसिंह का चरित्र – चित्रण कीजिए ।

क) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक का उद्देश्य स्पष्ट कीजिए ।

ड) नेताजी की चारित्रिक विशेषताएँ लिखिए ।

इ) जनार्दन का परिचय दीजिए ।

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.4) 'बिना दीवारों के घर' नाटक के आधार पर शोभा का चरित्र – चित्रण कीजिए । [15]

अथवा

'कल दिल्ली की बारी है' नाटक की कथावस्तू लिखिए ।

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

B -- 529

Total No. of Pages : 3

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, November - 2017

ENGLISH (Compulsory)

English for Communication (Paper - D)

Sub. Code : 62310

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY

Day and Date : Wednesday, 22 - 11 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

SECTION - I

Reading Comprehension

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternatives : [5]

a) The king cobra was attracted towards ----------.

i) the dragon fly ii) the hand of the boy

iii) the red ring iv) the jack fruit

b) The girl's eyes are compared with the eyes of a ----------.

i) rabbit ii) gazelle

iii) cow iv) maina

c) Milkha Singh's only aim was to become the best ---------- in the world.

i) athlete ii) coach

iii) commentator iv) boxer

d) The old woman in the poem wants ---------- from the poet.

i) ten paise ii) fifteen paise

iii) one rupee iv) fifty paise

P.T.O.

November 2017

e) ---------- is the cornerstone of our nationhood.

i) Insecularism ii) Theism

iii) Secularism iv) Rationalism

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY

Q2) a) Answer the following question in about 100 to 120 words **(Any Two):** **[10]**

i) How does the writer describe the banks of the river and execution rock?

ii) How did Milkha Singh describe the beginning of his early morning schedule?

iii) What are the sectors that we have made significant achievement in the last fifty years?

b) Write short notes on **Any One** of the following in about 100-120 words each : **[5]**

i) The character of Unni.

ii) Beginning of career as an athlete of Milkha Singh.

c) Write short note on **Any One** of the following in about 100-120 words each : **[5]**

i) The poet's feeling for Krishnakali.

ii) The Character of the old woman in An Old Woman.

S.M.G. KANYA MAHAVIDYALAYA LIBRARY SANGLI

SECTION - II

Communication Skills

Q3) Write a review of a Hindi/Marathi/English film you have seen recently using the following information. **[10]**

Type of Movie – Director – producer – cast – story – music – songs – critical comments.

Q4) a) Write a summary of the following passage and suggest a suitable title.

This country, India, has had remarkable achievements to its credit, of course in ancient times, but even in modern times, I think there are a few modern stories, success stories, which are as fascinating as the success story of our country. It is true that we have not banished poverty, we have not banished many of our social ills, but if you compare us to what we were just about 27 years ago, I think that you will not find a single other country that has been able to achieve so much under the most difficult circumstances.

Today, we are passing through specially dark days. But these are not dark days for India alone. Except for the countries which call themselves socialist and about which we do not really know very much, every other country has the same sort of economic problems, which we have. Only a few countries, which have very small populations, have no unemployment. Otherwise, the rich countries also today have unemployment. They have shortages of essential articles. They have shortages even of food.

I do not know how many of you know that the countries of Western Europe and Japan import 41 per cent of their food needs, whereas India imports just under two per cent. Yet, somehow we ourselves project an image that India is out with the begging bowl. And naturally when we ourselves say it, other people will say it much louder and much stronger. It is true, of course, that our two per cent is pretty big because we are a very big country and we have a far bigger population than almost any country in the world with the exception of China. We have to see and you the educated women because it is great privilege for you to have higher education, you have to try and see our problems in the perspective of what has happened here in this country and what is happening all over the world.

b) Write a well-organized passage on **Use of Whatsapp and Facebook.** [8]

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

B - 520

Total No. of Pages : 7

B. A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, November - 2017

OPTIONAL ECONOMICS (New)

Macro Economics (Part - II) (Paper - V)

Sub. Code : 62377

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY

Day and Date : Friday, 17 - 11 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**
3) **Draw neat diagrams wherever necessary.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives. **[10]**

i) According to _____'Trade cycle is a purely monetary phenomenon'.

a) Keynes b) Howtrey

c) Schumpeter d) Hayek

ii) _____ is a monetary measure to control of trade cycles.

a) Cash Reserve Ratio b) Public Expenditure

c) Taxation d) Public Debt.

iii) According to classical economists public expenditure should be _____.

a) Unlimited b) Minimum

c) Maximum d) None of these

iv) _____ is a indirect tax.

a) Income tax. b) Wealth tax.

c) Expenditure tax. d) Sales tax.

v) _____ is not the method of deficit financing.

a) Loans from the cooperative banks

b) Loans from central bank

c) Loans from commercial banks

d) Issuing of new currency.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

vi) Loans from _____ is a source of external public debt.

a) Commercial banks b) Financial institutions

c) IMF d) Central bank

vii) _____ is not a quantitative measures of credit control.

a) Bank rate b) Open market operations

c) Direct action d) Cash reserve ratio

viii) _____ propounded innovations theory of trade cycle.

a) Keynes b) Schumpeter

c) Hayek d) Hawtrey

ix) According to _____ a tax is a compulsory payment from a person to the government.

a) Seligman b) Marshall

c) Fisher d) Keynes

x) During the period of _____ the aggregate economic activity reaches high level.

a) Recession b) Prosperity

c) Depression d) Recovery

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY
S.M.G. KANYA MAHAVIDYALAYA LIBRARY SANGLI

Q2) Answer the following questions :

a) Explain the schumpeter's theory of trade cycles. [10]

OR

Explain the causes of growth in public expenditure.

b) What is Public Debt? Explain the effects of public debt. [10]

OR

Explain the role of fiscal policy in a developing economy.

Q3) Write short notes (Any four) : [20]

a) Phases of trade cycles.

b) Scope of Public finance.

c) Merits of direct taxes

d) Deficit Financing

e) Objectives of monetary policy.

f) Principle of maximum social advantage.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. **[10]**

i) ..... यांच्या मते, 'व्यापारचक्र ही शुद्ध चलनजन्य घटना आहे'.

अ) केन्स ब) हॉट्रे

क) शुंपीटर ड) हायेक

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY

ii) ..... हा व्यापारचक्रे नियंत्रणाचा चलनजन्य उपाय आहे.

अ) रोख राखीव निधी प्रमाण ब) सार्वजनिक खर्च

क) कर ड) सार्वजनिक कर्ज

iii) सनातन अर्थतज्ञांच्या मते, सार्वजनिक खर्च ..... असला पाहिजे.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

अ) अमर्याद ब) कमीत कमी

क) जास्तीत जास्त ड) यापैकी नाही

iv) ..... हा अप्रत्यक्ष कर आहे.

अ) प्राप्तीकर ब) संपत्तीकर

क) खर्चकर ड) विक्रीकर

v) ..... ही तुटीच्या अर्थभरण्याची पद्धत नाही.

अ) सहकारी बँकांकडून कर्ज ब) मध्यवर्ती बँकेकडून कर्ज

क) व्यापारी बँकांकडून कर्ज ड) नवीन नोटांची छपाई

vi) ..... कडून कर्ज हा बहिर्गत सार्वजनिक कर्जाचा मार्ग आहे.

अ) व्यापारी बँका ब) वित्तीय संस्था

क) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी ड) मध्यवर्ती बँक

vii) ..... हे पतनियंत्रणाचे संख्यात्मक साधन नाही.

अ) बँकदर ब) रोख्यांची खरेदी-विक्री

क) प्रत्यक्षकृती ड) रोख राखीव निधी प्रमाण

viii) ..... यांनी व्यापारचक्राचा नवप्रवर्तन सिद्धांत मांडला.

अ) केन्स ब) शुंपीटर

क) हायेक ड) हॉट्रे

ix) ..... यांच्या मते, कर म्हणजे लोकांनी सरकारला सक्तीने दिलेली देणगी होय.

अ) प्रा. सेलिगमन ब) मार्शल

क) फिशर ड) केन्स

x) ..... काळात एकूण आर्थिक व्यवहार उच्चपातळीला पोहचलेले असतात.

अ) घसरण ब) तेजी

क) मंदी ड) पुनरुज्जीवन

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) शुंपीटरचा व्यापारचक्राचा सिद्धात स्पष्ट करा. [10]

किंवा

सार्वजनिक खर्चातील वाढीची कारणे स्पष्ट करा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

V [-2-17

- 520

ब) सार्वजनिक कर्ज म्हणजे काय? सार्वजनिक कर्जाचे परिणाम स्पष्ट करा. [10]

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY

किंवा

विकसनशील अर्थव्यवस्थेतील वित्तीय धोरणाची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) : [20]

S.M.G. KANYA MAHAVIDYALAYA LIBRARY SANOLI

अ) व्यापारचक्राच्या अवस्था

ब) सार्वजनिक आयव्ययाची व्याप्ती

क) प्रत्यक्ष करांचे गुण

ड) तुटीचा अर्थभरणा

इ) चलनविषयक धोरणाची उद्दिष्टे

फ) महत्तम सामाजिक लाभ तत्व

B - 524

Total No. of Pages : 4

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, November - 2017
ECONOMICS (Special) (Optional) (Paper - VI)
Bank and Financial Institutions
Sub. Code : 62378

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY

Day and Date : Monday, 20 - 11 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m to 05.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full mark.**

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q1) Choose suitable alternatives and complete the following sentences. **[10]**

i) _____bank has a major Importances in money market.

a) Commercial Bank b) Central Bank

c) Co-operative Bank d) NABARD

ii) _____ Bank was named as 'State Bank of India' after Nationalisation of the Bank.

a) Imperial Bank b) Commercial Bank

c) Rural Bank d) World Bank

iii) Stock Exchange market was Started by _____ in India.

a) Mumbai b) Delhi

c) Kolkatta d) Chennai

iv) Indian capital market is control by _____.

a) RBI b) SEBI

c) SBI d) Government

v) In _____ unit trust of India started a mutual fund's scheme in India.

a) 1982 b) 1986

c) 1991 d) 1995

P.T.O.

vi) M. Narasimham committee has submitted its Banking Reforms report in the year of _____.

a) 1995 b) 1998

c) 2000 d) 2001

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA KARNATAKA

vii) _____ is the component of capital market.

a) Share market b) Treasury Bill market

c) Bill market d) None of these

viii) E - Banking means _____.

a) Electronic Banking b) Eco Banking

c) Electric Banking d) Environment Banking

ix) In India MICR clearing system was started in _____ city.

a) Mumbai b) New Delhi

c) Chennai d) All the above

x) The facility of providing twenty four hours money is called _____.

a) A.T.M. b) Debit card

c) Credit card d) Kisan credit card

Q2) Answer the following questions. **[10]**

a) What is capital market ? Explain the characteristics of Indian capital market?

OR

What is Development Bank? Explain the role of development Bank.

b) Explain the Importance of mutual funds. **[10]**

OR

Explain the merits and demerits of E-Banking.

[20]

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY

Q3) Write a short note on (Any four)

a) Components of money market.

b) Role of SEBI

c) Types of non - Banking financial Institutions.

d) Recommendations of the narasimham committee. 1991.

e) Advantages of mergers.

f) Features of ATM.

मराठी रूपांतर

सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. [10]

i) नाणे बाजारात ..... या बँकेला सर्वाधिक महत्वाचे स्थान आहे.

अ) व्यापारी बँक ब) मध्यवर्ती बँक

क) सहकारी बँक ड) नाबार्ड

ii) ..... बँकेचे राष्ट्रीयीकरण झाल्यानंतर तिचे 'स्टेट बँक ऑफ इंडिया' असे नामकरण झाले.

अ) इंपिरीअल बँक ब) व्यापारी बँक

क) ग्रामीण बँक ड) जागतिक बँक

iii) भारतात ..... येथे सर्वप्रथम रोखे बाजाराची स्थापना झाली.

अ) मुंबई ब) दिल्ली

क) कोलकत्ता ड) चेन्नई

iv) भारतीय भांडवल बाजारावर .....चे नियंत्रण आहे.

अ) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया ब) सेबी

क) स्टेट बँक ड) सरकार

v) भारतात युनिट ट्रस्ट ऑफ इंडियाने ..... मध्ये म्युच्युअल फंड योजना सुरू केली.

अ) 1982 ब) 1986

क) 1991 ड) 1995

vi) बँकिंग क्षेत्र सुधारणावरील नरसिंहम समितीने अहवाल .....मध्ये सादर केला.

अ) 1995 ब) 1998

क) 2000 ड) 2001

vii) ..... हा भांडवल बाजाराचा घटक आहे.

अ) शेअर बाजार ब) ट्रेझेरी हुंडी बाजार

क) हुंडी बाजार ड) यापैकी नाही

viii) ई – बँकिंग म्हणजे .....

अ) इलेक्ट्रॉनिक बँकिंग ब) इकोबँकिंग

क) इलेक्ट्रीक बँकिंग ड) इनव्हायरमेंन्ट बँकिंग

ix) भारतात MICR Clearing ही पध्दत .....शहरात प्रथम सुरू झाली.

अ) मुंबई ब) नवी दिल्ली

क) चेन्नई ड) वरील सर्व

x) 24 तास पैसे देणारी सुविधा म्हणजे .....होय.

अ) ए.टी. एम ब) डेबिट कार्ड

क) क्रेडीट कार्ड ड) किसान क्रेडीट कार्ड

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

अ) भांडवल बाजार म्हणजे काय? भारतीय भांडवल बाजाराची लक्षणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

विकास बँका म्हणजे काय? विकास बँकेची भूमिका स्पष्ट करा.

ब) म्युँच्युअल फंडाचे महत्व सांगा. [10]

किंवा

ई–बँकिंगचे फायदे तोटे सांगा.

प्र.3) पुढील पैकी कोणत्याही चार टीप लिहा. [20]

अ) नाणेबाजाराचे घटक

ब) सेबीची भूमिका

क) बँकेत्तर वित्तीय संस्थाचे प्रकार

ड) 1991 च्या नरसिंहम समितीच्या शिफारशी

इ) विलिनिकरणाचे फायदे

फ) ए.टी.एम. ची वैशिष्टे

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

B - 542

Total No. of Pages : 4

Seat No.

BHOGAWATI MAHAVIDYALAYA LIBRARY

B.A. (Part -II) (Semester - IV) Examination, November - 2017

SOCIAL REFORMERS OF MAHARASHTRA (I.D.S.)

(Paper - II)

Sub. Code : 62320

Day and Date :Thursday, 23 - 11 - 2017 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Fill in the blanks by choosing appropriate alternatives given below: [10]

i) _____ award was awarded by British government to Jagannath Shankar seth.

a) Justice of peace b) Raobhadhur

c) Raja d) Sir

ii) _____ was adopted by Phule Spouse.

a) Vasant b) Jaywant

c) Yashwant d) Vishwas

iii) _____ written by Lokhitwadi.

a) Essay b) Satpatre

c) Poetry d) Research paper

iv) _____ established 'Chatrapati Sanskrit Vidyalaya'.

a) Rajashri Shahu b) Sayajirao Gaikwad

c) Dr. Ambedkar d) Karmveer Bhaurao Patil

v) _____ closed 'Hajeri and Vetbhigari' system.

a) Sayajirao Gaikwad b) Ahilyabai

c) Bajirao Peshve d) Rajashri Shahu

P.T.O.

vi) 'Theistic Directory' book was written by _____.

a) Mahatma Phule
b) Maharshi Shinde
c) Maharshi Karve
d) Dr. Bhandarkar

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

vii) Kautiumbik Upasana Mandal was established at _____.

a) Pune b) Mumbai
c) Satara d) Kolhapur

viii) Saint Gadage Maharaj born at _____.

a) Shenoli b) Shenawadi
c) Shengaon d) Shewalwadi

ix) On _____ river Gadage Maharaj built 'Ghat'.

a) Krishna b) Koyana
c) Godhawari d) Purna

x) _____ award was given by government of India to Karmveer Bhaurao Patil.

a) Padmashree b) Padmabhushan
c) Padmavibhushan d) Bharat Ratna

Q2) Answer in detail the following questions.

a) Explain the work of Jagannath Shankar Sheth the architect of Mumbai. [10]

OR

Take the review of Lokhitwadi's thoughts.

b) Discuss the Educational work of Rajarshi Chh. Shahu Maharaj. [10]

OR

Evaluate the Life and Work of Maharshi V.R. Shinde.

Q3) Write short notes (any four): [20]

a) Savitribai Phule
b) Vedokat Prakaran
c) Agricultural work of Rajarshi Chh. Shahu Maharaj
d) Saint Gadage Maharaj
e) Karmveer Bhaurao Patil
f) Dr. Bapuji Salunkhe

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

BHOGAWATI MAHA... LIBRARY

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [10]

i) ब्रिटिश सरकारने जगन्नाथ शंकर शेठ यांना ..... हा सन्मान बहाल केला.
अ) जस्टिस ऑफ पीस ब) रावबहादूर
क) राजा ड) सर

ii) फुले दापंत्याने ..... नावाच्या मुलांस दत्तक घेतले.
अ) वसंत ब) जयवंत
क) यशवंत ड) विश्वास

iii) ..... यांचे लेखन लोकहितवादींनी केले.
अ) निंबध ब) शतपत्रे
क) काव्य ड) संशोधन पेपर

iv) ..... यांनी 'छत्रपती संस्कृत विद्यालय' स्थापन केले.
अ) राजर्षी शाहु ब) सयाजीराव गायकवाड
क) डॉ. आंबेडकर ड) कर्मवीर भाऊराव पाटील

v) ..... यांनी 'हजेरी व वेठबिगारी' पद्धत बंद केली.
अ) सयाजीराव गायकवाड ब) अहिल्याबाई
क) बाजीराव पेशवे ड) राजर्षी शाहु

vi) 'थीईस्टिक डिरेक्टरी' हा ग्रंथ ..... यांनी लिहला.
अ) महात्मा फुले ब) महर्षी शिंदे
क) महर्षी कर्वे ड) डॉ. भांडारकर

vii) 'कौंटुबिक उपासना' मंडळ ..... येथे स्थापन झाले.
अ) पुणे ब) मुंबई
क) सातारा ड) कोल्हापुर

viii) संत गाडगे महाराजांचा जन्म ..... येथे झाला.
अ) शेणोली ब) शेनवडी
क) शेणगांव ड) शेवाळवाडी

ix) ..... या नदीवर संत गाडगे महाराजांनी घाट बांधला.

अ) कृष्णा ब) कोयना

क) गोदावरी ड) पूर्णा

x) ..... हा किताब देवून भारत सरकारने कर्मवीर भाऊराव पाटील यांना संन्मानित केले.

अ) पद्मश्री ब) पद्मभूषण

क) पद्मविभूषण ड) भारतरत्न

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

अ) मुंबईचा निर्माता म्हणून जगन्नाथ शंकर शेठ यांचे कार्य स्पष्ट करा. [10]

किंवा

लोकहितवादीच्या विचाराचे समालोचन करा.

ब) राजर्षी छत्रपती शाहू महाराजांच्या शिक्षणविषयक कार्याची चर्चा करा. [10]

किंवा

महर्षी वि.रा.शिंदे यांच्या जीवन व कार्याचा आढावा घ्या.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) सावित्रीबाई फुले

ब) वेदोक्त प्रकरण

क) राजर्षी छत्रपती शाहू महाराजांचे शेती विषयक कार्य

ड) संत गाडगे महाराज

इ) कर्मवीर भाऊराव पाटील

फ) डॉ. बापूजी सांळूखे

S.M.C. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

▲ ▲ ▲

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018
ENGLISH (Compulsory) (Paper-D)
English for Communication
Sub. Code : 62310

Day and Date : Thursday, 19- 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternative. **[5]**

i) The king cobra was attracted towards _____.
a) the dragon fly b) the red ring
c) the jack fruit d) the hand of the boy

ii) The poet calls krishnakali as _____.
a) Krishna flower b) dark
c) Deer d) a flower

iii) To milkha singh, the track was like_____.
a) his religion b) his beloved
c) an open book d) his god

iv) An old woman wants a _____paise coin from the poet
a) ten b) fifty
c) twenty d) Hundred

v) According to APJ Abdul Kalam, _____is the cornerstone of our nationhood.
a) nationalism b) socialism
c) liberalism d) secularism

Q2) a) Answer any two of the following questions in 100 to 120 words each. **[10]**

i) How did Unnitry to spend time under the teak tree?
ii) What did Milkha Singh do to build up his stamina and strengthen his muscles?
iii) In which sectors have India made significant achievements in the last fifty years.

P.T.O.

b) Write short note on <u>any one</u> of the following in about 100 to 120 words. **[5]**

i) Milkha's practice sessions in Delhi

ii) Kalam's vision of 'Developed Nation'

c) Write short note on <u>any one</u> of the following in about 100 to 120 words. **[5]**

i) The poet's feelings for Krishnakali.

ii) The beggar woman.

Q3) Write a review of a Marathi/Hindi/ English movie recently seen by you. **[10]**

Q4) a) Write a summery of the following passage in one third of its original length and suggest a suitable title. **[7]**

There is nothing which a man of strong will cannot achieve. Will power is the sure hypnotism that overcomes all obstacles that check our progress. A man of strong will is always successful, while one who is weak in will has to face many failures. Those who have a wavering mind are often cowed down by dangers. "Nothing venture, nothing have" may be an excellent rule of conduct, but " no strong will, no success" is the greatest principle of life.All difficulties melt away before a heroic mind. Very often we attribute our failure to chance, fate or stars. We blame our luck, but rarely do we examine our own minds, the weakness of which is really responsible for our failures. chance and accident do play a part, rather an important part in our lives, but they fade away before a determined will. Henley states a fact which is difficult to challenge:"Man is the master of his fate and the captain of his soul".

b) Write a well organized passage on the following topic using the points given below it: **[8]**

Topic: money is a good servant but a bad master

Points: Money is means, not an end in itself - helps in bettering economic condition - cannot be sole object - people mad after money - using money as not as servant but as their master - takes away happiness, mental peace - cause of crime, sin - degeneration of character - should be kind, charitable, humane.

OOO

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018
ANCIENT INDIAN HISTORY AND CULTURE FROM PRE HISTORIC TIME TO 650 A.D. (IDS) (Paper - II) (New)
Sub. Code : 62311

Day and Date : Friday, 20 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Select the appropriate word : **[10]**

a) There were _____ Tirthankar in Jainism.
i) 24 ii) 25
iii) 26 iv) 27

b) First Buddhist conference organised by king _____.
i) Bimbisar ii) Kanishka
iii) Ashoka iv) Ajatshatru

c) _____ mentioned as founder of Maurya dynesty.
i) Chandragupta Maurya ii) Simuksatvahan
iii) Gautamiputra Satkarni iv) Chandragupta - II

d) The book _____ was written by king Minander.
i) Arthshatra ii) Gathashaptashati
iii) Milind Panho iv) Indika

e) The king _____ done the partition of Maurya dynasty and accept the jainism.
i) Kharvel ii) Samprati
iii) Kanishka iv) Brahdrath

f) Kanishka established _____ as a capital.
i) Panjab ii) Kalibangan
iii) Sindha iv) Peshawar

P.T.O.

g) The book _____ was written by Ashwaghosha.

i) Anga ii) Budhacharitra

iii) Harshcharitra iv) Ajam

h) _____ was valiant son of Gautami Balashri.

i) Chandragupta Maurya ii) Samudragupta

iii) Simuk iv) Gautamiputra

i) _____ was wealth greedy king of Nandu dynasty.

i) Mahapadmanand ii) Dhananand

iii) Nandivardhan iv) Panduk

j) _____ called and mention as a Indian Nepolian.

i) Nepolian ii) Simuk

iii) Samudragupta iv) Chandragupta

Q2) Answer the following question : [20]

a) Give the information about Jain and Buddhist literature.

OR

Explain the causes. the rise of Magadha.

b) Trace the work of Ashoka to spread the Buddhism.

OR

Give the work of Pushyamitra Shung.

Q3) Short note (any four) : [20]

a) Teaching of Mahavira

b) Four Aryasatya

c) Chandragupta Maurya

d) Cultural contribution of Satvahanas

e) Foreign invasion after Maurya

f) The work of Samudragupta

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. [10]

अ) जैन धर्मात एकूण ..... तीर्थंकर होऊन गेले.

i) 24 ii) 25

iii) 26 iv) 27

ब) बौध्द धर्माची पहिली परिषद ..... या राजाने भरविली.

i) बिंबिसार ii) कनिष्क

iii) अशोक iv) अजातशत्रु

क) मौर्य घराण्याचा संस्थापक म्हणून ..... चा उल्लेख केला जातो.

i) चंद्रगुप्त मौर्य ii) सिमूक सातवाहन

iii) गौतमीपुत्र सातकर्णी iv) चंद्रगुप्त दुसरा

ड) राजा मिनँडरने ..... हा ग्रंथ लिहीला.

i) अर्थशास्त्र ii) गाथासप्तशती

iii) मिलिंदपन्हो iv) इंडिका

इ) मौर्य साम्राज्याचे विभाजन करून जैन धर्म स्वीकारणारा ..... हा राजा होता.

i) खारवेल ii) संप्रती

iii) कनिष्क iv) ब्रहद्रथ

फ) कनिष्काने ..... ही आपली राजधानी वसवली.

i) पंजाब ii) कालीबंगन

iii) सिंध iv) पेशावर

य) अश्वघोषाने ..... हा महत्वाचा ग्रंथ लिहीला.

i) अंग ii) बुध्दचरित्र

iii) हर्षचरित्र iv) आगम

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. [10]

अ) जैन धर्मात एकूण ..... तीर्थंकर होऊन गेले.

i) 24 ii) 25

iii) 26 iv) 27

ब) बौध्द धर्माची पहिली परिषद ..... या राजाने भरविली.

i) बिंबिसार ii) कनिष्क

iii) अशोक iv) अजातशत्रु

क) मौर्य घराण्याचा संस्थापक म्हणून ..... चा उल्लेख केला जातो.

i) चंद्रगुप्त मौर्य ii) सिमूक सातवाहन

iii) गौतमीपुत्र सातकर्णी iv) चंद्रगुप्त दुसरा

ड) राजा मिनँडरने ..... हा ग्रंथ लिहीला.

i) अर्थशास्त्र ii) गाथासप्तशती

iii) मिलिंदपन्हो iv) इंडिका

इ) मौर्य साम्राज्याचे विभाजन करून जैन धर्म स्वीकारणारा ..... हा राजा होता.

i) खारवेल ii) संप्रती

iii) कनिष्क iv) ब्रहद्रथ

फ) कनिष्काने ..... ही आपली राजधानी वसवली.

i) पंजाब ii) कालीबंगन

iii) सिंध iv) पेशावर

य) अश्वघोषाने ..... हा महत्वाचा ग्रंथ लिहीला.

i) अंग ii) बुध्दचरित्र

iii) हर्षचरित्र iv) आगम

र) गौतमी बलश्रीचा ..... हा पराक्रमी पुत्र होय.

i) चंद्रगुप्त मौर्य ii) समुद्रगुप्त

iii) सिमूक iv) गौतमीपुत्र

ल) नंद घराण्यातील ..... हा धनाचा लोभी राजा होता.

i) महापद्मानंद ii) धनानंद

iii) नंदिवर्धन iv) पंडूक

व) भारताचा नेपोलियन म्हणून ..... यांचा उल्लेख केला जातो.

i) पुलुयामी ii) सिमूक

iii) समुद्रगुप्त iv) चंद्रगुप्त

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [20]

अ) जैन व बौध्द साहित्याची माहिती लिहा.

किंवा

मगध सत्तेच्या उदयाची कारणे सांगा.

ब) सम्राट अशोकाचे बौध्द धर्माच्या प्रसाराचे कार्य सांगा.

किंवा

पुष्यमित्र शुंगाची कामगिरी लिहा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही चार वर टीपा लिहा : [20]

अ) महावीराची शिकवण

ब) चार आर्यसत्ये

क) चंद्रगुप्त मौर्य

ड) सातवाहनाचे सांस्कृतिक योगदान

इ) मौर्यानंतरची परकीय आक्रमणे

फ) समुद्रगुप्ताची कामगिरी

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

A - 323

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018
Logic (I.D.S.) (Paper - II) (New)
Traditional Logic
"Inductive Logic"
Sub. Code : 62323

Day and Date : Friday, 20 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives. **[10]**

i) The Conclusion in inference by scientific induction is _____

a) certainly true b) probabl true

c) false d) none of these

ii) Analogy is the kind of _____

a) Didction b) induction

c) Hypothesis d) None of these

iii) _____ is the last stage of scientific induction

a) Formulation of problem b) Explanation

c) Proof d) Fact

iv) _____ is impossible without observation

a) Proof b) Expriment

c) verification d) None of these

v) Malobservation is the fallacy of _____

a) Observation b) Experiment

c) Hypothesis d) induction

P.T.O.

viii) सहबंधन ..... चा प्रकार आहे.

अ) लौकीक स्पष्टीकरण ब) वैज्ञानिक स्पष्टीकरण

क) नियम ड) तथ्य

ix) मांजरे नाहीत तर क्लोवर जातीची फुले नाहीत हे ..... चे उदाहरण आहे.

अ) विष्लेशन ब) शृखंला बंधन

क) समावेशन ड) या पैकी नाही

x) अंभ्युपगमाची प्रचिती ..... पणे पहिली जावू शकते.

अ) प्रत्यक्ष ब) अपत्यक्ष

क) अ व ब दोनीही ड) या पैकी नाही

Logic

प्र.2) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) [20]

a) केवल गणनात्मक अनुमान

b) कारण कार्य तत्व

c) निरीक्षणाचे दोष

d) निसर्ग नियमांचे प्रकार

e) सिध्दांत कल्पनेच्या अटी

f) प्रयोगाचे फायदे

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [20]

a) शास्त्रीय विगमनाच्या अवस्था स्पष्ट करा.

b) सिध्दांत कल्पनेची प्रचिती व सिध्दता स्पष्ट करा.

c) वैज्ञानिक उपपादनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

⊖⊖⊖

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

T - 419

Total No. of Pages : 4

Seat No. 30079

B.A./B.A.B.Ed./B.S.W. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

ENVIRONMENTAL STUDIES (Compulsory) (New)

Day and Date : Sunday, 15 - 04 - 2018 **Total Marks : 70**

Time : 11.00 a.m. to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Select correct answer from the given alternatives and rewrite the sentence. **[10]**

i) Following hot spot of diversity is present in India.
a) Jammu b) Western Ghat
c) Madhya Pradesh d) Rajasthan

ii) Minamata disease is caused by -
a) Iodine b) Arsenic
c) Mercury d) Cadmium

iii) Noise pollution is measured by-
a) Joules b) Hertz
c) Dynes d) Decibel

iv) World Environment Day is celebrated on-
a) 5th June b) 2nd February
c) 25th March d) 19th November

v) In food chains, plants act as-
a) Consumers b) Decomposers
c) Producers d) None of the above

vi) Indian Parliament has passed Forest (Conservation) Act in-
a) 1980 b) 1982
c) 1984 d) 1986

vii) Wind mills are responsible for following type of pollution-
a) Solid waste pollution b) Noise pollution
c) Water pollution d) Air pollution

viii) Percentage of water on the earth present in oceans is-
a) 97.2 b) 95.2
c) 93.2 d) 91.2

P.T.O.

ix) Tsunami is caused due to -

a) Landslides b) Earthquake

c) Cyclones d) Floods

x) Bhopal gas tragedy was caused by the accidental release of -

a) Chlorine b) Methyl isocyanate

c) Dioxin d) None of the above

Q2) Answer any three of the following: **[15]**

a) Give causes and effects of ozone depletion.

b) Give methods of solid waste management.

c) Discuss causes of desertification.

d) Give the role of producers, consumers and decomposers in ecosystems.

e) Discuss conservation of biodiversity.

Q3) Write short notes on any three: **[15]**

a) Sustainable development

b) Food web

c) Deforestation

d) Marine pollution

e) Ex-situ conservation

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q4) Give sources, effects and control of water pollution. **[10]**

OR

What is ecosystem? State its types and explain the structure and function of ecosystems.

Q5) Give salient features of Water (Prevention and Control) Act 1974. **[10]**

OR

What is environment? Give the reasons for environmental degradation.

Q6) Explain causes, effects and control of land pollution. **[10]**

OR

What are natural disasters? Discuss disaster management in relation to floods.

April 2018
Environment

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

T - 419

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न लिहणे आवश्यक आहेत.
2) प्रश्नांच्या उजवीकडील संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा व वाक्य पुन्हा लिहा. [10]

i) भारतातील जैवविविधतेचा समृध्द प्रदेश खालीलपैकी कोणता?
अ) जम्मू ब) पश्चिम घाट
क) मध्य प्रदेश ड) राजस्थान

ii) मीनामाटा आजार कशामुळे होतो?
अ) आयोडीन ब) आरसेनीक
क) पारा ड) कॅडमियम

iii) ध्वनी प्रदूषण मोजण्याचे एकक कोणते?
अ) ज्यूल्स् ब) हर्टस्
क) डाईन ड) डेसीबल

iv) जागतिक पर्यावरण दिन केव्हा साजरा होतो?
अ) 5 जून ब) 2 फेब्रुवारी
क) 25 मार्च ड) 19 नोव्हेंबर

v) अन्नसाखळीमध्ये वनस्पतीचे कार्य हे होय?
अ) भक्षक ब) विघटक
क) उत्पादक ड) वरीलपैकी नाही

vi) भारतीय संसदेने वनसंवर्धन कायदा केव्हा मंजूर केला?
अ) 1980 ब) 1982
क) 1984 ड) 1986

vii) पवन ऊर्जेमुळे खालीलपैकी कोणते प्रदूषण घडते.
अ) घनकचरा प्रदूषण ब) ध्वनी प्रदूषण
क) जल प्रदूषण ड) हवा प्रदूषण

viii) पृथ्वीवरील एकूण पाण्यापैकी किती टक्के पाणी समुद्रामध्ये आढळते.
अ) 97.2 ब) 95.2
क) 93.2 ड) 91.2

ix) सुनामी कशामुळे निर्माण होतात.

अ) जमिनीची घसरण ब) समुद्रातील भूकंप

क) चक्रीवादळे ड) पूर

x) भोपाळ वायू गळती दुर्घटना कोणत्या वायूच्या गळतीमुळे घडली.

अ) क्लोरीन ब) मिथिल आयसोसायनेट

क) डायऑक्सिन ड) वरीलपैकी नाही

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [15]

अ) ओझोनच्या क्षयाची कारणे आणि परिणाम सांगा.

ब) घनकचरा व्यवस्थापनच्या पध्दती सांगा.

क) वाळवंटीकरणाची कारणे या विषयी चर्चा करा.

ड) परिसंस्थेतील उत्पादक, भक्षक आणि विघटक यांचे कार्य सांगा.

इ) जैवविविधतेच्या संवर्धनाविषयी चर्चा करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही तीन टिपा लिहा. [15]

अ) शाश्वत विकास

ब) अन्नजाळी

क) जंगलतोड

ड) सागरी प्रदूषण

इ) परस्थानी संवर्धन

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.4) जलप्रदूषणाची स्त्रोत परिणाम व नियंत्रणाचे उपाय सांगा. [10]

किंवा

परिसंस्था म्हणजे काय? तिचे प्रकार आणि परिसंस्थेची रचना व कार्ये स्पष्ट करा.

प्र.5) भारताच्या जल (प्रतिबंध व प्रदूषण नियंत्रण) कायदा 1974 मधील प्रमुख तरतुदी सांगा. [10]

किंवा

पर्यावरण म्हणजे काय? पर्यावरण ऱ्हासाची कारणे लिहा.

प्र.6) भूप्रदूषणाची कारणे, परिणाम व उपाय सांगा. [10]

किंवा

नैसर्गिक आपत्ती म्हणजे काय? पूर या आपत्ती व्यवस्थानाविषयी चर्चा करा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

A-294

Total No. of Pages : 2

Seat No. 30130

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

Marathi (Optional) - गद्य (Paper -V) (New)

वाणीकिडे व अनुवादप्रक्रिया

पाठ्यपुस्तक : अ) वाणीकिडे – निशिकांत गुरव

ब) अनुवादप्रक्रिया

Sub. Code : 62341

Day and Date : Monday, 16 - 04 - 2018 Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा [5]

i) खरेदी कथेत शेतजमीन विक्रीच्या व्यवहारात मध्यस्थी कोण करतात?

अ) विडकर मास्तर ब) पांडुरंग मास्तर

क) शंकर सरवटे ड) बापू तवर

ii) शाळेच्या दुरावस्थेचे चित्रण कोणत्या कथेत आले आहे?

अ) वाणीकिडे ब) प्रसव

क) लोंबकळ ड) बदली

iii) 'माती' कथेतील हार्ट अॅटॅकने मृत्यू झालेल्या व्यक्तीचे नाव काय?

अ) माधवराव ब) फडतोर

क) रणवरे ड) बापूराव

iv) साहित्यनिर्मिती प्रक्रियेविषयीचा आशय कोणत्या कथेतून व्यक्त झाला आहे?

अ) बगळे ब) मोहोळ

क) प्रसव ड) वृध्द

v) 'ब्रॅकेट' कथेतील नायक कशामुळे उद्ध्वस्त होतो?

अ) मटका ब) बेकारी

क) चोरी ड) फसवणूक

P.T.O.

प्र.2) वाणीकिडे कथासंग्रहातील आशयसूत्रे स्पष्ट करा. [15]

किंवा

मानवाच्या वृत्ती – प्रवृत्तींचे चित्रण करणारा कथासंग्रह म्हणून 'वाणीकिडे' चे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) [20]

अ) 'वाणीकिडे' कथेतील आप्पाचे व्यक्तिचित्र स्पष्ट करा.

ब) 'स्मशानवाटा' या कथेचा आशय स्पष्ट करा.

क) 'बगळे' या कथेच्या शीर्षकाची समर्पकता स्पष्ट करा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.4) जाहिरातीचे आजच्या काळातील महत्त्व व जाहिरातीच्या अनुवादाची गरज सांगा. [10]

किंवा

खालील इंग्रजी बातमीचे मराठीत भाषांतर करा.

NCA Chairman Shah hits out at BCCI Secy

Arani.Basu@timesgroup.com

New Delhi : With the Indian cricket board (BCCI) doing little for developing the infrastructure of the game for over three years now, National Cricket Academy (NCA) chairman Niranjan Shah has got into a tiff with acting secretary Amitabh Choudhary over NCA.

Shah, who is disqualified as an office-bearer as per Lodha recommendations, has written to Choudhary citing that the board has kept a lot of issues pending pertaining to the NCA and questioned the appointment of NCA's chief operating officer (COO) Tufan Joshi.

"BCCI has intentionally avoided inviting me to chair recent meetings of NCA and some important decisions have been taken in my absence, in cluding appointing Tufan Ghosh as COO", Shah wrote. Ghosh assumed office on January 2. Ghosh's appointment has put an uncertainty on former India captain Dilip Vengsarkar's role as the director of NCA.

ⓘⓘⓘ

A - 298

Total No. of Pages : 2

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

MARATHI (Paper - VI)

तळ ढवळताना व संपादनप्रक्रिया

Sub. Code : 62342

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Day and Date : Tuesday, 17 - 04 - 2018 Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचनाएँ : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत .

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा : [5]

i) लहू कानडे यांनी कोणत्या महानगराला 'समुद्र असलेले गाव' असे म्हटले आहे?

अ) मुंबई ब) कलकत्ता

क) पुणे ड) बेंगलोर

ii) सरकारी कार्यालये आणि प्रशासनातील गोंधळाचे चित्रण कोणत्या कवितेत आले आहे?

अ) आमी अनाडी ब) माझा मुलगा

क) फाईल्स ड) निर्मळ

iii) 'पहिला तूच आहेस बापा ज्यानं ढवळला समग्र तळ' असे कवीने कोणास म्हटले आहे?

अ) म. गांधी ब) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

क) पंडित नेहरू ड) यशवंतराव चव्हाण

iv) ग्रामीण भागातील विकास योजनांचा फोलपणा कोणत्या कवितेतून व्यक्त झाला आहे?

अ) मी नाकारतोय

ब) कवितेचा मृत्यू

क) हे महानायका

ड) पीआरए

P.T.O.

v) स्त्रियांच्या आयुष्याची होरपळ कवीने कोणत्या कवितेत व्यक्त केली आहे?

अ) आमी अडाणी ब) बाईंच जिणं

क) महायात्रेनंतर ड) माणसांचा समुद्र

प्र.2) जागतिकीकरणाचे चित्रण 'तळ ढवळताना' या काव्यसंग्रहात कवीने कशाप्रकारे केले आहे. [15]

किंवा

आदिवासी समाजाचे चित्रण; 'तळ ढवळताना' या काव्यसंग्रहात कसे आले आहे; ते सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (3 पैकी 2) [20]

i) ग्रामविकासाच्या योजनामधील अपयश लहू कानडे यांनी कशाप्रकारे मांडले आहे?

ii) 'तळ ढवळताना' या काव्यसंग्रहात आलेले सातपुड्यातील निसर्गाचे चित्रण तुमच्या भाषेत कथन करा.

iii) 'तळ ढवळताना' या काव्यसंग्रहात स्त्री जीवनाच्या व्यथा कोणत्याप्रकारे मांडण्यात आल्या आहेत?

प्र.4) एक जबाबदार व्यक्ती म्हणून संपादकाला कोणकोणती काळजी घ्यावी लागते ते स्पष्ट करा. [10]

किंवा

संपादनाची क्षेत्रे कोणकोणती आहेत याचा परामर्श घ्या.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

A - 337

Total No. of Pages : 2

Seat No. 30067

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

हिंदी (HINDI) (Optional) (Paper - V)

आधुनिक गद्य साहित्य

Sub. Code : 62347

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

पाठ्यपुस्तके : 1) बिना दीवारों के घर

2) कल दिल्ली की बारी है

Day and Date : Monday, 23 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचनाएँ : 1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।

2) दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं ।

प्र.1) निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए । [5]

i) 'बिना दीवारों के घर' नाटक ..... अंकों में विभाजित है ।

(दो / तीन / चार / पाँच)

ii) जयन्त की पत्नी का नाम ..... हैं ।

(शोभा / अप्पी / मीना / जीजी)

iii) 'बिना दीवारों के घर' नाटक का नायक ..... हैं ।

(चावला / जयन्त / अजित / सेठ संपतलाल)

iv) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के लेखक ..... है ।

(श्रवणकुमार गोस्वामी / अनुपकुमार गोस्वामी / विजय कुमार गोस्वामी / अमर गोस्वामी)

v) ..... जमानत गोल हो जाती हैं ।

(नेताजी / जनार्दन / बज्जरसिंह / रंगा)

P.T.O.

प्र.2) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन का ससंदर्भ स्पष्टीकरण कीजिए । [15]

अ) "मन तो उनके अलग हो ही जाते हैं । बीचवाला व्यक्ति चाहे हट जाए, पर सम्बन्धों में जो दरार पड़ जाती है वह कभी नहीं भरती ।"

ब) "लगता है, जैसे जितना-जितना ऊपर से बढ़ती जा रही हूँ भीतर से उतनी ही मेरी जड़ें कटती जा रही हैं, मैं अपनी धरती से उखड़ती जा रही हूँ ।"

क) "विश्वास रखो, पापा के प्यार के अलावा उसे किसी चीज़ की कमी महसूस नहीं होने दूँगी ।"

ड) "इतना जरूर कहूँगी कि आवेश में आकर कोई गलत काम न कर बैठना।"

इ) "सोच लो, बात तुम्हारे सामने रख दी । वैसे यह भी सोचता हूँ कि ले लोगी तो कर भी डालोगी । जिम्मेदारी एक बार सिर पर आ जाती है तो आदमी रो-धोकर कर लेता है ।"

S.M.C. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए । [15]

अ) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के जनार्दन का परिचय दीजिए ।

ब) जनार्दन युवकों को नेताजी से कौन से पाँच प्रश्न पूछने के लिए कहता है?

क) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के बज्जरसिंह का चरित्र-चित्रण कीजिए ।

ड) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के शीर्षक की सार्थकता पर प्रकाश डालिए ।

इ) 'कल दिल्ली की बारी है' नाटक की भाषाशैली पर प्रकाश डालिए ।

प्र.4) 'बिना दीवारों के घर' नाटक के आधार पर शोभा की चारित्रिक विशेषताएँ लिखिए । [15]

अथवा

'कल दिल्ली की बारी है' नाटक के नायक नेताजी का चरित्र-चित्रण कीजिए ।

▽▽▽▽

A - 339

Total No. of Pages : 3

Seat No. 30067

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

हिंदी (HINDI) (Optional) (Paper - VI)

आधुनिक काव्य

Sub. Code : 62348

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

पाठ्यपुस्तके : 1) सैरंध्री

2) तुलसीदास

Day and Date : Tuesday, 24 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

सूचनाएँ : 1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।

2) दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं ।

प्र.1) निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए । **[5]**

i) सैरंध्री ..... का नाम था ।

(द्रौपदी / सीता / सुभद्रा / सुदेष्णा)

ii) सैरंध्री के सौंदर्य पर ..... मोहित हुआ था ।

(विराट / कीचक / भीम / दुर्योधन)

iii) भीम अज्ञातवास में ..... का काम करता था ।

(रसोइया / चित्रकार / कंक / सेनापती)

iv) तुलसीदास ..... में रहते थे ।

(काशी / चित्रकूट / राजापुर / पीहर)

v) 'तुलसीदास' शीर्षक लम्बी कविता के कवि ..... हैं ।

(निराला / प्रसाद / पंत / बच्चन)

P.T.O.

प्र.2) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन अवतरणों की ससंदर्भ व्याख्या कीजिए । [15]

अ) "मेरे पति हैं पाँच देव अज्ञात निवासी,

तन–मन–धन से सदा उन्हीं की हूँ मैं दासी ।

बडे भाग्य से मिले मुझे ऐसे स्वामी हैं

धर्म–रूप वे सदा धर्म के अनुगामी हैं ।"

ब) "बुरे काम का कभी भला, परिणाम न होगा,

पापी जन के लिए कहीं विश्राम न होगा ।

अविचारी का काल भाल पर ही फिरता है,

कहीं संभलता नहीं शील से जो गिरता है ।"

क) "सैरंध्री, किस भाग्यशाली की भार्या है तू

है तो दासी किंतु गुणों से आर्या है तू ।

मारा है स्मर ने शर मुझे तेरे इस भ्रू–चाप से ।

अब कब तक तड़पूँगा भला विरह–जन्य सन्ताप से!"

ड) "पर नारी पर दृष्टि डालना योग्य नहीं हैं,

और किसी का भाग्य किसी को भोग्य नहीं है ।

तुमको ऐसा उचित नहीं, यह निश्चय जानो,

निन्द्य कर्म से डरो धर्म का भी भय मानो ।"

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

इ) "सुन्दरियों का क्या अभाव है तुम्हें, बताओ,

जो तुम होकर शूर उसे इस भाँति सताओ ।

जीत सके मन भी न वीर तुम कैसे फिर हो?

कहलाते हो धीर और इतने अस्थिर हो !"

प्र.3) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए । [15]

अ) 'तुलसीदास' के गाँव राजापुर का वर्णन कीजिए ।

ब) 'तुलसीदास' की चित्रकुट यात्रा का वर्णन कीजिए ।

क) रत्नावली के उपदेश से तुलसीदास का मन परिवर्तन कैसे हुआ?

ड) 'तुलसीदास' कविता का उद्देश्य स्पष्ट कीजिए ।

इ) 'रत्नावली' का चरित्र–चित्रण कीजिए ।

प्र.4) 'सैरंध्री' खण्डकाव्य के आधार पर सैरंध्री का चरित्र–चित्रण कीजिए । [15]

अथवा

'तुलसीदास' लम्बी कविता की कथावस्तु लिखिए ।

▽▽▽▽

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	30093

A - 341

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

ENGLISH (Optional) (Paper - V)

Modern English Literature (New)

Sub. Code : 62351

Day and Date : Wednesday, 25 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All the questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative. **[5]**

i) Dr. Stockmann is a Medical Officer of a small health - resort in _____.

a) London b) New York

c) Rome d) Norway

ii) At the end of the play, Dr. Stockmann decides to open _____ for the street boys.

a) spa b) school

c) orphanage d) resort

iii) _____ is Dr. Stockmann's daughter.

a) Katherine b) Nora

c) Petra d) Emily

iv) 'An Enemy of the People' is a _____.

a) problem play b) romantic comedy

c) tragedy d) historical play

v) _____ is a sub-editor of the newspaper 'The People's Messenger'.

a) Mr. Vik b) Mr. Billing

c) Mr. Hovstad d) Peter Stockmann

P.T.O

Q2) a) Answer the following question in about 200 to 250 words.

i) Explain the nature of Peter Stockmann as a typical politician and a callous man. **[10]**

OR

ii) Comment on the character of Petra Stockmann as a true supporter to the crusade of Dr. Stockmann.

b) Answer the following questions in about 200 to 250 words.

i) Dr. Stockmann is the protagonist and the mouthpiece for Ibsen. Explain. **[10]**

OR

ii) Write in detail about the rivalry between Dr. Stockmann and Peter Stockman.

Q3) Answer the following question in about 200 to 250 words :

a) Write about the plot construction of 'An Enemy of the People' by Henrik Ibsen. **[10]**

OR

b) Discuss 'An Enemy of the People' as a political play.

Q4) Write short notes in about 100 to 120 words each. (Any Three) **[15]**

a) The title of the play 'An Enemy of the People'.

b) The problems of pollution and corruption.

c) The themes in the play 'An Enemy of the People'.

d) Captain Horster.

e) Katherine stockmann.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA VIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	30093

A - 343

Total No. of Pages :2

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

ENGLISH (Optional) (Paper - VI) (Revised)

Indian English Literature (Indian Poetry)

Sub. Code : 62352

Day and Date : Thursday, 26- 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences choosing the correct alternative given below: **[5]**

i) 'Breaded Fish" evokes the memory of _____incidents.

a) One b) Two

c) Three d) Four

ii) According to Shiv K.Kumar life is _____.

a) Uncertain b) Happy

c) Colourful d) Sad event

iii) 'Life Signs' is a poem on the death of _____.

a) Brother b) Mother

c) Father d) Son

iv) In the poem 'woman' a woman may name her _____.

a) Rats b) Dogs

c) Cows d) Cats

v) 'Journey to Golgotha' is a poem written by _____.

a) K Raghavendra Rao b) Dom Moraes

c) V. Seth d) Manohar Shetty

P.T.O.

Q2) a) Answer the following question in about 200 to 250 words: **[10]**

i) 'The Accountants' House' is a poem of death. Discuss.

OR

ii) Explain the Christian mythology of the poem "Journey to Golgotha'.

b) Answer the following question in about 200 to 250 words: **[10]**

i) Write a note on the Central idea of the poem Foreshadows'.

OR

ii) Consider the sense of alienation in the poem 'The Female of the Species'.

Q3) Answer the following question in about 200 to 250 words: **[10]**

a) 'The Previous Occupant' is a poem of memory. Discuss.

OR

b) Write a critical appreciation of the poem 'Words to a Boy'.

Q4) Write short notes on any three of the following in about 100 to 120 words each: **[15]**

a) The title of the poem 'Woman.'

b) Life Signs as an elegy.

c) Theme of the poem 'To an Unborn child.'

d) Stream of consciousness technique in 'Breaded Fish.

e) Central idea of the poem 'The Female of the Species.'

OOO

S.M.G. LIBRARY

S.M.G. LIBRARY SANGLI

Seat No. 30003

A - 333

Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018
HISTORY (Optional) (Paper - VI)
Freedom Struggle of India - II
Sub. Code : 62370

Day and Date : Saturday, 21 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

Instructions: 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Fill in the blanks by choosing appropriate alternatives given below. **[10]**

i) _____ is the author of 'The War of Indian Independence 1857'.

a) Motilal Nehru b) Mahatma Gandhi

c) V. D. Sawarkar d) Vinoba Bhave

ii) Anushilan Samitee was founded by the revolutionaries of _____.

a) Bengal b) Punjab

c) Maharashtra d) Keral

iii) Vasudev Balwant Phadke is known as _____.

a) Krantisingh b) First Revolutionary

c) Swatantryavir d) Senapati

iv) The Communist Party was founded in _____.

a) 1914 b) 1916

c) 1918 d) 1920

v) Bhai Madhavrao Bagal was the leader of _____ State People Movement.

a) Kolhapur b) Satara

c) Sangli d) Jat

vi) _____ was the leader of 'Queen of Zanshi Battalion' of Azad Hind Sena.

a) Beena Das b) Suniti Chauhan

c) Ambica Chakrawarti d) Caption Laxmi Swaminathan

P.T.O.

vii) Muslim League was formed at _____ in 1906.

a) Delhi b) Lahore

c) Dacca d) Calcutta

viii) Mohammed Eqbal is the lyricist of _____.

a) Jan Gana Mana b) Sare Jahan Se Achaha

c) Vande Mataram d) None of these

ix) 'Reserve Bank of India' was founded by the Act of _____.

a) 1892 b) 1909

c) 1919 d) 1935

x) _____ is the quality of Indian Constitution.

a) Written and partly flexible

b) Rigid

c) Flexible and partly rigid

d) Partly rigid and completely flexible

Q2) Answer the following questions in detail.

a) Explain the contribution of revolutionaries of Punjab in the Indian movement of independence. **[10]**

OR

Examine the work of Azad Hind Sena in the Indian movement of independence.

b) Explain the causes of the partition of India and the process of the formation of Pakistan. **[10]**

OR

Write the information of the assimilation of the princely states of Kashmir and Hydrabad.

Q3) Write short notes (any four) : **[20]**

a) Vasudev Balwant Phadke

b) The Communist Party

c) Jat state people movement

d) Br. Jinnha

e) Motangue-Chelmsford Reform Act of 1909

f) Main features of Indian Constitution

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. [10]

i) '1857 चे स्वातंत्र्यसमर' हा ग्रंथ ..... यांनी लिहिला.

अ) पंडीत नेहरू ब) म. गांधी

क) वि. दा. सावरकर ड) विनोबा भावे

ii) अनुशिलन समितीची स्थापना ..... या प्रांतातील क्रांतिकारकांनी केली.

अ) बंगाल ब) पंजाब

क) महाराष्ट्र ड) केरळ

iii) वासुदेव बळवंत फडके यांना ..... असे म्हणतात.

अ) क्रांतिसिंह ब) आद्य क्रांतिकारक

क) स्वातंत्र्यवीर ड) सेनापती

iv) भारतिय कम्युनिस्ट पक्षाची स्थापना ..... साली झाली.

अ) 1914 ब) 1916

क) 1918 ड) 1920

v) भाई माधवराव बागल यांनी ..... संस्थानातील स्वातंत्र्यचळवळीचे नेतृत्व केले.

अ) कोल्हापुर ब) सातारा

क) सांगली ड) जत

vi) आझाद हिंद सेनेत 'झाशीची राणी पलटणीचे' नेतृत्व ..... यांनी केले.

अ) बीना दास ब) सुनिती चौधरी

क) अंबिका चक्रवर्ती ड) कॅप्टन लक्ष्मी स्वामीनाथन

vii) सन 1906 साली ..... येथे मुस्लीम लीगची स्थापना झाली.

अ) दिल्ली ब) लाहोर

क) ढाक्का ड) कलकत्ता

viii) महंमद इकबाल यांनी ..... गीताची रचना केली.

अ) जन गण मन ब) सारे जहांसे अच्छा

क) वंदे मातरम ड) यापैकी नाही

ix) ..... कायद्याने भारतात 'रिझर्व बँक ऑफ इंडिया' या बँकेची स्थापना झाली.

अ) 1892 ब) 1909

क) 1919 ड) 1935

x) ..... हे भारतीय राज्यघटनेचे वैशिष्ट्य आहे.

अ) लिखित व अंशत: लवचिक ब) ताठर

क) लवचिक व अंशत: ताठर ड) अंशत: ताठर व पूर्णत: लवचिक

प्र.2) दीर्घोत्तरीप्रश्न

अ) पंजाबमधील क्रांतिकारकांचे भारतीय स्वातंत्र्यचळवळीतील कार्य स्पष्ट करा. [10]

किंवा

आझाद हिंद सेनेच्या भारतीय स्वातंत्र्यचळवळीतील कार्याचे परीक्षण करा.

ब) मुस्लीम संप्रदायवादाचा उदय स्पष्ट करून पाकिस्तानच्या निर्मितीची वाटचाल कशी झाली ते लिहा. [10]

किंवा

काश्मिर व हैद्राबाद संस्थानांच्या विलीनीकरणाची माहिती लिहा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) वासुदेव बळवंत फडके

ब) भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष

क) जत संस्थानातील स्वातंत्र्यचळवळ

ड) बॅ. जीना

इ) सन 1919 चा मॉटेग्यु-चेम्सफर्ड सुधारणा कायदा

फ) भारतीय राज्यघटनेची ठळक वैशिष्ट्ये

▽▽▽▽

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

A - 297

Total No. of Pages : 4

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

ECONOMICS (Optional) (New) (Paper - V)

Macro Economics (Part - II)

Sub. Code : 62377

Day and Date : Monday, 16 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative : [10]

i) The expansion of bank money leads to the _____.
a) Depression b) Prosperity
c) Recession d) None of these

ii) According to _____ the role of innovator is important in capitalistic economy.
a) Keyens b) Hawtrey
c) Schumpeter d) Marshall

iii) Shifting of tax not possible in _____.
a) Indirect tax b) Direct tax
c) Sales tax d) All of the above

iv) _____ is an important branch of economics.
a) Public Finance b) Bank Finance
c) Finance d) Co-Operative Finance

v) The Principle of Maximum Social Advantage formulated by _____.
a) Marshall b) Dr. Daltan
c) Musgrave d) Admsmith

vi) _____ Policy deal with government expenditure, tax, and debt.
a) Fiscal b) Monetary
c) Bank d) Private

vii) Increase in population leads to _____ in public expenditure.

a) Decrease
b) Increase
c) Increase - decrease
d) Stable

viii) Deficit Financing means _____.

a) Excess of expenditure than revenue
b) Excess of revenue than expenditure
c) Revenue equal to expenditure
d) None of the above

ix) Monetary Policy implemented by _____.

a) State bank
b) Commercial bank
c) Central bank
d) Financial institutes

x) Generally public debt raised by _____.

a) Government
b) Banks
c) Money lenders
d) Traders

Q2) Answer the following questions : [20]

a) What is trade cycle? Explain measures to control of trade cycle.

OR

What is Public Finance? Explain the nature and scope of Public Finance?

b) Explain the role of monetary policy in developing economy.

OR

What is Public expenditure? Explain the causes of growth in public expenditure.

Q3) Write short notes (Any Four) : [20]

a) Schumpeter's Theory of Trade Cycle.
b) Sources of public debt.
c) Principle of Maximum Social Advantage
d) Deficit Financing
e) Demerits of direct tax
f) Objectives of Fiscal Policy

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजव्या बाजूचे अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. [10]

i) बँक पैशाच्या विस्तारीकरणामुळे ..... घडून येते.

अ) मंदी ब) तेजी

क) घसरण ड) यापैकी नाही

ii) ..... यांच्या मते, भांडवलशाही अर्थव्यवस्थेत नवप्रवर्तकाची भूमिका महत्त्वाची असते.

अ) केन्स ब) हॉट्रे

क) शुंपीटर ड) मार्शल

iii) कराचे संक्रमण ..... मध्ये शक्य नसते.

अ) अप्रत्यक्ष कर ब) प्रत्यक्ष कर

क) विक्री कर ड) वरील सर्व

iv) ..... ही अर्थशास्त्राची महत्त्वाची शाखा आहे.

अ) सार्वजनिक आयव्यय ब) बँक आयव्यय

क) आयव्यय ड) सहकारी आयव्यय

v) 'महत्तम सामाजिक लाभाचे तत्त्व' ..... यांनी मांडले.

अ) मार्शल ब) डाल्टन

क) मसग्रेव्ह ड) ॲडमस्मिथ

vi) ..... धोरण सरकारी खर्च, कर आणि कर्ज यांच्याशी संबधीत असते.

अ) राजकोषीय ब) चलनविषयक

क) बँक ड) खाजगी

vii) लोकसंख्येतील वाढीमुळे सार्वजनिक खर्चात ..... होते.

अ) घट ब) वाढ

क) वाढ-घट ड) स्थीर

viii) तुटीचा अर्थभरणा म्हणजे .....

अ) महसूलापेक्षा खर्च अधिक ब) खर्चापेक्षा महसूल अधिक

क) महसूल व खर्च समान ड) वरीलपैकी नाही

ix) चलनविषयक धोरणाची अंमलबजावणी ..... कडून केली जाते.

अ) स्टेट बँक ब) व्यापारी बँक

क) मध्यवर्ती बँक ड) वित्तीय संस्था

x) सार्वजनिक कर्ज साधारणत: ..... कडून काढले जाते.

अ) सरकार ब) बँका

क) सावकार ड) व्यापारी

Ee V 2018

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [20]

अ) व्यापार चक्र म्हणजे काय? व्यापार चक्राच्या नियंत्रणाचे उपाय स्पष्ट करा?

किंवा

सार्वजनिक आयव्यय म्हणजे काय? सार्वजनिक आयव्ययाचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.

ब) विकसनशील अर्थव्यवस्थेतील चलनविषयक धोरणाची भूमिका स्पष्ट करा?

किंवा

सार्वजनिक खर्च म्हणजे काय? सार्वजनिक खर्चाच्या वाढीची कारणे स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा : (कोणत्याही चार) [20]

S.M.G LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

अ) शुंपीटरचा व्यापार चक्राचा सिध्दांत

ब) सार्वजनिक कर्ज उभारणीचे मार्ग

क) महत्तम सामाजिक लाभाचे तत्त्व

ड) तुटीचा अर्थभरणा

इ) प्रत्यक्ष कराचे दोष

फ) राजकोषीय धोरणाची उद्दीष्टे

Seat No.	30110

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

A - 301

Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

ECONOMICS (Optional) (Paper - VI)

Banks and Financial Institutions

Sub. Code : 62378

Day and Date : Tuesday, 17 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives. **[10]**

i) Indian Capital Market is control by _____.

a) Government b) S.B.I

c) R.B.I. d) SEBI

ii) Financial Markets are classified into money markets and _____ markets.

a) Capital b) Commercial

c) Monopoly d) Service

iii) SEBI has started DeMat account service in _____.

a) 1996 b) 1997

c) 1998 d) 1999

iv) Head office of SEBI is in _____ .

a) Mumbai b) Delhi

c) Pune d) Nagpur

v) _____ started the first Mutual fund scheme in India.

a) State Bank of India b) Bank of India

c) Unit Trust of India d) Reserve Bank of India

vi) M. Narasimham Committee - II has presented report in the month of _____ 1998.

a) November b) December

c) March d) April

P.T.O

vii) There are _____ types of Merger.

a) Two
b) Three
c) Four
d) Seven

viii) Basel norms - II was Introduced by BIS in the year _____.

a) 2004
b) 2005
c) 2006
d) 2007

ix) _____ first Introduced credit card scheme in India.

a) Bank of India
b) Central Bank of India
c) State Bank of India
d) Canara Bank

x) Through E-Banking, customers enjoyed _____ services.

a) Account balance enquiry
b) Transfer of funds
c) Deposit enquiry
d) All of these

Q2) Answer the following questions.

a) What is Capital Market? Discuss the components of Capital Market. **[10]**

OR

Explain the role of Non-banking financial Institutions.

b) Explain the recommendations of the Narasimham Committee (1998). **[10]**

OR

Explain the merits and demerits of Debit Card.

Q3) Write short note (any four) : **[20]**

a) Characteristics of Indian Money Market.
b) Importance of Mutual fund.
c) Financing Role of Development Banks.
d) Advantages of Mergers.
e) Demerits of Credit Card.
f) Merits of E-Banking.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना :

1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गूण दर्शवितात.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून वाक्ये पूर्ण करा. **[10]**

i) भारतीय भांडवल बाजारावर ..... चे नियंत्रण आहे.

अ) सरकार ब) स्टेट बँक ऑफ इंडिया

क) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया ड) सेबी

ii) वित्तीय बाजाराचे नाणेबाजार व ..... बाजार असे वर्गीकरण केले जाते.

अ) भांडवल ब) व्यापारी

क) मक्तेदारी ड) सेवा

iii) सेबी ने ..... मध्ये डी–मॅट खाते सेवा सुरु केली.

अ) 1996 ब) 1997

क) 1998 ड) 1999

iv) सेबीचे मुख्य कार्यालय ..... शहरात आहे.

अ) मुंबई ब) दिल्ली

क) पूणे ड) नागपूर

v) भारतात सर्वप्रथम म्युच्युअल फंड योजना ..... ने सुरु केली.

अ) स्टेट बँक ऑफ इंडिया ब) बँक ऑफ इंडिया

क) युनिट ट्रस्ट ऑफ इंडिया ड) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया

vi) एम. नरसिंहम् कमिटीचा - II अहवाल ..... 1998 मध्ये सादर करण्यात आला.

अ) नोव्हेंबर ब) डिसेंबर

क) मार्च ड) एप्रिल

vii) विलीनीकरणाचे ..... प्रकार आहेत.

अ) दोन ब) तीन

क) चार ड) पाच

viii) बी. आय. एस. या संस्थेने ..... या वर्षी बेसल - 2 तयार केली.

अ) 2004 ब) 2005

क) 2006 ड) 2007

ix) भारतात सर्वप्रथम पतपत्र योजना ..... ने सुरू केली.

अ) बँक ऑफ इंडिया ब) सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया

क) स्टेट बँक ऑफ इंडिया ड) कॅनरा बँक

x) ई – बँकिंगमुळे ग्राहकांना ..... सेवांचा लाभ मिळतो.

अ) खात्यावरील शिल्लकीची चौकशी ब) निधीचे स्थानांतर

क) ठेवीची चौकशी ड) वरील सर्व

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [10]

अ) भांडवल बाजार म्हणजे काय? भांडवल बाजाराच्या घटकांची चर्चा करा. [10]

किंवा

बँकेत्तर वित्तीय संस्थांची भूमिका स्पष्ट करा.

ब) 1998 च्या नरसिंहम् समितीच्या शिफारसी स्पष्ट करा. [10]

किंवा

डेबिट कार्डचे फायदे तोटे स्पष्ट करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) भारतीय नाणेबाजाराची लक्षणे

ब) म्युच्युअल फंडाचे महत्व

क) विकास बँकांची वित्तीय भूमिका

ड) विलीनीकरणाचे फायदे

इ) पतपत्राचे दोष

फ) ई – बँकिंगचे फायदे

A - 350

Total No. of Pages : 4

Seat No.

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

PSYCHOLOGY (Optional) (Paper - V)

Developmental Psychology

Sub. Code : 62393

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Day and Date : Friday, 27 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Figures to right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative given below. **[10]**

i) Arthritis is especially common in _____.

a) adolescence b) late adulthood

c) childhood d) middle adulthood

ii) Commitment is a _____ dimension of love.

a) sexual b) emotional

c) social d) cognitive

iii) According to _____ cells can divide a maximum of about 75 to 80 times.

a) cellular clock theory b) evolutionary theory

c) free radical theory d) hormonal stress theory

iv) _____ is often referred to as bad cholesterol.

a) LDL b) HDL

c) LLD d) HLD

v) The three leading causes of death in adolescence are _____, homicides and suicide.

a) addiction b) accidents

c) crime d) illness

vi) Intimacy versus isolation crises has explained by _____.

a) Selligman b) Hall

c) Erickson d) Freud

P.T.O.

vii) _____ hormone is dominant in boys.

a) Estrogen b) Testosterone

c) Progesterone d) Oxytocin

viii) _____ often leads to the development of diabetes and cardiovascular disease.

a) Insomnia b) Depression

c) Metabolic syndrome d) Anemia

ix) The _____,where fibers connect the brain's left and right hemispheres.

a) Corpus callosum b) Amygdala

c) Thalamus d) Brain-stem

x) Leptin acts as an _____ hormone.

a) antisocial b) antiobesity

c) obesity d) social

Q2) Answer the following questions :

a) Explain physical changes of adolescence. [10]

OR

Describe faces of love in early adulthood.

b) Describe sexuality in middle adulthood. [10]

OR

Write biological theories of aging.

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q3) Write short notes (Any four) : [20]

a) Juvenile delinquency: nature and causes

b) Obesity in early adulthood

c) Exercise in late adulthood

d) Work in middle life

e) Health problem of late adulthood

f) Middle adulthood : Health and diseases

मराठी रूपांतर

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) खाली दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून वाक्ये पूर्ण करा. [10]

अ) संधिवात सामान्यत: ..... मध्ये आढळतो.

i) किशोर ii) वयोवृध्द

iii) बाल्यावस्था iv) मध्य प्रौढावस्था

ब) बांधिलकी हा प्रेमामधील ..... पैलु आहे.

i) लैंगिक ii) भावनिक

iii) सामाजिक iv) बोधनिक

क) ..... नुसार पेशी अधिकाधिक 75 ते 80 वेळा विभाजीत होते.

i) पेशीयुक्त घड्याळी सिध्दांत ii) उत्क्रांतीवादी सिध्दांत

iii) मुक्त मुलाधार सिध्दांत iv) संप्रेरकांचा ताण सिध्दांत

ड) ..... हे नेहमी वाईट कोलेस्टेरॉल असते.

i) एल डी एल ii) एच डी एल

iii) एल एल डी iv) एच एल डी

इ) ....., हत्या आणि आत्महत्या ही किशोरांमधील मृत्युची प्रमुख तीन कारणे आहेत.

i) व्यसन ii) अपघात

iii) गुन्हा iv) आजार

फ) जवळीकता विरूध्द एकाकीपणा पेचप्रसंग ..... यांनी स्पष्ट केला.

i) सेलिगमन ii) हॉल

iii) एरिकसन iv) फ्रॉईड

य) मुलांमध्ये ..... हे संप्रेरक प्रबळ असते.

i) एस्ट्रोजेन ii) टेस्टॉस्टेरॉन

iii) प्रोजेस्टेरॉन iv) ऑक्सिटॉसिन

र) ..... च्या परिणामस्वरूपी मधुमेह आणि हृदयविकाराची निर्मिती होते.

i) अनिद्रा ii) अवसाद

iii) चयापचय विकार iv) रक्तक्षय

ल) मेंदूचा डावा आणि उजवा गोलार्ध ..... येथे नसतंतूच्या मार्फत जोडला जातो.

i) कॉरपस कलोसम ii) ॲमॅगडाल

iii) श्चेतक iv) मज्जास्कंध

व) लेप्टीन हे ..... संप्रेरकाच्या रूपात कार्य करते.

i) समाजविरोधी ii) लठ्ठपणाविरोधी

iii) लठ्ठपणा iv) सामाजिक

P - ✓

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) किशोरांमधील शारीरिक बदलांचे स्वरूप स्पष्ट करा. [10]

किंवा

प्रारंभिक प्रौढावस्थेमधील प्रेमाच्या बाजू विशद करा.

ब) मध्य प्रौढावस्थेमधील लैंगिकता विशद करा. [10]

किंवा

वृध्दावस्थेचे जैविक सिद्धांत लिहा.

प्र.3) टीपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

अ) बालगुन्हेगारी : स्वरूप आणि कारणे

ब) प्रारंभिक प्रौढावस्थेमधील लठ्ठपणा

क) वृध्दावस्थेमधील व्यायाम

ड) मध्यमवयातील काम

इ) वृध्दावस्थेमधील आरोग्याच्या समस्या

फ) मध्य प्रौढावस्था : आरोग्य आणि आजार

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.

A - 358

Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018
PSYCHOLOGY (Optional) (Paper - VI)
Applied Psychology
Sub. Code : 62394

Day and Date :Saturday, 28 - 4 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions: 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks .**

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative: **[10]**

i) _____and friesen have identified six distinctive facial expressions that correspond with six basic emotions.

a) Ekman b) Benson

c) Ellis d) Folkman

ii) The _____is the person who initiates the message.

a) Receiver

b) Sender

c) Observer

d) Listener

iii) _____has described four interpersonal distance zones.

a) Edward T hall b) McDugal

c) Albert Ellis d) Walter Cannon

iv) _____formulated a theory of stress reactions called the general adaptation syndrome.

a) Selye b) Benson

c) Ekman d) Walter cannon

v) Rational Emotive therapy proposed by _____

a) Albert ellis b) Freud

c) Maslow d) Edward Hall

P.T.O.

vi) लढा किंवा पळा ही .....प्रतिक्रिया आहे.

अ) शरीरशास्त्रीय ब) मानसशास्त्रीय

क) समाजशास्त्रीय ड) पर्यावरणीय

vii) .....ताण कमी करण्याचा एक मार्ग आहे.

अ) विनोद ब) राग

क) भीती ड) चिंता

viii) संरक्षण यंत्रणा ही सकंल्पना मूलत: .....यांनी विकसित केली होती.

अ) सिग्मंड फ्रॉईड ब) फोकमन

क) पीटर सलोव्ही व जॉन मेयर ड) गिल्बर्ट

ix) संप्रेषण कौशल्ये .....असतात.

अ) संपादीत ब) अनुवांशिक

क) नैसर्गिक ड) अनुवांशिक व नैसर्गिक

x) .....प्रकाराच्या व्यक्तिमत्त्वाचे लोक जास्त स्पर्धा करणारे असतात.

अ) अ ब) ब

क) क ड) ड

P-VI

प्र.2) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [20]

अ) प्रभावी संप्रेषणाची संकल्पना स्पष्ट करा.

किंवा

ताणाचे परिणाम स्पष्ट करा.

ब) मूल्यमापन केंद्रित विधायक साधकाचे वर्णन करा.

किंवा

मद्यपान व धुम्रपान सवयींचे वर्णन करा आणि त्यांचे आरोग्यावरील परिणाम विशद करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) संप्रेषण आणि समायोजन

ब) संभाषण कौशल्ये

क) ताणाला दिल्या जाणाऱ्या भावनिक प्रतिक्रिया

ड) विनोद ताण कमी करण्याचा एक मार्ग

इ) धुम्रपान

फ) वेळ व्यवस्थापनाची तंत्रे

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

○○○

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	30101

A - 303
Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

GEOGRAPHY (Paper - V)

Oceanography

Sub. Code : 62397

Day and Date : Wednesday, 18 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions :
1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**
3) **Neat diagrams and maps should be drawn wherever necessary.**
4) **Use of map stencils is allowed.**

Q1) Choose the correct alternative for the following questions : **[10]**

i) Which geographers laid the foundation of oceanographic study in third BC?
   a) Arab b) Greek
   c) Roman d) Indian

ii) Which of the following person is known as a sea pathfinder?
   a) Mackinder b) Log
   c) Fountain d) Columbus

iii) Which of the following factor is not associated with oceanic temperature?
   a) Latitudes
   b) Uneven distribution of land and water
   c) Ocean currents
   d) Rainfall

iv) Which sea has recorded highest salinity?
   a) Mediterranean sea b) Red sea
   c) Black sea d) Dead sea

v) Which of the following ocean current is cold in character?
   a) Gulfstream b) Alaska
   c) Brazilian d) Kuroshio

P.T.O

vi) Which type of oceanic deposits occurs due to pteropod ooze?

a) Organic b) Volcanic

c) Universal d) Terrigenous

vii) Which is the leading state of India in the production of salt?

a) Maharashtra b) Karnataka

c) Gujarat d) Kerala

viii) The lines representing distribution of oceanic salinity are called as _____.

a) Isotherms b) Isohytes

c) Iso-salinity d) Isobars

ix) Which diagram is used to represent an annual frequency of wind?

a) Windrose b) Divided Circle

c) Divided Rectangle d) Block Diagram

x) What is the nature of general distribution of isotherms on ocean?

a) Meandering b) Straight

c) Circular d) Triangular

Q2) Write in detail answers of Any Two of the following questions : [20]

a) Define the oceanography and explain the nature of oceanography.

OR

Explain the significance of oceanography.

b) Explain the affecting factors on the oceanic temperature.

OR

Describe the marine resources.

Q3) Write Short Notes Any Four of the following : [20]

a) Factors affecting on oceanic salinity

b) Currents of Pacific ocean

c) Terrigenous deposits

d) Hypsographic Curve

e) Windrose

f) Isotherms

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना :

1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
3) आवश्यक तेथे नकाशे आणि आकृत्या काढा.
4) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

S.M.G. LIBRARY SANGLI MAHAVIDYALAYA

प्र.1) खालील प्रश्नांसाठी दिलेल्या पर्यायांतून योग्य पर्याय निवडा: [10]

i) ख्रिस्तपूर्व तिसऱ्या शतकात कोणत्या अभ्यासकांनी सागरशास्त्राच्या अभ्यासाचा पाया घातला?

अ) अरब ब) ग्रीक
क) रोमन ड) भारतीय

ii) खालील पैकी कोणत्या व्यक्तीस सागरी पथशोधक म्हणुन ओळखले जाते?

अ) मॅकिन्डर ब) लॉग
क) फॉन्टन ड) कोलंबस

iii) खालील पैकी कोणता घटक सागरी जलाच्या तापमानाशी संबंधीत नाही?

अ) अक्षांश ब) जमीन व पाणी यांचे असमान वितरण
क) सागरी प्रवाह ड) पर्जन्य

iv) कोणत्या समुद्राची क्षारता सर्वाधिक नोंदवण्यात आली आहे?

अ) भूमध्यसमुद्र ब) तांबडा समुद्र
क) काळा समुद्र ड) मृत समुद्र

v) खालील पैकी कोणता सागरी प्रवाह थंड गुणधर्माचा आहे?

अ) गल्फस्ट्रिम ब) अलास्का
क) ब्राझेलियन ड) क्युरोशिओ

vi) टेरॉपॉड उझव्दारे घडणारे निक्षेप कोणत्या प्रकारचे आहे?

अ) जैविक ब) ज्वालामुखीय
क) वैश्विक ड) भूजन्य

vii) भारतातील कोणते राज्य मीठ उत्पादनात अग्रेसर आहे?

अ) महाराष्ट्र ब) कर्नाटक
क) गुजरात ड) केरळ

viii) ज्या रेषांनी सागरी जलाच्या क्षारतेचे वितरण दर्शविले जाते त्या रेषांना ..... असे म्हणतात.

अ) समताप रेषा ब) समपर्जन्य रेषा

क) समक्षार रेषा ड) समभार रेषा

ix) वाऱ्याची वार्षिक वारंवारीता दर्शविण्यासाठी कोणत्या आकृतीचा उपयोग होतो?

अ) वातपुष्प ब) विभाजीत वर्तुळ

क) विभाजीत आयत ड) ठोकळा आकृती

x) समताप रेषांचे सर्वसाधारण वितरण महासागरावर कशा स्वरूपात झालेले असते?

अ) नागमोडी ब) सरळ

क) गोलाकृती ड) त्रिकोणाकृती

प्र.2) खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. [20]

अ) सागरशास्त्राची व्याख्या सांगून सागरशास्त्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

सागरशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा.

ब) सागरी जलाच्या तापमानावरती परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

किंवा

सागरी साधनसंपत्तीचे वर्णन करा.

प्र.3) खालील पैकी कोणत्याही चार टीपा लिहा : [20]

अ) सागराच्या क्षारतेवरती परिणाम करणारे घटक

ब) पॅसिफिक महासागरातील प्रवाह

क) भूजन्य निक्षेप

ड) क्षेत्रोन्नती आलेख

इ) वातपुष्प

फ) समताप रेषा

LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Seat No.	

A - 334

Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018
GEOGRAPHY (Optional) (Paper - VI)
Agricultural Geography (New)
Sub. Code : 62398

Day and Date :Saturday, 21 - 04 - 2018 **Total Marks : 50**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions:
1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks .**
3) **Neat diagrams and maps be drawn wherever necessary.**
4) **Use of map stencils is allowed.**

Q1) Choose the correct alternative for the following questions: **[10]**

i) Which type of nature of agriculture was in Stone age?

a) most developed b) medium

c) non developed d) developed

ii) Which type of the following physical factors affecting on agriculture?

a) Land ownership, land size, religion

b) Irrigation, market, capital

c) Labour, Storage facilities, Government policy

d) Physiography, climate, soil

iii) According to Von Thunen's, which sector is located near to the market?

a) Grassland and barren land b) Vegetable and dairy farming

c) Wood production d) Intensive agriculture

iv) Which kind of farming is practiced in 'prairies' grassland?

a) Intensive b) Terraced

c) Extensive Grain d) Mixed

v) Which of the following crop is not related to plantation agriculture?

a) Tea b) Rice

c) Rubber d) Coco

P.T.O.

vi) The measurement of agricultural production and expenditure cost is known as _____

a) Agricultural productivity
b) Cropping pattern
c) Crop concentration
d) Crop combination

vii) Which problem is occurred due to the over irrigation?

a) Soil erosion
b) Desertification
c) Soil salinization
d) Low productivity

viii) Who is known as father of Green revolution in India?

a) Weaver
b) Indira Gandhi
c) Hillman
d) Dr. Swaminathan

ix) Which of the following is correct technique of representation for population scale of male and female?

a) Line graph
b) Population pyramid
c) Bar graph
d) Divided circle

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYASHALA

x) Which of the following is correct thechnique of representation of land utilisation?

a) Divided circle
b) Line Graph
c) Proportional circle
d) Population pyramid

Q2) Write in detail answers of the following questions: **[20]**

a) Define agriculture geography and explain its scope.

OR

Describe the economic factors influencing on agriculture.

b) Explain the Von Thunen's theory of land utilisations.

OR

Describe the advanced technologies of irrigation.

Q3) Write short notes (any four) [20]

a) Significance of Agricultural Geography.

b) Plantation Agriculture.

c) Organic fertilizer.

d) Consequences of Green Revolution?

e) Bar graph.

f) Proportional circle

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे सुबक आकृती व आराखडे काढा.

4) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

प्र.1) खालील प्रश्नासाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा. [10]

i) अश्म युगातील शेती ही कोणत्या स्वरूपाची होती?

अ) अतिप्रगत ब) मध्यम

क) अप्रगत ड) प्रगत

ii) खालीलपैकी कोणते प्राकृतिक घटक शेतीवर परीणाम करतात?

अ) जमीन मालकी हक्क, भूआकार, धर्म

ब) जलसिंचन, बाजारपेठ, भांडवल

क) मजूर, माल साठविण्याच्या सोयी, शासकीय धोरण

ड) प्राकृतीक रचना, हवामान, मृदा

iii) व्हॉन थ्यूनेनच्या सिध्दांतानूसार बाजारपेठेजवळ कोणता शेती विभाग आढळतो?

अ) गवताळ प्रदेश व पडीक क्षेत्र ब) भाजीपाला व दुग्धोत्पादन

क) लाकुड उत्पादन ड) सखोल शेती विभाग

iv) 'प्रेअरी' गवताळ प्रदेशात कोणत्या प्रकारची शेती केली जाते?

अ) सखोल ब) पायऱ्यापायऱ्याची

क) विस्तृत धान्य ड) मिश्र

v) खालील पैकी कोणते पीक मळ्याच्या शेतीशी संबंधीत नाही?

अ) चहा ब) भात

क) रबर ड) कोको

vi) शेती उत्पादनासाठी आलेला खर्च आणि मिळालेले उत्पादन यांचे मोजमाप म्हणजे काय?

अ) कृषी उत्पादकता ब) पीक प्रारूप

क) पीक केंद्रीकरण ड) पीक संयोग

vii) अतिरिक्त जलसिंचनामुळे कोणती समस्या निर्माण होते?

अ) मृदेची धूप ब) वाळवंटीकरण

क) क्षारपड जमिन ड) कमी उत्पादकता

viii) भारतामध्ये हरीत क्रांतीचे जनक म्हणून कोणास ओळखले जाते?

अ) व्हिवर ब) इंदीरा गांधी

क) हिलमन ड) डॉ. स्वामीनाथन

ix) खालीलपैकी कोणत्या तंत्राने लोकसंख्येतील स्त्रि – पुरूष प्रमाण योग्यरित्या दर्शविता येते?

अ) रेषालेख ब) लोकसंख्या मनोरे

क) स्तंभालेख ड) विभाजीत वर्तूळ

x) खालीलपैकी कोणत्या तंत्राने भूमीउपयोजन योग्यरित्या दर्शविता येते?

अ) विभाजीत वर्तूळ ब) रेषालेख

क) प्रमाणबध्द वर्तूळ ड) लोकसंख्या मनोरे

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. [20]

अ) कृषी भूगोलाच्या व्याख्या सांगून त्याची व्याप्ती स्पष्ट करा.

किंवा

कृषीवर परीणाम करणाऱ्या आर्थिक घटकांचे वर्णन करा.

ब) व्हॉन थ्यूनेन यांचा कृषी भूमीउपयोजनाचा सिध्दांत स्पष्ट करा.

किंवा

जलसिंचनाच्या आधुनिक पद्धती स्पष्ट करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) कृषी भूगोलाचे महत्व

ब) मळ्याची शेती

क) सेंद्रीय खते

ड) हरीत क्रांतीचे परीणाम

इ) स्तंभालेख

फ) प्रमाणबध्द् वर्तुळ

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

○○○

Seat No.	

A - 305

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, April - 2018

HOME SCIENCE (Optional)

Textile Science and clothing (Paper - V)

Sub. Code : 62403

Day and Date : Wednesday, 18 - 04 - 2018 **Total Marks : 40**

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**
3) **Draw diagram wherever necessary.**

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

Q1) Fill in the blanks choosing correct alternative **[5]**

i) _____ is used for marking correct neck line.

a) French curve b) Measuring tape

c) Pencil d) Pen

ii) _____ Seam is used for making silk or Jorgette garments.

a) Flat b) Pinked

c) French d) Plain

iii) _____ Twisting of yarn in clock wise direction is known as ____ twist.

a) 'Z' b) 'S'

c) 'Y' d) 'A'

iv) _____ is used to avoid pricting of needle to middle finger in hand stitching

a) Thumble b) Thread

c) Fabric d) Plastic

v) For stiffness of cloths _____ finishing is used.

a) Bleaching b) Sizing

c) Mercerizing d) Scouring

P.T.O.

Q2) Write short notes (any three) **[15]**

a) Properties of cotton

b) Chain stitch

c) Mercerizing

d) Paper pattern

e) Plain seam and flat seam

Q3). Write in detail on following questions (any two) **[20]**

a) Write in detail on plain and twill weave.

b) Write on Darts and pleats.

c) Write on "Novelty yarns".

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

मराठी रूपांतर

सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील आकडे प्रश्नाचे पुर्ण गुण दर्शवितात.

3) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडुन रिकाम्या जागा भरा. **[5]**

i) गळा लाईनच्या योग्य आरेखनासाठी ..... चा वापर करतात.

अ) फ्रेंच कर्व्हे ब) मेझरींग टेप

क) पेन्सील ड) पेन

ii) रेशमी किंवा जॉर्जेटचे कपडे बनविताना ..... शिवण वापरतात.

अ) सपाट ब) नागमोडी

क) गुप्त ड) साधी

iii) ..... पीळ म्हणजे धाग्याला घड्याळयाच्या काट्यांच्या दिशेने दिलेला पीळ होय.

अ) 'Z' ब) 'S'

क) 'Y' ड) 'A'

iv) हात शिलाई करतांना मधल्या बोटाला सुई टोचु नये यासाठी ..... चा वापर करतात.

अ) अंगुस्तान ब) धागा

क) कापड ड) प्लॅस्टीक

v) कापडाला कडकपणा आणण्यासाठी ..... परिसज्जा प्रक्रियेचा वापर करतात.

अ) विरंजन ब) खळ देणे

क) मर्सरायझिंग ड) स्वच्छ करणे

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

S.M.G. LIBRARY SANGLI KANYA MAHAVIDYALAYA

अ) सुती तंतूचे गुणधर्म

ब) साखळी टाका

क) मर्सरायझींग

ड) पेपर पॅटर्न / कागदी नमुने

इ) साधी शिवन व सपाट शिवण

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [20]

अ) साधी वीण व ट्वील वीण यावर सविस्तर लिहा.

ब) डार्ट्स व प्लीट्स यावर लिहा.

क) नावीन्यपुर्ण धागे यावर लिहा.

ⓘⓘⓘ